

D Z I E N N I K

N O R M A L I Z A C J I I M I A R

Warszawa, dnia 14 września 1989 r.

Nr 7

treść:

poz.

KOMUNIKAT PREZESA POLSKIEGO KOMITETU NORMALIZACJI, MIAR JAKOŚCI

15 — z dnia 3 lipca 1989 r. w sprawie wdrażania Konwencji o systemie oceny jakości i atestacji wzajemnie dostarczanych wyrobów 119

ZARZĄDZENIE PREZESA POLSKIEGO KOMITETU NORMALIZACJI, MIAR I JAKOŚCI

16 — nr 53 z dnia 9 września 1989 r. w sprawie opłat za legalizację i inne czynności związane z legalizacją narzędzi pomiarowych 140

OBWIESZCZENIA POLSKIEGO KOMITETU NORMALIZACJI, MIAR I JAKOŚCI

17 — z dnia 6 września 1989 r. w sprawie ogłoszenia o ustanowieniu, zmianach i unieważnieniu Polskich Norm oraz o unieważnieniu norm branżowych 158

18 — z dnia 6 września 1989 r. w sprawie ogłoszenia o ustanowieniu, zmianach i unieważnieniu norm branżowych oraz o unieważnieniu Polskiej Normy 168

ZARZĄDZENIE PREZESA POLSKIEGO KOMITETU NORMALIZACJI, MIAR I JAKOŚCI

19 — nr 59 z dnia 20 października 1989 r. w sprawie opłat za legalizację i inne czynności związane z legalizacją narzędzi pomiarowych 177

15

KOMUNIKAT

PREZESA POLSKIEGO KOMITETU NORMALIZACJI,
MIAR I JAKOŚCI

z dnia 3 lipca 1989 r.

w sprawie wdrażania Konwencji o systemie oceny jakości i atestacji wzajemnie dostarczanych wyrobów

W związku z wejściem w życie z dniem 6 lutego 1989 r. Konwencji o systemie oceny jakości i atestacji wzajemnie dostarczanych wyrobów (Dz.U. Nr 39, poz. 212) komunikuję, co następuje:

1. Tekst Konwencji zawiera załącznik do wymienionego numeru Dziennika Ustaw, a oświadczenie Rządowe w sprawie jej ratyfikacji przez Polską Rzeczpospolitą Ludową zostało ogłoszone pod pozycją 213 w tym numerze Dziennika Ustaw.

2. Uchwałą nr 198 Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 1988 r. w sprawie określenia pełnomocnego organu państwowego zapewniającego uczestnictwo strony polskiej w Systemie oceny jakości i atestacji wzajemnie dostarczanych wyrobów (Monitor Polski Nr 32, poz. 291) Polskiemu Komitetowi Normalizacji, Miar i Jakości udzielono pełnomocnictw, o których mowa w tytule tej uchwały.

3. Organem wykonującym w imieniu Polskiego Komitetu Normalizacji, Miar i Jakości prace związane z wdrażaniem Konwencji o systemie oceny jakości i atestacji wzajemnie dostarczanych wyrobów, zwanym dalej „SEPROSEV”, z wyjątkiem prawa reprezentowania Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w sprawach dotyczących tej Konwencji, w stosunkach z pełnomocnymi organami jej stron — ustanowiłem Centralne Biuro Jakości Wyrobów w Warszawie.

Do zakresu działania Centralnego Biura Jakości Wyrobów należą w szczególności prace dotyczące:

- koordynacji działań w zakresie atestacji,
- czuwania nad funkcjonowaniem SEPROSEV w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,

- przygotowania projektów umów dwu- i wielostronnych,
- akredytacji laboratoriów (ośrodków) badawczych,
- wymiany informacji o funkcjonowaniu SEPROSEV,
- opracowania dokumentów organizacyjno-metodycznych oraz normatywno-technicznych.

4. Komitet Wykonawczy Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej przyjął Przepisy o Systemie oceny jakości i atestacji wzajemnie dostarczanych wyrobów, stanowiące załącznik nr 6 do protokołu 122 posiedzenia Komitetu Wykonawczego RWPG, a Stała Komisja RWPG do Spraw Współpracy w Dziedzinie Normalizacji przygotowała i zatwierdziła następujące dokumenty, określające tryb i zasady atestacji w ramach SEPROSEV:

- MS 131-87. Zasady akredytacji laboratoriów (ośrodków) badawczych.,
- MS 130-87. Zapewnienie informacji.,
- MS 141-87. Wymagania dotyczące zawartości dokumentów normatywno-technicznych na wyroby podlegające atestacji.,
- ST SEV 6088-87. Dokument o wynikach zapoznania się z laboratorium badawczym (ośrodkiem) i atest o akredytacji laboratorium badawczego (ośrodka). Typowe formularze i zasady ich wypełniania.,
- MS 132-87. Zasady przygotowywania i przeprowadzania atestacji.,
- ST SEV 3947-87. Atest zgodności i protokół badania próbek wyrobów. Typowe formularze i zasady ich wypełniania.,

— MS 137-87. Podstawowe zasady zaznajamiania specjalistów zainteresowanych krajów ze stanem produkcji i kontrola jakości atestowanych wyrobów.

— ST SEV 5877-87. Wykaz wyrobów podlegających atestacji. Typowy formularz.

5. Teksty dokumentów wymienionych w komunikacie stanowią jego część składową.

Niektóre z dokumentów dotyczących „SEPROSEV” były już publikowane w miesięczniku „Normalizacja”, w nr: 10/1987, 2/1988, 2,3,4/1989.

Dalsze dokumenty dotyczące „SEPROSEV” będą sukcesywnie ogłaszane w Dzienniku Normalizacji i Miar, z wyjątkiem tych, które zostaną ogłoszone w Dzienniku Ustaw lub w Monitorze Polskim.

PRZEPISY

o Systemie oceny jakości i atestacji wzajemnie dostarczanych wyrobów

Kierując się uchwałami Narady Ekonomicznej Krajów Członkowskich RWPG na najwyższym szczeblu, Kompleksowym Programem Postępu Naukowo-Technicznego krajów członkowskich RWPG do 2000 r. oraz w celu konsekwentnego podnoszenia poziomu technicznego i jakości wzajemnie dostarczanych wyrobów, ich konkurencyjności na światowym rynku, racjonalnego wykorzystania zasobów materiałowych i energetycznych oraz siły roboczej, jak również wyeliminowania powtórnych badań wyrobów, kraje członkowskie RWPG tworzą System oceny jakości i atestacji wzajemnie dostarczanych wyrobów.

Niniejsze Przepisy ustalają zasady funkcjonowania Systemu i są podstawowym dokumentem organizacyjno-metodycznym przeznaczonym do jego realizacji.

Wprowadza się dla Systemu skróconą nazwę SEPROSEV.

ROZDZIAŁ 1

Postanowienia ogólne

1. Ocenie jakości i atestacji podlegają przede wszystkim wyroby, w tym także surowce, materiały i wyroby kompletujące, mające istotne znaczenie dla gospodarki krajów członkowskich RWPG; wyroby, których stosowanie może spowodować zagrożenie życia i zdrowia ludzi, środowiska naturalnego, oraz wyroby, które zgodnie z ustawodawstwem krajów członkowskich RWPG podlegają obowiązkowym badaniom przed dopuszczeniem ich do użytkowania.

2. Wykazy (nomenklatura) wyrobów atestowanych w ramach Systemu z podaniem norm RWPG, innych norm międzynarodowych i norm narodowych i innych dokumentów normatywno-technicznych określających wymagania dla tych wyrobów; metody, zakres i tryb ich badania, ustala się między pełnomocnymi państwowymi organami i/lub uzgadnia się z tymi organami w toku przygotowywania porozumień i umów o współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej, zawieranych przez organy i organizacje krajów.

3. Atestacji wzajemnie dostarczanych wyrobów dokonuje się w celu potwierdzenia ich zgodności z wymaganiami norm RWPG, innych norm międzynarodowych i norm narodowych oraz innych dokumentów normatywno-technicznych, odpowiadających światowemu postępowemu poziomowi naukowo-technicznemu i wzajemnie uzgodnionych przez te kraje.

4. Atestacji dokonuje się na podstawie pozytywnych wyników badań atestacyjnych, które mogą być prowadzone jako badania typu wyrobu lub badania partii wyrobów lub badania poszczególnych wyrobów.

ROZDZIAŁ 2

Organizacja SEPROSEV

5. Koordynację wszystkich prac z zakresu zabezpieczenia funkcjonowania SEPROSEV, nadzór nad przebiegiem wypełniania zobowiązań oraz opracowywania propozycji w zakresie dalszego rozwoju SEPROSEV prowadzi Stała Komisja RWPG d/s współpracy w dziedzinie normalizacji. W tym celu Stała Komisja RWPG d/s współpracy w dziedzinie normalizacji:

— opracowuje przedsięwzięcia i zalecenia w zakresie realizacji, rozwoju i doskonalenia SEPROSEV;

— w nawiązaniu do niniejszych Przepisów organizuje przygotowanie i zatwierdza organizacyjno-metodyczne dokumenty związane z działalnością SEPROSEV;

— koordynuje działalność innych organów RWPG w sprawach SEPROSEV;

— rozpatruje wyniki działalności SEPROSEV i okresowo informuje o nich Komitet Wykonawczy RWPG.

6. Sekretariat RWPG (Wydział Normalizacji) przygotowuje materiały dotyczące działalności SEPROSEV celem rozpatrzenia ich na posiedzeniach Stałej Komisji RWPG d/s współpracy w dziedzinie normalizacji oraz z jej polecenia wykonuje inne prace związane z funkcjonowaniem SEPROSEV.

7. Instytut Normalizacji RWPG:

— przygotowuje propozycje w zakresie opracowania norm RWPG i wytycznych metodycznych RWPG, niezbędnych dla funkcjonowania SEPROSEV;

— opracowuje i/lub uczestniczy w opracowywaniu, zgodnie z planami Stałej Komisji RWPG d/s współpracy w dziedzinie normalizacji, projektów dokumentów organizacyjno-metodycznych dotyczących SEPROSEV, wykonuje z jej polecenia inne prace związane z funkcjonowaniem SEPROSEV.

8. Inne organy RWPG, uczestniczące w działalności SEPROSEV:

— kierują się niniejszymi Przepisami przy organizowaniu współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej,

w tym także przy przygotowywaniu w ramach tych organów projektów porozumień i umów między krajami członkowskimi RWPG oraz ich organami i organizacjami;

— opracowują niezbędne do wykorzystania przez SEPROSEV normy RWPG na wyroby, metody, zakres i tryb ich badania.

9. Każdy kraj członkowski RWPG wyznaczy kompetentny organ państwowy i udzieli mu pełnomocnictw, które zapewnią jego udział w SEPROSEV. Do zadań tego organu należeć będzie:

— prowadzenie koordynacji działalności organów i organizacji swojego kraju w zakresie atestacji i nadzór nad funkcjonowaniem SEPROSEV zgodnie z ustawodawstwem krajowym;

— reprezentowanie kraju w zakresie realizacji SEPROSEV w stosunkach z pełnomocnymi organami państwowymi innych krajów;

— przygotowywanie, w celu realizacji zadań przewidzianych w punkcie 2 niniejszych „Przepisów...”, propozycji wykazów (nomenklatury) wyrobów podlegających atestacji w ramach SEPROSEV;

— zawieranie, w miarę potrzeby, przewidzianych w punkcie 14 niniejszych „Przepisów...” dwustronnych i wielostronnych porozumień o atestacji;

— dokonywanie akredytacji laboratoriów (ośrodków) badawczych w swoim kraju i uczestniczenie w trybie przewidzianym w punkcie 19 niniejszych „Przepisów...” w akredytacji laboratoriów (ośrodków) badawczych innych krajów;

— wydawanie atestów i pozwoleń na stosowanie znaku zgodności;

— sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem zasad atestacji i przekazywanie tych uprawnień laboratoriom (ośrodkom) badawczym swojego kraju, akredytowanym w ramach SEPROSEV;

— zapewnianie w swoim kraju, zgodnie z krajowym ustawodawstwem, sprawdzania istnienia warunków gwarantujących ustabilizowaną jakość atestowanych wyrobów i efektywną kontrolę ich jakości w przedsiębiorstwach produkcyjnych;

— opracowywanie i/lub uczestniczenie w opracowywaniu dokumentów organizacyjno-metodycznych, niezbędnych dla działalności SEPROSEV;

— udostępnianie, w trybie przewidzianym w punkcie 24 niniejszych przepisów, możliwości przedstawicielom państwowych organów krajów-importerów zapoznania się ze stanem produkcji i kontrolą jakości atestowanych wyrobów.

Zawiadomienia o wyznaczeniu pełnomocnego państwowego organu kraje przekazują Sekretariatowi RWPG.

Przedstawiciele pełnomocnych państwowych organów są członkami delegacji swoich krajów przy rozpatrywaniu na posiedzeniach Stałej Komisji RWPG d/s współpracy w dziedzinie normalizacji i jej organów roboczych zagadnień odnoszących się do działalności SEPROSEV.

10. Akredytowane laboratoria (ośrodki) badawcze:

— prowadzą badania atestacyjne wyrobów mające

na celu określenie ich zgodności z normami RWPG, innymi normami międzynarodowymi i normami narodowymi lub z innymi dokumentami normatywno-technicznymi uzgodnionymi wzajemnie w ramach SEPROSEV;

— prowadzą, na polecenie pełnomocnego państwowego organu, kontrolę istnienia w przedsiębiorstwach — wytwórcach w swoim kraju warunków gwarantujących ustabilizowaną jakość atestowanych wyrobów i efektywną kontrolę jakości;

— wydają, za zgodą pełnomocnego państwowego organu, atesty i przyznają przedsiębiorstwu — wytwórcy prawo do stosowania znaku zgodności;

— prowadzą kontrolne badania wyrobów atestowanych;

— rejestrują badania, sporządzają i przechowują protokoły badań, prowadzą rejestrację wydanych atestów i przekazują zawiadomienia o atestacji pełnomocnemu państwowemu organowi swojego kraju;

— z polecenia pełnomocnego państwowego organu swojego kraju wykonują inne prace, niezbędne do funkcjonowania SEPROSEV.

ROZDZIAŁ 3

Dokumenty dotyczące atestacji wyrobów

11. Wskaźniki jakości i poziomu technicznego atestowanych wyrobów, metody, zakres i tryb badań dla ich określenia przy atestacji, ustala się w normach RWPG i wytycznych metodycznych RWPG.

W tym celu, za zgodą organów i organizacji zainteresowanych krajów, mogą być również wykorzystywane normy międzynarodowe i krajowe lub inne dokumenty normatywno-techniczne.

12. Normy RWPG lub inne dokumenty normatywno-techniczne, stosowane w atestacji wyrobów w ramach SEPROSEV powinny zawierać wymagania na wyroby i metody ich badań, odpowiadające światowemu postępowemu poziomowi naukowo-technicznemu.

13. Wymagania dotyczące ustalania w normach RWPG na wyroby atestowane wskaźników jakości, metod, zakresu i trybu prowadzenia badań będą określane w wytycznych metodycznych RWPG.

ROZDZIAŁ 4

Zawieranie porozumień o atestacji

14. Dwustronne i wielostronne porozumienia o atestacji mogą być zawierane między pełnomocnymi państwowymi organami w przypadkach, gdy uznają one za celowe określenie w takich porozumieniach specjalnego trybu prowadzenia prac atestacyjnych dla określonych wyrobów lub ich poszczególnych rodzajów, jak również w innych przypadkach, kiedy to będzie uznane za konieczne.

15. W porozumieniach dwustronnych i wielostronnych może być przewidziany sposób wykorzystania wyników atestacji konkretnych rodzajów wyrobów, przeprowadzonej w ramach innego międzynarodowego systemu atestacji, jeżeli nie jest to sprzeczne z zasadami SEPROSEV.

ROZDZIAŁ 5

Akredytacja laboratoriów (ośrodków) badawczych

16. Dokonywanie akredytacji laboratoriów (ośrodków) badawczych dla prowadzenia badań atestacyjnych konkretnych wyrobów należy do czynności pełnomocnego państwowego organu w zakresie oficjalnego uznania zdolności i uprawnienia laboratorium (ośrodka) do wykonywania badań takich wyrobów.

17. Podstawowymi warunkami akredytowania laboratorium (ośrodka) badawczego w ramach SEPROSEV są:

— uprawnienia i warunki pozwalające laboratorium (ośrodkowi) badawczemu bez przeszkód, zgodnie z krajowym ustawodawstwem i zasadami SEPROSEV, na wykonywanie funkcji akredytowanego laboratorium (ośrodka) badawczego:

— niezależność akredytowanego laboratorium (ośrodka) od organizacji-wytwórcy wyrobu, organizacji handlowych lub istnienie warunków zapewniających niezależność badań i opracowania ich wyników od przedsiębiorstwa-wytwórcy;

— techniczne kompetencje laboratorium (ośrodka).

18. Każde laboratorium (ośrodek) badawcze ubiegające się o akredytację, zobowiązane jest przedłożyć pełnomocnemu państwowemu organowi szczegółowe dane o spełnianiu warunków wymienionych w punkcie 17.

19. Akredytacji laboratoriów badawczych (ośrodków) dokonuje pełnomocny organ kraju siedziby laboratorium (ośrodka) badawczego.

Przy podejmowaniu decyzji o akredytacji pełnomocny państwowy organ kraju, na terytorium którego działa laboratorium badawcze, uwzględnia wyniki zapoznania się ekspertów — przedstawicieli pełnomocnych państwowych organów zainteresowanych krajów — z istnieniem warunków niezbędnych do akredytowania laboratorium (ośrodka), jeżeli inaczej nie przewidują dwustronne lub wielostronne porozumienia zawierane zgodnie z punktem 14.

Wyniki takiego zapoznania się stwierdza się w dokumencie, który podpisują specjaliści prowadzący rozpoznanie i który przesyła się do pełnomocnego państwowego organu kraju siedziby laboratorium (ośrodka) oraz pełnomocnym państwowym organom zainteresowanych krajów.

Przy spełnieniu warunków przewidzianych w punkcie 17 i uwzględniając wyniki rozpoznania przeprowadzonego przez ekspertów — przedstawicieli pełnomocnych państwowych organów zainteresowanych krajów, pełnomocny państwowy organ kraju, na terytorium którego działa akredytowane laboratorium (ośrodek) badawczy, podejmuje decyzję o wydaniu mu świadectwa stwierdzającego, że jest ono akredytowane przy SEPROSEV.

20. Jeżeli laboratorium (ośrodek) badawcze akredytowane było zgodnie z zasadami innych narodowych lub międzynarodowych systemów atestacji, które odpowiadają zasadom SEPROSEV, to taką akredytację uznaje się w ramach SEPROSEV w pełnym zakresie.

21. Tryb akredytacji, wymagania dotyczące technicznej kompetencyjności laboratorium (ośrodka) badawczego, tryb nadzoru nad jego działalnością, jak również wzory dokumentu o wynikach zapoznania się i świadectwa ustalane są w normach RWPG i wytycznych metodycznych RWPG.

ROZDZIAŁ 6

Sprawdzanie warunków produkcji wyrobów podlegających atestacji

22. Istnienie warunków, zapewniających ustabilizowaną jakość atestowanych wyrobów i efektywną kontrolę jakości tych wyrobów, jest ustalane w drodze sprawdzenia stanu ich produkcji przez pełnomocny państwowy organ kraju — wytwórcy lub z jego polecenia przez akredytowane laboratorium (ośrodek) badawcze.

Tryb sprawdzenia warunków produkcji atestowanych wyrobów i sposób ujęcia jego wyników są ustalane zgodnie z ustawodawstwem krajowym.

23. Na podstawie wzajemnego porozumienia pełnomocne państwowe organy kraju — wytwórcy wyrobów podlegających atestacji zgodnie z niniejszymi Przepisami umożliwiają przedstawicielom pełnomocnych państwowych organów krajów importujących takie wyroby, zapoznanie się ze stanem ich produkcji i kontrolą jakości.

24. O wynikach zaznajomienia się przedstawiciele informują swoje pełnomocne państwowe organy i pełnomocny państwowy organ kraju siedziby przedsiębiorstwa — wytwórcy.

Podstawowe zasady zapoznania się ze stanem produkcji i kontrolą jakości atestowanych wyrobów ustalane są w wytycznych metodycznych RWPG.

ROZDZIAŁ 7

Prowadzenie badań atestacyjnych, wydawanie atestów zgodności i stosowanie znaku zgodności

25. Badania atestacyjne mogą być prowadzone przez akredytowane laboratoria (ośrodki) badawcze jako badania typu wyrobu lub badania partii wyrobów lub badania każdego wyrobu, jak również jako badania kontrolne atestowanych wyrobów.

Laboratoria (ośrodki) badawcze krajów, posiadające przede wszystkim unikalne urządzenia badawcze, mogą uzyskać w toku akredytacji — za zgodą pełnomocnych państwowych organów krajów-specjalizację w wykonywaniu badań odpowiednich rodzajów wyrobów lub w wykonywaniu specjalnych rodzajów badań.

Tryb, zakres i metody badań ustalane są w dokumentach wymienionych w punkcie 11 niniejszych Przepisów.

26. Jeżeli wyniki badań potwierdzą zgodność wyrobów z wymaganiami dokumentów normatywno-technicznych, wykorzystanych przy atestacji i w wyniku sprawdzenia u wytwórcy zostaną potwierdzone warunki gwarantujące ustabilizowaną jakość atestowanych wyrobów i efektywną kontrolę ich jakości, to pełnomocny państwowy organ wydaje wytwórcy atest zgodności

lub prawo stosowania znaku zgodności. Kopia atestu jest przekazywana pełnomocnym państwowym organom krajów importerów, a informację o powyższym otrzymuje Instytut Normalizacji RWPG.

Na mocy decyzji pełnomocnego państwowego organu prawo do wydawania atestu zgodności i prawo do stosowania znaku zgodności, może być przekazane akredytowanemu laboratorium (ośrodkowi) badawczemu w trybie ustalonym przez krajowe ustawodawstwo.

27. Wzór atestu zgodności, zasady jego wypełniania jak również forma, wymiary i zasady stosowania znaku zgodności są ustalane w normach RWPG.

28. Jeżeli pełnomocny państwowy organ kraju — importera w toku kontroli wyrobów stwierdzi, że dostarczane wyroby nie odpowiadają atestowi, to wówczas może on wstrzymać uznanie atestu w swoim kraju i jest zobowiązany niezwłocznie poinformować o tym pełnomocny państwowy organ kraju eksportera.

29. Tryb wydawania, uznawania i wstrzymywania uznania atestu i znaku zgodności ustala się w wytycznych metodycznych RWPG.

30. Koszty związane z atestacją ponoszą producenci (organizacje, przedsiębiorstwa) krajów eksporterów wyrobów, jeżeli inaczej nie przewidziano w porozumie-

niach i umowach, podanych w punkcie 2 niniejszych Przepisów.

Koszty związane z delegowaniem specjalistów wykonujących zadania przewidziane w punktach 19 i 23 niniejszych Przepisów ponoszą organy i organizacje kraju, delegującego tych specjalistów.

ROZDZIAŁ 8

31. Kraje systematycznie analizują działalność SEPROSEV i proponują przedsięwzięcia mające na celu jego rozwój i doskonalenie.

32. Tryb obsługi informacyjnej SEPROSEV ustala się w wytycznych metodycznych RWPG.

33. Informacja, związana z działalnością w zakresie atestacji, przy przekazywaniu której została zastrzeżona poufność, nie może być publikowana lub przekazywana innym organom, organizacjom i osobom.

Informacje, otrzymywane w czasie zapoznawania się z laboratoriami (ośrodkami) badawczymi i z produkcją atestowanych wyrobów w przedsiębiorstwach — wytwórcach mogą być wykorzystywane tylko za zgodą pełnomocnych państwowych organów krajów właściwych ze względu na siedzibę laboratorium (ośrodka) lub przedsiębiorstwa.

WYTYCZNE METODYCZNE DOTYCZĄCE NORMALIZACJI

MS 131-87

SYSTEM OCENY JAKOŚCI I ATESTACJI WZAJEMNIE DOSTARCZANYCH WYROBÓW ZASADY AKREDYTACJI LABORATORIÓW (OŚRODKÓW) BADAWCZYCH

Niniejsze wytyczne metodyczne, ustalają — zgodnie z Konwencją i Przepisami o systemie oceny jakości i atestacji wzajemnie dostarczanych wyrobów — podstawowe wymagania i zasady dotyczące przeprowadzania akredytacji laboratoriów (ośrodków) badawczych.

1. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

1.1. Celem akredytacji laboratoriów (ośrodków) badawczych w systemie SEPROSEV jest uznawanie ich zdolności technicznej i kompetencji do atestacyjnych badań konkretnych wyrobów, ich zgodności z normami RWPG, innymi normami międzynarodowymi i krajowymi oraz z innymi dokumentami normatywno-technicznymi, których postanowienia odpowiadają światowemu poziomowi naukowo-technicznemu, uzgodnionymi przez organy krajów — uczestników systemu SEPROSEV, zgodnie z zasadami jego działania.

1.2. Akredytacji laboratorium (ośrodka) dokonuje pełnomocny organ państwowy kraju siedziby laboratorium (ośrodka) po stwierdzeniu zgodności wymagań określonych w niniejszych wytycznych metodycznych z uwzględnieniem ustawodawstwa krajowego.

Przy wydawaniu decyzji w sprawie akredytacji pełnomocny państwowy organ kraju siedziby laboratorium (ośrodka) badawczego uwzględnia wyniki analizy dokonanej przez specjalistów-przedstawicieli pełnomocnych organów państwowych zainteresowanych krajów, dotyczącej spełnienia warunków niezbędnych do akredytacji

laboratorium (ośrodka), jeżeli nie przewidziano inaczej w porozumieniach dwu- lub wielostronnych (p. 19 Przepisów...).

1.3. Jeżeli laboratorium (ośrodek) było uprzednio akredytowane zgodnie z zasadami innych krajowych lub międzynarodowych systemów atestacji, które odpowiadają zasadom systemu SEPROSEV, taką akredytację uznaje się w ramach systemu SEPROSEV w pełnym zakresie.

1.4. Anulowanie lub wstrzymanie ważności akredytacyjnego pełnomocnictwa może nastąpić tylko przez pełnomocny organ państwowy kraju-siedziby laboratorium (ośrodka).

1.5. Pełnomocne organy państwowe mogą określać w dwustronnych i wielostronnych porozumieniach o atestacji, zawieranych zgodnie z ustawodawstwem krajowym inne sprawy związane z akredytacją badawczych laboratoriów (ośrodków).

2. WYMAGANIA, KTÓRE POWINNO SPEŁNIAĆ AKREDYTOWANE LABORATORIUM (OŚRODEK) BADAWCZE.

2.1. Akredytowane laboratorium (ośrodek) badawcze powinno być niezależne od producenta wyrobu, handlu, mieć warunki gwarantujące niezależność badań

i formułowania ich wyników od przedsiębiorstw produkcyjnych.

Powinno spełniać warunki, zgodne z ustawodawstwem kraju i zasadami systemu SEPROSEV, przewidziane dla akredytowanego laboratorium (ośrodka).

2.2. Akredytowane laboratorium badawcze (ośrodek) powinno być wyposażone, lub mieć dostęp do wszelkiego rodzaju urządzeń podstawowych i pomocniczych, niezbędnych do przeprowadzania badań i pomiarów z wymaganą dokładnością i kompletnością. Wszelkie urządzenia badawcze powinny być użytkowane zgodnie z instrukcją eksploatacji, napraw i konserwacji. Urządzenia powinny być atestowane zgodnie z wymaganiami rozdziału 4 niniejszych wytycznych metodycznych. Narzędzia pomiarowe powinny być zalegalizowane zgodnie z ST SEV 4829-84.

Akredytowane laboratorium (ośrodek) badawcze powinno mieć harmonogram legalizacji narzędzi pomiarowych. Legalizowane narzędzia pomiarowe i atestacja urządzeń powinny być objęte odpowiednią dokumentacją.

2.3. Pomieszczenia przeznaczone do przeprowadzania badań powinny spełniać wymagania umożliwiające przeprowadzanie badań, zgodnie z ustalonymi metodami oraz spełniać wymagania techniki bezpieczeństwa i ochrony środowiska.

2.4. Akredytowane laboratorium (ośrodek) badawcze powinno przestrzegać poufności wyników badań, zapewniać przechowywanie wzorców zgodnie z wymaganiami dokumentacji normatywno-technicznej na te wyroby, spełniać warunki dotyczące odbioru i zwrotu otrzymywanych materiałów i wzorców.

2.5. Akredytowane laboratorium (ośrodek) badawcze powinno zatrudniać na etatach specjalistów o wysokich kwalifikacjach, zapewniać systematyczne podwyższanie ich kwalifikacji.

2.6. Akredytowane laboratorium (ośrodek) badawcze powinno mieć niezbędną dokumentację zapewniającą prawidłowość i wysoki poziom techniczny przeprowadzanych badań atestacyjnych, w tym warunki do odtwarzalności wyników tych badań.

2.7. Każde laboratorium (ośrodek) badawcze, które chce uzyskać akredytację ma obowiązek przedstawić pełnomocnemu organowi państwowemu szczegółowe dane o spełnieniu wymagań wyszczególnionych w punktach od 2.1 do 2.6.

3. ZASADY PRZYGOTOWANIA I PRZEPROWADZANIA AKREDYTACJI LABORATORIÓW (OŚRODKÓW) BADAWCZYCH.

3.1. Decyzję o akredytacji laboratorium (ośrodka) badawczego podejmuje się na podstawie jego zgłoszenia lub z inicjatywy pełnomocnego organu państwowego.

3.2. Pełnomocny organ państwowy zawiadamia laboratorium (ośrodek) badawczy o terminach przeprowadzenia akredytacji i stawia mu wymagania niezbędne do akredytacji (zgodnie z zasadami systemu SEPROSEV i ustawodawstwem krajowym). W celu sprawdzenia gotowości laboratorium (ośrodka) do akredytacji,

pełnomocny organ państwowy wyznacza co najmniej 2 miesiące wcześniej grupę specjalistów i jej kierownika (jeżeli nie przewidziano inaczej ustawodawstwem krajowym).

3.3. Laboratorium (ośrodek) badawcze po otrzymaniu zawiadomienia o sprawdzaniu gotowości do akredytacji i wyznaczeniu grupy specjalistów, przygotowuje stosowne dokumenty i niezbędne dane informacyjne, zgodnie z p. 2.7. Przygotowane dokumenty przekazuje się do organu akredytującego najpóźniej miesiąc przed rozpoczęciem sprawdzania.

3.4. Grupa specjalistów prowadzi prace bezpośrednio w laboratorium (ośrodku) badawczym; kierownik grupy powinien zapewnić niezbędne warunki pełnego sprawdzania w miejscu przeprowadzania badań, zgodnie z wymaganiami wyszczególnionymi w rozdziale 2.

3.5. Na podstawie rozpatrzonych dokumentów i przeprowadzonego sprawdzania grupa specjalistów sporządza protokół (zawierający stosowne dokumenty i wnioski) z przeprowadzonego badania laboratorium (ośrodka) badawczego.

Zakończenie protokołu powinno zawierać jednoznaczne zalecenia dotyczące akredytacji laboratorium (ośrodka) badawczego lub uzasadnioną odmowę.

Protokół przekazuje się akredytującemu pełnomocnemu organowi państwowemu.

3.6. Jeżeli grupa specjalistów ustaliła, że laboratorium (ośrodek) badawcze nie spełnia wymagań akredytacyjnych i określa w protokole konkretne uchybienia, laboratorium (ośrodek) badawcze zgodnie z ustawodawstwem krajowym podejmuje działania zmierzające do usunięcia wyszczególnionych uchybień. Po usunięciu uchybień dokonuje się powtórnego sprawdzenia biorąc pod uwagę pierwotnie sporządzony protokół.

3.7. Pełnomocny organ państwowy kraju siedziby laboratorium (ośrodka) badawczego przekazuje w ramach przygotowania do przeprowadzenia jego akredytacji pełnomocnym organom państwowym zainteresowanych krajów propozycje o skierowaniu specjalistów — przedstawicieli, w celu zapoznania się z warunkami niezbędnymi do akredytacji laboratorium (ośrodka) badawczego (jeżeli nie przewidziano inaczej w porozumieniach dwu- lub wielostronnych).

Propozycje powinny być przekazane najpóźniej 3 miesiące przed terminem zaznajomienia się specjalistów z warunkami akredytacji laboratorium (ośrodka) badawczego.

Specjaliści — przedstawiciele zainteresowanych krajów — sporządzają dokument potwierdzający zaznajomienie się z laboratorium (ośrodkiem) badawczym i przekazują go pełnomocnemu organowi państwowemu, siedzibie laboratorium i pełnomocnym organom zainteresowanych krajów.

3.8. Pełnomocny organ państwowy wydaje akredytowanemu laboratorium (ośrodkowi) atest, zgodnie z ST SEV 6088-87 z uwzględnieniem dokumentu sporządzonego przez specjalistów — przedstawicieli zainteresowanych krajów.

3.9. W przypadku uznania akredytacji laboratorium (ośrodka) badawczego, na podstawie przepisów innych

krajowych i międzynarodowych systemów atestacji odpowiadających zasadom systemu SEPROSEV, pełnomocny organ państwowy wydaje atest.

3.10. Kopię atestu kieruje pełnomocny organ państwowy do pełnomocnych organów państwowych zainteresowanych krajów i do Instytutu Normalizacyjnego RWPG w celu zarejestrowania i włączenia do wykazu akredytowanych laboratoriów (ośrodków) badawczych.

3.11. Atest akredytowanego laboratorium (ośrodka) badawczego może być anulowany lub jego obowiązywanie może być wstrzymane przez pełnomocny organ państwowy w przypadku stwierdzenia faktów naruszenia warunków albo z innych przyczyn uniemożliwiających spełnianie przez laboratorium (ośrodek) badawcze nałożonych na nie funkcji.

O anulowaniu lub wstrzymaniu obowiązywania atestu pełnomocny organ państwowy powinien niezwłocznie poinformować pełnomocne organy państwowe zainteresowanych krajów i Instytut Normalizacyjny RWPG. W przypadku anulowania atestu nowy atest może być wydany jedynie po powtórny sprawdzeniu na zasadach ustanowionych niniejszymi wytycznymi metodycznymi.

4. ATESTACJA URZĄDZEŃ BADAWCZYCH.

4.1. Atestacji podlegają wszystkie urządzenia badawcze, odtwarzające oddziaływanie czynników zewnętrznych (OCZ) i (lub) warunki funkcjonowania, dla których ustanowiono znormalizowane charakterystyki dokładności, określające zdolność urządzeń do odtwarzania i wytrzymywania wspomnianych warunków i czynników w ustalonym czasie i zakresie z wymaganą dokładnością i stabilnością.

Atestacja nie dotyczy narzędzi pomiarowych i zbudowanych na ich podstawie stanowisk badawczych, urządzeń które podlegają atestacji metrologicznej i (lub) legalizacji.

4.2. Celem atestacji jest określenie rzeczywistych wartości znormalizowanych charakterystyk dokładności urządzeń badawczych i sprawdzenie ich zgodności z wymaganiami ustalonymi w dokumentacji normatywnej i technicznej tych urządzeń i (lub) dotyczącej przeprowadzania badań.

Na podstawie wyników atestacji powinna być ustalona zdolność urządzeń badawczych do odtwarzania i wytrzymywania z wymaganą dokładnością warunków badań, określonych w dokumentach normatywno-technicznych. W przypadku pozytywnych wyników badań sporządza się atest (wg wzoru) na urządzenia badawcze.

4.3. Atestacji dokonuje pełnomocny organ państwowy kraju siedziby urządzenia badawczego zgodnie z ustawodawstwem krajowym.

4.4. Atestację należy przeprowadzać zgodnie z metodą ustaloną w znormalizowanych charakterystykach dokładności, które należy sprawdzić, aby potwierdzić zdolność wykorzystania urządzenia badawczego do badań konkretnego wyrobu. W metodzie powinien być ustalony sposób określania rzeczywistych wartości charakterystyk dla wszystkich przewidzianych warunków odtwarzania OCZ i (lub) warunków funkcjonowania.

4.5. Przy atestacji urządzeń badawczych, stosowanych do badań atestacyjnych, wyrobów wzajemnie dostarczanych, metoda atestacji tych urządzeń powinna być uzgodniona z pełnomocnym organem państwowym.

4.6. Okresowość atestacji ustala pełnomocny organ państwowy po uwzględnieniu specyfiki urządzeń badawczych i stabilności warunków ich eksploatacji.

5. NADZÓR NAD DZIAŁALNOŚCIĄ AKREDYTOWANYCH LABORATORIÓW (OŚRODKÓW) BADAWCZYCH.

5.1. Nadzór nad działalnością akredytowanych laboratoriów (ośrodków) badawczych pełnią pełnomocne organy państwowe kraju siedziby laboratorium (ośrodka) zgodnie z ustawodawstwem krajowym i niniejszymi wytycznymi metodycznymi.

5.2. Pełnomocny organ państwowy dokonuje pełnego lub częściowego sprawdzenia akredytowanego laboratorium (ośrodka) badawczego zależnie od przyczyn, które spowodowały sprawdzenie.

Powtórne sprawdzenie odbywa się na podstawie decyzji pełnomocnego organu państwowego kraju siedziby laboratorium (ośrodka) badawczego lub na wniosek pełnomocnych organów państwowych zainteresowanych krajów.

5.3. Jeżeli w wyniku powtórnego sprawdzenia laboratorium (ośrodek) badawcze, nie spełnia wymagań przewidzianych przy akredytacji, to pełnomocny organ państwowy anuluje atest lub wstrzymuje jego ważność zgodnie z niniejszymi wytycznymi metodycznymi.

5.4. Laboratoria (ośrodki) badawcze akredytowane w systemie SEPROSEV mają obowiązek przekazywania pełnomocnemu organowi państwowemu kraju siedziby laboratorium (ośrodka) dane o zmianach warunków badań. W miarę potrzeby organ ten podejmuje odpowiednie działania w sprawie powtórnego sprawdzenia.

5.5. Pełnomocny organ państwowy powinien stale informować akredytowane laboratoria (ośrodki) badawcze o zmianach zachodzących w zasadach systemu SEPROSEV.

ATEST

Na .....
(nazwa urzędnika badawczego)

numer fabryczny ..... wyprodukowany przez .....
.....
(nazwa producenta)

należące do .....
.....
(nazwa przedsiębiorstwa)

Na podstawie wyników atestacji przeprowadzonej przez .....
.....
(nazwa)

.....
(jednostki dokonującej atestacji)

dnia ..... 19 ..... r. stwierdzono, że urządzenie badawcze spełnia wymagania dokumentacji normatywno-technicznej i dopuszcza się je do stosowania.

Termin ważności atestu .....
(rok, miesiąc, dzień)

Pieczętka

Podpis kierownika
jednostki dokonującej
atestacji

WYTYCZNE METODYCZNE W DZIEDZINIE NORMALIZACJI MS 130-87

SYSTEM OCENY JAKOŚCI I ATESTACJI WZAJEMNIE DOSTARCZANYCH WYROBÓW. ZAPEWNIENIE INFORMACJI

Niniejsze wytyczne metodyczne ustalają treść, skład i tryb zbierania, gromadzenia, opracowania i wymiany informacji w systemie oceny jakości i atestacji wzajemnie dostarczanych wyrobów (dalej system SEPROSEV).

1. Postanowienia ogólne.

1.1. Informację w systemie SEPROSEV zapewnia Instytut Normalizacyjny RWPG (dalej Instytut) na podstawie materiałów informacyjnych, przekazywanych przez pełnomocne organy państwowe d/s atestacji krajów uczestniczących w systemie (dalej pełnomocne organy państwowe).

1.2. Informacja dzieli się na okresową i jednorazową realizowaną na zamówienie.

2. Zestaw informacji.

2.1. W systemie SEPROSEV jest przygotowywana, gromadzona i udostępniana następująca informacja:

- 1) o umowach i porozumieniach w sprawie wzajemnych dostaw związanych z atestacją i porozumieniami o atestacji;
- 2) o atestacji wyrobów;
- 3) o atestach zgodności;
- 4) o akredytowanych laboratoriach badawczych (ośrodkach);

5) o unieważnieniu atestów zgodności i atestów jednostek badawczych (ośrodków);

6) o dokumentach prawnych i organizacyjno-metodycznych przyjętych przez kraje uczestniczące w systemie SEPROSEV w celu regulowania problemów związanych z realizacją Systemu;

7) o funkcjonowaniu innych systemów atestacji.

3. Tryb wymiany informacji.

3.1. Zgodnie z p. 2.1. pełnomocne organy państwowe są zobowiązane do przesyłania pisemnych, kwartalnych informacji do Instytutu.

3.1.2. Informacja przesyłana jest w następującej formie:

1. informacja o umowach i porozumieniach w sprawie wzajemnych dostaw związanych z atestacją i porozumieniami o atestacji wyrobów — zgodnie z załącznikiem 1;

2. wykaz atestowanych wyrobów — według normy RWPG ST SEV. 5877-87;

3. kopie atestów zgodności;

4. informacja o akredytowanych laboratoriach badawczych (ośrodkach) — Załącznik 2;

5. informacja o unieważnieniu atestów zgodności i atestów laboratoriów badawczych (ośrodków);

6. informacja o dokumentach prawnych i organizacyjno-metodycznych — w dowolnej formie.

3.1.3. Instytut rejestruje, uogólnia i przekazuje następującą okresową informację:

1. o umowach i porozumieniach w sprawie wzajemnych dostaw związanych z atestacją i porozumieniami o atestacji;

2. o wykazach atestowanych wyrobów;

3. o wydanych atestach zgodności;

4. o akredytowanych laboratoriach badawczych (ośrodkach);

5. o zawieszeniu ważności atestów zgodności i atestów laboratoriów badawczych (ośrodków);

6. o dokumentach prawnych i organizacyjno-metodycznych, zgodnie z p. 2.1.6;

7. o funkcjonowaniu innych systemów atestacji.

3.2. Tryb wydawania informacji przez Instytut.

3.2.1. Okresowa informacja jest kierowana przez Instytut raz na kwartał do pełnomocnych organów państwowych, odpowiednich zainteresowanych organów RWPG i Międzynarodowych Organizacji Ekonomicznych.

3.2.2. Informacja na zamówienie jest wysyłana przez Instytut do pełnomocnych organów państwowych, organów RWPG i Międzynarodowych Organizacji Ekonomicznych w terminie 1 miesiąca od złożenia oficjalnego zamówienia.

3.2.3. W celu wymiany doświadczeń informacja dotycząca atestacji jest publikowana w przeglądzie „Problemy normalizacji”.

ZALĄCZNIK 1

INFORMACJA

o umowach i porozumieniach wzajemnych dostaw, związanych z atestacją i porozumieniami o atestacji wyrobów

Kraj . . . . . 19 . . . . . r.
(data)

Lp.	Nazwa i rodzaj umów (dwustronnych i wielostronnych); organizacje zawierające umowę.	Konkretne wyroby objęte porozumieniem		Kraje uczestniczące		Okres ważności porozumienia (od . . . . . 19 . . . . . do . . . . . 19 . . . . .)
		Nazwa	Kod według OKP RWPG (JKM)	Nazwa	Kod według normy RWPG ST SEV 252-82	
1	2	3	4	5	6	7

.....
(Pełnomocny organ państwowy)

.....
(stanowisko, nazwisko, podpis, pieczęć)

INFORMACJA

o akredytowanych laboratoriach badawczych (ośrodkach)

Kraj . . . . . 19 . . . . r.
(data)

Lp.	Nazwa, adres; kod pocztowy akredytowanego laboratorium badawczego (ośrodka)	Rodzaj wyrobów lub badań na przeprowadzenie których został wydany atest akredytowanemu laboratorium badawczemu	N ^o i data wydania atestu	Termin ważności atestu	Uwagi
1	2	3	4	5	6

.....
(Pełnomocny organ państwowy).....
(stanowisko, nazwisko, podpis, pieczęćka)

WYTYCZNE METODYCZNE W DZIEDZINIE NORMALIZACJI

MS 141-87

SYSTEM OCENY JAKOŚCI I ATESTACJI WZAJEMNIE DOSTARCZANYCH WYROBÓW. WYMAGANIA DOTYCZĄCE ZAWARTOŚCI DOKUMENTÓW NORMATYWNO-TECHNICZNYCH NA WYROBY PODLEGAJĄCE ATESTACJI

Niniejsze wytyczne metodyczne ustalają podstawowe wymagania dotyczące zawartości norm RWPG, międzynarodowych i krajowych norm i innych dokumentów normatywno-technicznych (DNT) na wzajemnie dostarczane wyroby podlegające atestacji, przeprowadzanej na zgodność z tymi normami w ramach systemu oceny jakości i atestacji wzajemnie dostarczanych wyrobów (system SEPROSEV).

1. Wskaźniki, normy i wymagania ustalone w DNT na wyroby podlegające atestacji powinny odpowiadać światowemu postępowemu poziomowi naukowo-technicznemu.

2. Nomenklatura wskaźników w DNT na wyroby podlegające atestacji powinna umożliwiać obiektywną i wiarygodną ocenę ich poziomu technicznego i jakości i obejmować wskaźniki przeznaczenia (podstawowe eksploatacyjne i użytkowe charakterystyki), niezawodności, energo- i materiałochłonności, a także wymagania w zakresie bezpieczeństwa, ergonomii i ochrony środowiska.

3. Nomenklatura, wymiarowość i ilościowe wskaźniki jakości na wyroby podlegające atestacji powinny być określone w taki sposób aby istniała możliwość ich odtworzenia z zadaną lub znaną dokładnością podczas badań atestacyjnych.

4. W DNT na wyroby podlegające atestacji, powinny być ustalone w specjalnym rozdziale lub poprzez odnośnik do innego dokumentu normatywno-technicznego (norma RWPG, ISO, IEC lub krajowa norma, międzynarodowe przepisy itp.) metody, warunki, zakres i tryb badań w celu określenia wskaźników poziomu technicznego i jakości.

Informacje te powinny być ujęte i przedstawione w taki sposób, aby sprowadzić do minimum błędy i nieodtwarzalność wyników badań.

5. DNT na wyroby podlegające atestacji w systemie SEPROSEV, poddawane są ekspertyzie w Instytucie Normalizacji RWPG na zgodność z niniejszym MS.

NORMA RWPG — ST SEV 6088-87

SYSTEM OCENY JAKOŚCI I ATESTACJI WZAJEMNIE DOSTARCZANYCH WYROBÓW.
 DOKUMENT O WYNIKACH ZAPOZNANIA SIĘ Z LABORATORIUM BADAWCZYM (OŚRODKIEM)
 I ATEST O AKREDYTACJI LABORATORIUM BADAWCZEGO (OŚRODKA).
 TYPOWE FORMULARZE I ZASADY ICH WYPEŁNIANIA.

Niniejsza norma RWPG ustala typowe formularze i zasady wypełniania dokumentów o wynikach zapoznania się specjalistów — przedstawicieli pełnomocnych organów państwowych zainteresowanych krajów z istnieniem warunków, niezbędnych do przeprowadzenia akredytacji laboratorium badawczego (ośrodka) i wydania Atestu akredytowanemu laboratorium badawczemu (dalej Atest) w systemie SEPROSEV.

1. Typowy formularz dokumentu o wynikach zapoznania się z laboratorium badawczym (ośrodkiem) i wskaźniki dotyczące jego wypełnienia.

1.1. W typowym formularzu Dokumentu o wynikach zapoznania się z laboratorium badawczym (ośrodkiem) (dalej „Dokumentu”), przedstawionym w załączniku 1, podaje się:

- 1) czas (okres) zapoznania się z laboratorium badawczym (ośrodkiem);
- 2) skład grupy specjalistów przeprowadzających ocenę, nazwiska, inicjały i kraj, który reprezentują;
- 3) wykaz atestowanych wyrobów i badań.

1.2. Grupa specjalistów po zapoznaniu się ustala i udokumentowuje:

- 1) uprawnienia i warunki, pozwalające laboratorium badawczemu (ośrodkowi) bez przeszkód, zgodnie z krajowym ustawodawstwem i zasadami systemu SEPROSEV, wykonywać funkcje akredytowanego laboratorium badawczego (ośrodka);
- 2) niezależność laboratorium badawczego (ośrodka) od organizacji — wytwórcy wyrobu, organizacji handlowych lub istnienie warunków, zapewniających niezależność badań i opracowania ich wyników od przedsiębiorstwa — wytwórcy;
- 3) kompetencje techniczne laboratorium badawczego (ośrodka);
- 4) dodatkowe uwagi i propozycje.

1.3. Dokument powinien stwierdzać, że w laboratorium badawczym (ośrodku) (podać dokładną i pełną nazwę) istnieją lub nie istnieją warunki, niezbędne do akredytacji w systemie SEPROSEV.

Dokument podpisują specjaliści, przeprowadzający rozpoznanie.

1.4. Podpisany dokument rozsyłany jest przez pełnomocny organ państwowy kraju siedziby laboratorium badawczego (ośrodka) pełnomocnym organom zainteresowanych krajów.

2. Typowy formularz Atestu akredytowanego laboratorium badawczego (ośrodka) i zasady jego wypełniania.

2.1. Typowy formularz Atestu wypełnia się na arkuszach formatu A4 — Załącznik 2.

2.2. Atest sporządza się na blankiecie wypełnionym drukarskim pismem.

Podstawowe ramki i wszystkie dane wypełnia się pismem maszynowym.

2.3. Atest jest wypełniany przez pełnomocny organ państwowy kraju, na terytorium którego działa laboratorium badawcze (ośrodek) z uwzględnieniem wyników zapoznania się ekspertów — przedstawicieli pełnomocnych państwowych organów zainteresowanych krajów z istnieniem warunków, niezbędnych do przeprowadzenia akredytacji laboratorium badawczego (ośrodka).

2.4. W ramce 2 wpisuje się nazwę pełnomocnego organu państwowego kraju, na terytorium którego znajduje się laboratorium badawcze (ośrodek).

Punkt 3 wypełnia się zgodnie ze wskazówkami pod przerywanymi liniami.

Punkt 4 wypełnia się podając, że Atest laboratorium badawczego (ośrodka) jest wydany na podstawie własnych badań z uwzględnieniem:

- 1) wyników zapoznania się z istnieniem warunków, niezbędnych do akredytacji w ramach systemu SEPROSEV;
- 2) akredytacji w innym systemie (krajowej lub międzynarodowej);
- 3) innych przesłanek wynikających z porozumień w dziedzinie atestacji.

2.5. Pełnomocny organ państwowy kraju, na terytorium którego znajduje się laboratorium badawcze (ośrodek) rejestruje Atest, nadaje mu numer i wpisuje datę wydania, a także poświadczają go przez podpis upoważnionej osoby i pieczęć.

DOKUMENT

o wynikach zapoznania się z laboratorium badawczym
(ośrodkiem)

W okresie od ..... 19 .., do ..... 19 .. r. grupa specjalistów w składzie:

.....
(nazwisko, inicjały, kraje, które reprezentują)

.....
zapoznała się z istnieniem warunków, niezbędnych do akredytacji

.....
(nazwa, kod i adres laboratorium badawczego (ośrodka))

.....
w celu przeprowadzenia badań atestacyjnych w systemie SEPROSEV;

.....
(nazwa atestowanego wyrobu i

.....
rodzajów badań)

Po zapoznaniu się postanowiono:

1) .....
(istnienie uprawnień i warunków, pozwalających laboratorium (ośrodkowi) bez przeszkód wypełniać zgodnie z krajowym ustawodawstwem
.....
i przepisami systemu SEPROSEV funkcje akredytowanego laboratorium badawczego (ośrodka)

2) .....
(niezależność laboratorium (ośrodka) od organizacji — wytwórców wyrobów, organizacji handlowych lub występowanie warunków,
.....
zapewniających niezależność badań i opracowania ich wyników od przedsiębiorstwa — producenta).

3) .....
(kompetencje techniczne laboratorium badawczego (ośrodka))

4) .....
(dodatkowe uwagi i propozycje)

Orzeczenie: .....
(nazwa laboratorium badawczego)

.....
istnieją (nie istnieją) warunki, niezbędne do akredytacji w systemie SEPROSEV)

Członkowie grupy: 1)

.....
(osobiste podpisy)

2)

3)

Emblemat
systemu
SEPROSEV

ATEST

Akredytowanego laboratorium badawczego (ośrodka)

Nr ..... 19 ..... r.
(data)

.....
(pełnomocny organ państwowy

.....
kraju siedziby laboratorium

.....
badawczego (ośrodka)

2.

3. Niniejszy atest został wydany .....

.....
(nazwa akredytowanego laboratorium badawczego (ośrodka)

.....
adres — kraj, miasto, kod pocztowy i inne)

**NA PRAWO PRZEPROWADZENIA BADAŃ ATESTACYJNYCH W SYSTEMIE OCENY JAKOŚCI
I ATESTACJI WZAJEMNIE DOSTARCZANYCH WYROBÓW (SYSTEM SEPROSEV)**

.....
(nazwa wyrobów według OKP RWPG (JKM)

.....
(nazwa rodzajów badań)

4. Atest został wydany laboratorium badawczemu (ośrodkowi) na podstawie: .....

Atest ważny do ..... 19 ..... r.

.....
(nazwisko i stanowisko odpowiedzialnej osoby pełnomocnego organu

.....
państwowego, podpis i pieczęć)

Ważność atestu przedłuża się do ..... 19 ..... r.

.....
(nazwisko i stanowisko odpowiedzialnej osoby pełnomocnego organu

.....
państwowego, podpis i pieczęć)

* Do momentu przyjęcia emblematu Systemu SEPROSEV, prostokątu nie wypełnia się.

WYTYCZNE METODYCZNE W DZIEDZINIE NORMALIZACJI MS 132-87

SYSTEM OCENY JAKOŚCI I ATESTACJI WZAJEMNIE DOSTARCZANYCH WYROBÓW. ZASADY PRZYGOTOWYWANIA I PRZEPROWADZANIA ATESTACJI

Niniejsze wytyczne metodyczne określają ogólne wymagania i zasady przygotowywania i przeprowadzania atestacji wyrobów w ramach systemu SEPROSEV.

1. Postanowienia ogólne

Zasady przygotowywania i przeprowadzania atestacji wzajemnie dostarczanych wyrobów ustala się zgodnie z „Konwencją” i „Przepisami” o Systemie oceny jakości i atestacji wzajemnie dostarczanych wyrobów oraz innymi dokumentami przyjmowanymi w celu realizacji systemu SEPROSEV.

2. Określenie wyrobów podlegających atestacji

2.1. Pełnomocny organ państwowy uwzględniając propozycje organów i organizacji swojego kraju, zgodnie z krajowym ustawodawstwem ustala wykazy wyrobów wzajemnie dostarczanych, przewidzianych w przyszłości do atestacji w systemie SEPROSEV i przekazuje kopie Instytutowi Normalizacyjnemu RWPG i pełnomocnym organom zainteresowanych krajów.

2.2. Instytut Normalizacyjny RWPG opracowuje zbiorcze zestawienie wzajemnie dostarczanych wyrobów przez uczestników Systemu, przewidzianych w przyszłości do atestacji w systemie SEPROSEV i przekazuje je delegacjom krajów do uzgodnienia. Uzgodniony wykaz służy do opracowania dokumentów normatywno-technicznych, które stanowią podstawę atestacji i propozycji dotyczących akredytacji laboratoriów (ośrodków) badawczych.

2.3. Pełnomocne organy państwowe ustalają wykazy konkretnych wyrobów podlegających atestacji na podstawie:

— wykazów wyrobów przewidzianych do atestacji w systemie SEPROSEV opracowanych zgodnie z pkt. 2.2.;

— propozycji organów i organizacji krajowych zgłaszanych przy przygotowywaniu i zawieraniu dwustronnych i wielostronnych porozumień dotyczących atestacji lub przy przygotowywaniu innych porozumień dotyczących współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej.

2.4. Propozycje opracowane zgodnie z punktami 2.1. i 2.3., powinny zawierać oprócz nazwy wyrobów informacje o:

— dokumentach normatywno-technicznych, na zgodność z którymi proponuje się przeprowadzanie atestacji (normy RWPG, inne dokumenty normatywno-techniczne);

— akredytowanych laboratoriach, w których proponuje się przeprowadzanie badań atestacyjnych (organizacjach, które przygotowuje się do akredytacji);

— terminach rozpoczęcia atestacji.

3. Określanie dokumentów normatywno-technicznych stanowiących podstawę atestacji.

Atestacja wzajemnie dostarczanych wyrobów na zgodność z wymaganiami norm RWPG, innych norm międzynarodowych, norm krajowych lub innych doku-

mentów normatywno-technicznych (zwanymi dalej DNT w zakresie atestacji) jest przeprowadzana zgodnie z postanowieniami punktów 11, 12 i 13 „Przepisów o systemie oceny jakości i atestacji wzajemnie dostarczanych wyrobów”.

4. Akredytacja laboratoriów (ośrodków) badawczych.

Zasady akredytacji laboratoriów (ośrodków) badawczych, wymagania dotyczące ich kompetencji technicznych, zasady nadzoru nad ich działalnością, ustala się zgodnie z „Konwencją” i „Przepisami” o Systemie i Wytycznymi metodycznymi dotyczącymi normalizacji — MS 131-87 „Zasady akredytacji laboratoriów (ośrodków) badawczych”.

5. Sprawdzanie warunków produkcji wyrobów podlegających atestacji.

Zasady sprawdzania warunków produkcji wyrobów atestowanych ustala się zgodnie z punktami 22-24 „Przepisów o systemie oceny jakości i atestacji wzajemnie dostarczanych wyrobów”.

W przedsiębiorstwach produkujących wyroby podlegające atestacji w Systemie SEPROSEV, celowe jest opracowanie i wprowadzenie systemu zapewnienia jakości zgodnie z normami ISO 9001, 9002, 9003. Przy wyborze systemu wskazane jest wykorzystywanie postanowień normy ISO 9000. W pracach nad wprowadzeniem norm ISO serii 9000 należy wykorzystać normę ISO 8402 „Jakość. Słownik”.

Zgodnie z zapisem protokołarnym do punktu XIII.1. Postanowienia Komitetu Wykonawczego Rady W Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej uzgodnienia o umożliwieniu zapoznania się przedstawicieli pełnomocnych organów państwowych zainteresowanych krajów ze stanem produkcji i kontroli jakości wyrobów podlegających atestacji mogą być dokonywane nie tylko między pełnomocnymi organami państwowymi, ale głównie między innymi organami i organizacjami krajów zawierających porozumienia (kontakty) o współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej.

6. Wykonywanie badań atestacyjnych.

6.1. Badania atestacyjne są wykonywane w laboratoriach (ośrodkach) badawczych, zgodnie z Wytycznymi metodycznymi dotyczącymi normalizacji — MS 131-87 „Zasady akredytacji laboratoriów (ośrodków) badawczych”.

6.2. Zakres, zasady i metodyki wykonywania badań atestacyjnych konkretnych typów wyrobów są określane w dokumentach normatywno-technicznych dotyczących atestacji lub w porozumieniach o atestacji.

6.3. Rodzaje badań (badania typu, badania partii wyrobów lub badania każdego wyrobu), zasady pobierania i liczność próbek do przeprowadzania badań atestacyjnych określa się w DNT w zakresie atestacji lub przy zawieraniu porozumień o atestacji. Jeśli nie okreś-

lono zasad pobierania próbek wyrobów w wymienionych dokumentach to ustala je laboratorium (ośrodek) badawczy.

6.4. Próbkę wyrobów pobrane do badań atestacyjnych są przekazywane do akredytowanego laboratorium (ośrodka) badawczego.

W celu wykluczenia wątpliwości co do autentyczności badań próbkę, akredytowane laboratorium (ośrodek) badawcze powinno pisemnie zidentyfikować każdą otrzymaną próbkę do badań opisując jej przeznaczenie i stan.

6.5. Terminy i organizację przeprowadzania badań atestacyjnych poszczególnych typów wyrobów określa się na podstawie ustawodawstwa każdego kraju-uczestnika Systemu, z uwzględnieniem terminów i organizacji prac związanych z realizacją kontaktów, umów i porozumień dotyczących współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej, które przewidują atestację tych typów wyrobów.

6.6. Akredytowane laboratorium (ośrodek) badawcze opracowuje wyniki badań atestacyjnych w formie protokołu zgodnie z ST SEV 3947-86. Protokół jest przekazany pełnomocnemu organowi państwowemu i producentowi wyrobu nie później niż 15 dni od zakończenia badań.

7. Wydawanie, uznawanie i zawieszanie ważności atestu i znaku zgodności.

7.1. Jeśli badania potwierdzają zgodność wyrobu z wymaganiami DNT w zakresie atestacji a kontrola stwierdza istnienie u producenta warunków gwarantujących ustabilizowany poziom jakości i skuteczną kontrolę jakości atestowanych wyrobów, pełnomocny organ państwowy lub z jego upoważnienia akredytowane laboratorium badawcze **wydaje producentowi wyrobu atest zgodności ST SEV 3947-86, a także prawo stosowania znaku zgodności na określony czas, lecz nie dłużej niż na 3 lata.**

7.2. Terminy i zasady wydawania atestu lub przyznawania znaku zgodności są ustalane zgodnie z wyciecznymi metodycznymi RWPG dotyczącymi normalizacji z uwzględnieniem ustawodawstwa krajowego.

7.3. Kopia atestu jest przekazywana zgodnie z ustawodawstwem krajowym pełnomocnym organom państwowym, zainteresowanym organom i organizacjom swojego kraju, zainteresowanym pełnomocnym organom państwowym innych krajów oraz Instytutowi Normalizacyjnemu RWPG.

7.4. Po otrzymaniu kopii atestu i zawiadomienia o wydaniu zezwolenia stosowania znaku zgodności na

konkretny typ wyrobu pełnomocny organ państwowy kraju importera uznaje atest z uwzględnieniem ustawodawstwa krajowego.

7.5. Warunki stosowania krajowych znaków zgodności lub znaków zgodności stosowanych w innych systemach atestacyjnych w ramach dwu- lub wielostronnej współpracy zgodnie z zasadami SEPROSEV, powinny być omówione w porozumieniach o atestacji.

7.6. Przy zmianach warunków produkcji lub wprowadzeniu zmian w wyrobach, które mogą spowodować zmiany ich parametrów lub własności pełnomocny organ państwowy podejmuje odpowiednie działania (np. unieważnienie atestu, zawieszenie jego ważności, przedłużenie ważności).

7.7. Jeśli pełnomocny organ państwowy kraju importera w czasie kontroli inspekcyjnej atestowanych wyrobów stwierdzi, że **dostarczane wyroby nie odpowiadają atestowi**, może on **zawiesić jego ważność w swoim kraju** i zobowiązany jest do niezwłocznego (nie później niż w ciągu 15 dni) zawiadomienia o tym pełnomocnego organu państwowego kraju eksportera.

8. Nadzór nad jakością atestowanych wyrobów

8.1. Nadzoru nad ustabilizowanym poziomem jakości atestowanych wyrobów i prawidłowością przeprowadzania atestacji dokonuje pełnomocny organ państwowy zgodnie z ustawodawstwem krajowym przez kontrolę produkcji tych wyrobów i badanie próbek wyrobów. Rodzaj i zakres kontroli i badań określa pełnomocny organ państwowy.

Atestowane wyroby bada się:

— okresowo — w terminach określonych przez pełnomocny organ państwowy,

— po otrzymaniu informacji o pogorszeniu ich jakości.

8.2. Wyniki badań opracowuje się w formie protokołu zgodnego z ST SEV 3947-86.

8.3. W przypadku stwierdzenia niezgodności wyrobu (próbki) z atestem akredytowane laboratorium (ośrodek) badawcze powinno:

— w ciągu 15 dni zawiadomić o tym pełnomocny organ państwowy, który podejmie odpowiednie działania (unieważnia atest lub zawiesza jego ważność), lub

— unieważnić atest albo zawiesić jego ważność (jeśli zgodnie z pkt. 26 „Przepisów“ laboratorium uzyskało prawo wydawania atestów).

O unieważnieniu atestu lub zawieszeniu jego ważności pełnomocny organ państwowy albo akredytowane laboratorium (ośrodek) badawcze zawiadamia w ciągu 15 dni producenta wyrobu i inne organy i organizacje zgodnie z „Przepisami“.

NORMA RWPG — ST SEV 3947-87

SYSTEM OCENY JAKOŚCI I ATESTACJI WZAJEMNIE DOSTARCZANYCH WYROBÓW. ATEST ZGODNOŚCI I PROTOKÓŁ BADANIA PRÓBEK WYROBÓW. TYPOWE FORMULARZE I ZASADY ICH WYPEŁNIANIA.

Niniejsza norma RWPG ustala typowy formularz i zasady wypełniania atestu zgodności z wzajemnie uzgodnionymi dokumentami normatywno-technicznymi (DNT) i protokołu badań próbek^{*)} wyrobów, stosowanych w Systemie oceny jakości i atestacji wzajemnie dostarczanych wyrobów (dalej — System SEPROSEV).

1. Podstawowe przepisy.

1.1. Atest zgodności (dalej atest) wydawany jest w przypadku zgodności próbek wyrobów z wymaganiami DNT, stosowanych podczas atestacji wzajemnie dostarczanych wyrobów w Systemie SEPROSEV, a także w przypadku zapewniających istnienie warunków produkcji, zapewniających ustabilizowaną jakość tych wyrobów i jej efektywną kontrolę.

Atest wydaje pełnomocny organ państwowy. Z upoważnienia pełnomocnego organu państwowego atest mogą wydawać także akredytowane laboratoria badawcze (ośrodki).

1.2. Protokół badania próbek wyrobów (dalej — protokół) sporządza akredytowane laboratorium badawcze (ośrodek) w trakcie przeprowadzania badań atestacyjnych próbek wyrobów dla udokumentowania ich zgodności z wymaganiami wzajemnie uzgodnionych DNT.

1.3. Typowe formularze atestu i protokołu wypełnia się na arkuszu formatu A4.

2. Wypełnianie typowego formularza atestu zgodności.

2.1. Atest sporządza się na blankiecie drukowanym po obydwu stronach arkusza (załącznik 1). Podstawowe ramki i punkty należy wypełniać maszynowo.

2.2. W lewym górnym rogu pierwszej strony typowego formularza atestu (ramka 1) powinien być wydrukowany emblemat Systemu SEPROSEV.

2.3. Atest sporządza się w następujący sposób:

2.3.1. Atest wypełnia akredytowane laboratorium (ośrodek), za wyjątkiem ramki 2 i przekazuje łącznie z protokołem pełnomocnemu organowi państwowemu.

2.3.2. W ramkę 3 wpisuje się nazwę pełnomocnego państwowego organu. W ramkę 4 wpisuje się nazwę akredytowanego laboratorium badawczego (ośrodka). Ponadto w ramce 4 podaje się numer i datę otrzymania atestu przez to laboratorium (ośrodek).

W punkcie 5 podaje się nazwę konkretnej produkcji. Punkty 6-8 wypełnia się zgodnie ze wskazaniem pod linią przerywaną.

W punkcie 9 podaje się nazwy i numery norm RWPG lub innych wzajemnie uzgodnionych DNT.

2.3.3. Pełnomocny państwowy organ wpisuje w ramkę 2 numer i termin ważności atestu, składający się z własnego numeru i następującego po myślniku cyfrowego kodu kraju — eksportera zgodnie z ST RWPG

252-82, a także poświadcza dokument przez podpis upoważnionej osoby i pieczęć.

3. Wypełnianie typowego formularza protokołu badania próbek wyrobów.

3.1. Protokół sporządza się na jednej stronie arkusza (załącznik 2).

Arkusze tytułowy powinien być wydrukowany zgodnie z podanym załącznikiem. Cały protokół powinien być wypełniony maszynowo. Graficzne przedstawienia, rysunki itp., będące częścią składową protokołu, mogą być podane na arkuszach innego formatu lub wykonane innym sposobem, przy czym tekst powinien być czytelny.

3.2. W lewym górnym rogu pierwszej strony typowego formularza protokołu (ramka 1) powinien być wydrukowany emblemat Systemu SEPROSEV.

3.3. Wszystkie arkusze protokołu numeruje się cyframi arabskimi ciągłą numeracją i podaje się ich ogólną ilość w górnym prawym rogu arkusza.

3.4. Protokół sporządza się w następujący sposób:

3.4.1. W ramkę 2 wpisuje się nazwę pełnomocnego państwowego organu.

W ramkę 3 wpisuje się nazwę akredytowanego laboratorium badawczego (ośrodka), numer i datę otrzymania atestu przez to laboratorium (ośrodek). Punkty 4-10 wypełnia się zgodnie ze wskazaniem pod linią przerywaną.

3.4.2. Wyniki badań z reguły przedstawia się w postaci tabeli zgodnie z p. 11. Jeżeli tabela nie mieści się na jednym arkuszu, przenosi się ją na następny arkusz. Po przeniesieniu tabeli na każdym arkuszu pod numerem arkusza w prawym górnym rogu należy wpisać „ciąg dalszy tabeli“, następnie powtarza się numery kolumn tabeli.

3.4.3. Tabelę wypełnia się w następujący sposób:

kolumna 1 — liczba porządkowa,

kolumna 2 — nazwa wskaźnika,

kolumna 3 — jednostka miary danego wskaźnika,

kolumna 4 — wartość i tolerancja wskaźnika wg normy RWPG lub innych wzajemnie uzgodnionych DNT i numer dokumentu,

kolumna 5 — metoda badania wykorzystana do określenia danego wskaźnika,

kolumna 6 — numer produkcji,

kolumna 7 — wyniki badań, tj. otrzymana wartość sprawdzanego wskaźnika dla każdej próbki,

kolumna 8 — Orzeczenie, które powinno być zapisane w zależności od otrzymanego wyniku badania każdej próbki słowami „odpowiada“ lub „nie odpowiada“.

Przykład wypełnienia tabeli badania próbek wyrobów przedstawiono w załączniku informacyjnym 1.

^{*)} Metody pomiaru próbek podane są w odpowiednich normach RWPG lub innych DNT.

*)
Emblemat
systemu
SEPROSEV

1.

ATEST ZGODNOŚCI

N° od ..... 19 ..... r.

2. do ..... 19 ..... r.

.....
(kraj eksportera).....
(pełnomocny).....
(państwowy organ)

3.

AKREDYTOWANE LABORATORIUM BADAWCZE
(OŚRODEK)

N°

.....
(numer i data wydania atestu)

4.

5. ....
(nazwa konkretnego wyrobu — typ, marka, rodzaj itp.)6.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(kod konkretnych wyrobów według OKP RWPG (JKM))

7.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(kod konkretnych wyrobów według krajowego klasyfikatora wyrobów)

8. ....
(nazwa przedsiębiorstwa — wytwórcy, adres)

9. Informacja o normatywno-technicznych dokumentach

.....
(nazwy i numery wzajemnie uzgodnionych normatywno-technicznych dokumentów)

10. Protokół badań próbek wyrobów

.....
(numer i data wydania, sporządzający)

11. Na podstawie badania warunków produkcji i kontroli jakości wyrobów pełnomocny organ państwowy potwierdza, że u wskazanego w p. 8 wytwórcy wyrobów istnieją warunki, zapewniające produkowanie wyrobów stabilnej jakości i jej kontrolę.

12. Niniejszy atest świadczy o zgodności próbek wyrobów z wymaganiami wzajemnie uzgodnionych normatywno-technicznych dokumentów.

.....
(nazwisko i stanowisko odpowiedzialnej osoby pełnomocnego.....
państwowego organu, podpis i pieczęć)" ..... 19 ..... r.
(miejsce i data)

*) Do momentu przyjęcia emblematu systemu SEPROSEV, bazowej ramki nie wypełnia się.

*)
Emblemat
systemu
SEPROSEV
1.

Arkusz 1
Ilość arkuszy
.....

**PROTOKÓŁ BADAŃ
PRÓBEK WYROBÓW**

N° .....
"....." 19..... r.
(data)

.....
(pełnomocny organ państwowy)
.....
.....
2.

**AKREDYTOWANE LABORATORIUM BADAWCZE
(OŚRODEK)**
.....
N° .....
(numer i data wydania atestu)
3.

4. ....
(nazwa konkretnego wyrobu — typ, marka, rodzaj itp.)

5.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(kod konkretnego wyrobu
według OKP RWPG (JKM))

6.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(kod konkretnego wyrobu według
krajowego klasyfikatora wyrobów)

7. ....
(nazwa przedsiębiorstwa-wytwórcy, adres, kraj, kod pocztowy,
.....
miasto itd.)

8. Informacje o dokumentach normatywno-technicznych .....
.....
(nazwy i numery wzajemnie uzgodnionych dokumentów normatywno-technicznych)

9. Ilość przebadanych próbek .....
(numery próbek wyrobów, ilość próbek, ich masa, numer partii, data produkcji)

10. Dostawca próbek do badań .....
.....
(nazwa dostawcy, numer i data na dokumencie towarzyszącym)

*) Do momentu przyjęcia emblematu systemu SEPROSEV, bazowej ramki nie wypełnia się.

Arkusz 2
Ilość arkuszy

1. Tablica badań

Nr wskaźnika	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość i tolerancja wskaźnika, oznaczenie i numer DNT, na zgodność z którymi są badane próbki	Metoda badań dla danego wskaźnika, oznaczenie i numer DNT	N ^o próbki	Wyniki badań	Orzeczenie (jest zgodne, nie jest zgodne)
1	2	3	4	5	6	7	8

2. Orzeczenie:

Odpowiedzialny wykonawca

.....
(nazwisko, podpis)

Kierownik akredytowanego laboratorium
badawczego (ośrodka)

.....
(nazwisko, podpis, pieczęć)

ZAŁĄCZNIK INFORMACYJNY 1

Tabela badań próbek wyrobów: miedziano-cynkowe pręty prasowane o przekroju okrągłym, 55 mm, marka stopu CuZn 37.

N ^o wskaźnika	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość i tolerancja wskaźnika, orzeczenie i numer DNT, na zgodność z którymi są badane próbki	Metoda badań dla danego wskaźnika, oznaczenie i numer DNT	N ^o próbki	Wyniki badań	Orzeczenie (zgodne — niezgodne)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Tolerancja na średnicę	mm	55±1,5 według ST RWPG 1564-79	Przyrząd pomiarowy	1	56,32	zgodny
					2	56,41	zgodny
					3	54,68	zgodny
					4	56,50	zgodny
					5	54,00	zgodny
2.	Tolerancja prostoliniowości	mm	Nie więcej niż 6 mm na 1 m długości według ST RWPG 1564-79	Według ST RWPG 1564-79 p. 4.2	1	2,1	zgodny
					2	5,5	zgodny
					3	4,3	zgodny
					4	3,7	zgodny
					5	1,9	zgodny
3.	Opór czasowy	N/mm ²	Nie mniej 270 według ST RWPG 1564-79	Według ST RWPG 471-77	1	275	zgodny
					2	279	zgodny
					3	280	zgodny
					4	277	zgodny
					5	271	zgodny

**WYTYCZNE METODYCZNE DOTYCZĄCE NORMALIZACJI
MS 137-87 SYSTEM OCENY JAKOŚCI I ATESTACJI
WZAJEMNIE DOSTARCZANYCH WYROBÓW. PODSTAWOWE ZASADY ZAZNAJAMIANIA
SPECJALISTÓW ZAINTERESOWANYCH KRAJÓW ZE STANEM PRODUKCJI I KONTROLA
JAKOŚCI ATESTOWANYCH WYROBÓW**

Niniejsze wytyczne metodyczne ustalają — zgodnie z Konwencją i Przepisami o Systemie oceny jakości i atestacji wzajemnie dostarczanych wyrobów — podstawowe zasady zapoznawania specjalistów z krajów-uczestników Systemu ze stanem produkcji i kontrolę jakości atestowanych wyrobów.

1. Na podstawie wzajemnych uzgodnień pełnomocne organy państwowe krajów-producentów wyrobów podlegają atestacji w ramach Systemu, umożliwiając przedstawicielom pełnomocnych organów państwowych krajów-importerów danych wyrobów zapoznanie się ze stanem ich produkcji i kontrolą jakości.

Wzajemne uzgodnienia pełnomocnych organów państwowych na temat zapewnienia takich możliwości są dokonywane w najdogodniejszy sposób.

2. Po wzajemnym uzgodnieniu pełnomocny organ państwowy kraju-producenta atestowanych wyrobów zawiadamia pełnomocne organy państwowe krajów-importerów o terminie wizyty w przedsiębiorstwie. Ma ona na celu zapoznanie się ze stanem produkcji i kontrolą jakości wyrobów. Przedstawiciele wszystkich zainteresowanych krajów zaprasza się zwykle razem. Zawiadomienie o gotowości przyjęcia przedstawicieli krajów-importerów powinno być skierowane do nich nie później niż 3 miesiące przed planowanym terminem wizyty.

3. Zapoznawanie się przedstawicieli importerów ze stanem produkcji i kontrolą jakości atestowanych wyrobów powinno odbywać się możliwie jednocześnie z analizą warunków niezbędnych do akredytacji laboratorium (ośrodka) badawczego w kraju-wytwórcy tych wyrobów (jeżeli laboratorium nie zostało akredytowane w ramach Systemu SEPROSEV).

Wyznaczenie przedstawicieli należy do pełnomocnych organów państwowych zainteresowanych krajów-importerów. Liczbę specjalistów ustala się na podstawie uzgodnień między tymi organami.

4. Koszty delegowania specjalistów na wizyty u pro-

ducenta ponoszą pełnomocne organy państwowe krajów kierujących ich.

5. Pełnomocny organ państwowy kraju-producenta powinien zapewnić przedstawicielom pełnomocnych organów państwowych krajów-importerów, przybywających w celu zapoznania się z przedsiębiorstwem wszelkie warunki niezbędne do otrzymania odpowiednich informacji. Wizytujący powinni mieć możliwość zapoznania się u producenta atestowanych wyrobów z systemem zapewnienia jakości atestowanych wyrobów działających w przedsiębiorstwie, a zwłaszcza z:

— dokumentacją techniczną na podstawie której jest przeprowadzana kontrola jakości tych wyrobów;

— urządzeniami technologicznymi stosowanymi do produkcji atestowanych wyrobów;

— urządzeniami badawczymi i narzędziami pomiarowymi, stosowanymi do kontroli i badania wyrobów;

— organizacją kontroli i badania atestowanych wyrobów;

Po wizycie delegowani specjaliści sporządzają ocenę, którą przekazują:

— pełnomocnemu organowi państwowemu kraju-importera;

— pełnomocnemu organowi państwowemu kraju-producenta;

— wizytowanemu przedsiębiorstwu.

Zgodnie z oświadczeniem Rządu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej do artykułu IX „Konwencji”; W Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej uzgodnienie o zapewnieniu możliwości zapoznawania się przedstawicieli pełnomocnych państwowych organów zainteresowanych krajów ze stanem produkcji i kontroli jakości wyrobów podlegających atestacji, może następować nie tylko między pełnomocnymi organami państwowymi, ale głównie między innymi organami i organizacjami Umawiających się Stron, zawierającymi porozumienia (kontrakty) dotyczące współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej.

NORMA RWPG — ST SEV 5877-87

SYSTEM OCENY JAKOŚCI I ATESTACJI WZAJEMNIE DOSTARCZANYCH WYROBÓW WYKAZ WYROBÓW PODLEGAJĄCYCH ATESTACJI. TYPOWY FORMULARZ

Niniejsza norma RWPG obejmuje wykaz wyrobów, które są obiektem oceny jakości i atestacji w ramach systemu SEPROSEV i ustala typową formę wykazu.

Typowy formularz wykazu wyrobów i sposób jego wypełniania.

1. W typowym formularzu wykazu wyrobów przedstawionym w załączniku, podaje się:

1.1. Nazwę konkretnych wyrobów, a także kody wyrobów według klasyfikacji RWPG (OKP/JKM) — rubryka 3 i (lub) według krajowej klasyfikacji rubryka 4.

W rubrykach 3 i 4 ukazuje się kod wyrobu według klas, podklas, grup, podgrup i rodzajów w zależności od atestowanych wyrobów.

1.2. W rubryce 5 i 6 przytacza się numery norm RWPG, numery i (lub) oznaczenia innych uzgodnionych dokumentów normatywno-technicznych, określających techniczne charakterystyki, kryteria, normy i wy-

magania dotyczące jakości, rodzaje, zakres, tryb i metody badań wyrobów ujętych w wykazie.

Jeśli dokument nie jest uzgodniony w pełnym zakresie, ukazuje się także numery rozdziałów i punktów tego dokumentu.

1.3. W rubryce 7 podaje się nazwę, adres i kod akredytowanego laboratorium badawczego (ośrodka) dla przeprowadzenia badań atestacyjnych.

1.4. W rubryce 8 podaje się dodatkowe informacje, w tym nazwę dokumentu, do którego dołączony jest wykaz.

1.5. Termin wprowadzenia w życie wykazu jest ukazany w prawej części tabeli, rubryka 9.

2. Wykaz wyrobów opracowuje się w języku roboczym RWPG, a w przypadku uzgodnienia stron wykaz wyrobów może być opracowany w innym języku.

RWPG		Wykaz wyrobów podlegających atestacji w ramach systemu SEPROSEV			Ważny od		
L.p.	Nazwa wyrobu	Kod wyrobu według		Normy RWPG i (lub) inne uzgodnione DNT określające		Nazwa, adres kod akredytowanego laboratorium, przeprowadzającego badania wyrobów	Uwagi
		ogólnego klasyfikatora wyrobów RWPG (OKP RWPG/JKM)	krajowego klasyfikatora wyrobów	podstawowe techniczne charakterystyki, parametry, wymagania techniczne, rodzaje, akcesy i tryb	metody badań wyrobów		

Wykaz uzgodniony .....
data

.....
podpis pełnomocny osób

16

ZARZĄDZENIE NR 53

PREZESA POLSKIEGO KOMITETU NORMALIZACJI, MIAR I JAKOŚCI

z dnia 9 września 1989 r.

w sprawie opłat za legalizację i inne czynności związane z legalizacją narzędzi pomiarowych

Na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o miarach i narzędziach pomiarowych (Dz.U. z 1966 r. Nr 23, poz. 148 i z 1972 r. Nr 11, poz. 83) zarządza się co następuje:

§ 1.1. Za sprawdzenie narzędzi pomiarowych, wzorców fizycznych, chemicznych i innych właściwości substancji i materiałów ustala się opłaty według stawek określonych w tabeli stanowiącej załącznik do zarządzenia.

2. Za czynności nie ujęte w tabeli, o której mowa w ust. 1 ustala się opłaty według stawki godzinowej, licząc po 4.000 zł za godzinę pracy.

3. Do czynności, o których mowa w ust. 2 zalicza się:

- 1) sprawdzanie narzędzi pomiarowych dopuszczonych do legalizacji w drodze wyjątku albo narzędzi pomiarowych nie podlegających legalizacji,
- 2) badanie narzędzi pomiarowych w ramach zatwierdzania typu do produkcji seryjnej,
- 3) badanie narzędzi pomiarowych w celu wydania zezwolenia na sprowadzenie ich z zagranicy,
- 4) opiniowanie wniosków w sprawie zakupu licencji na produkcję narzędzi pomiarowych,
- 5) dokonywanie pomiarów oraz wykonywanie wzorców materiałów,
- 6) wzorcowanie narzędzi pomiarowych,
- 7) dokonywanie oględzin technicznych narzędzi pomiarowych zgłoszonych do legalizacji w miejscu stałego ich stosowania,
- 8) opiniowanie dokumentacji technicznej nowych typów narzędzi pomiarowych,
- 9) opiniowanie projektów technicznych stanowisk i urządzeń pomiarowych,
- 10) sporządzanie na żądanie użytkownika wydruku komputerowego tablic redukcyjnych zbiorników oraz duplikatów świadectw legalizacji lub tablic redukcyjnych zalegalizowanych zbiorników.

§ 2. Opłaty za czynności, o których mowa w § 1 pobierają:

- 1) Polski Komitet Normalizacji, Miar i Jakości oraz terenowe urzędy miar i jakości, zwane dalej administracją miar.
- 2) jednostki organizacyjne upoważnione do legalizacji narzędzi pomiarowych lub innych czynności na podstawie art. 14 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o miarach i narzędziach pomiarowych (Dz.U. z 1966 r. Nr 23, poz. 148 i z 1972 r. Nr 11, poz. 83).

§ 3.1. W razie wykonywania czynności określonych w § 1, poza miejscowością stanowiącą siedzibę organu administracji miar, niezależnie od opłat przewidzianych w zarządzeniu, zgłaszający ponosi koszty delegowania pracowników administracji miar według przepisów w sprawie diet i innych należności za czas podróży służbowych na obszarze kraju.

2. W razie, gdy pracownik delegowany do dokonania określonych czynności poza siedzibę organu administracji miar wykonuje te czynności na rzecz kilku zgłaszających, koszty podróży pobiera się od wszystkich zgłaszających w częściach proporcjonalnych do opłat pobieranych za wykonane czynności.

§ 4. Za dokonanie ponownienia legalizacji narzędzi pomiarowych nowych i nie używanych przed upływem okresu ważności legalizacji pierwotnej tych narzędzi pobiera się opłatę w wysokości 20% opłaty ustalonej w załączniku za sprawdzenie danego rodzaju narzędzi pomiarowych.

§ 5.1. Za poprawki narzędzia pomiarowego dokonane przez pracownika administracji miar w celu doprowadzenia danego narzędzia pomiarowego do stanu odpowiadającego przepisom pobiera się opłatę w wysokości 30% opłaty ustalonej w załączniku za sprawdzenie danego rodzaju narzędzia pomiarowego.

2. Opłaty, o której mowa w ust. 1 nie pobiera się, jeżeli mimo dokonanej poprawki narzędzie pomiarowe zostało zbrakowane.

3. Za każde ponowne sprawdzenie narzędzia pomiarowego poprawionego przez zgłaszającego w czasie legalizacji tego narzędzia w celu doprowadzenia go do stanu odpowiadającego przepisom, bez względu na to czy cel został osiągnięty, pobiera się opłatę w wysokości 25% opłaty ustalonej w załączniku za sprawdzenie danego rodzaju narzędzia pomiarowego.

§ 6. Za ekspertyzę narzędzia pomiarowego, dokonaną na wniosek zgłaszającego, pobiera się opłatę o 100% wyższą od opłaty ustalonej w załączniku za sprawdzenie danego rodzaju narzędzia pomiarowego.

§ 7. Za asystę pracownika administracji miar przy czynnościach związanych:

- 1) z konserwacją, drobną naprawą narzędzia pomiarowego zalegalizowanego itp.,
- 2) z ekspertyzą licznika energii elektrycznej, dokonywaną przez dostawcę energii elektrycznej, jeżeli dokonanie tych czynności wymaga tylko usunięcia cechy legalizacyjnej głównej lub zabezpieczającej i ponownego jej nałożenia, pobiera się opłatę w wysokości 30% opłaty należnej za sprawdzenie tego narzędzia pomiarowego.

§ 8. Za sprawdzenie narzędzia pomiarowego dokonane na skutek odwołania od decyzji zbrakowania albo odmowy zatwierdzenia typu narzędzia pomiarowego opłaty nie pobiera się, jeżeli decyzja okazała się niesłuszna.

§ 9.1. Opłaty za sprawdzenie narzędzi pomiarowych pobiera się bez względu na wynik sprawdzenia tych narzędzi.

2. W razie zbrakowania na podstawie oględzin zewnętrznych narzędzia pomiarowego zgłoszonego do legalizacji pierwotnej albo do legalizacji następczej głównej (po naprawie) pobiera się opłatę w wysokości 50%

opłaty ustalonej w załączniku za sprawdzenie danego rodzaju narzędzia pomiarowego, jeżeli narzędzie pomiarowe zostało zgłoszone do legalizacji w lokalu organu administracji miar, albo 100% — jeżeli narzędzie pomiarowe zostało zgłoszone do legalizacji poza lokalem organu administracji miar.

3. W razie zbrakowania na podstawie oględzin zewnętrznych narzędzia pomiarowego zgłoszonego do legalizacji następczej wtórnej (okresowej) opłaty nie pobiera się.

§ 10.1. W razie gdy pracownik administracji miar delegowany na żądanie strony w ustalonym terminie do dokonania określonych czynności poza lokalem organu administracji miar nie mógł przystąpić do pracy, ponieważ w wyniku oględzin zewnętrznych wszystkie zgłoszone do legalizacji narzędzia pomiarowe okazały się nielegalne, nieodpowiednio przygotowane lub oczyszczone, zgłaszający nie dostarczył potrzebnych środków i pomocy albo w inny sposób uniemożliwił wykonanie zleconych czynności — pobiera się opłatę w wysokości 32.000 zł za każdego delegowanego pracownika.

2. Niezależnie od opłat wymienionych w ust. 1 zgłaszający ponosi koszty delegowania pracowników administracji miar do dokonania określonych czynności według zasad określonych w § 3.

§ 11.1. Za sprawdzenie w miejscu ustawienia narzędzia pomiarowego, za sprawdzenie którego nie została ustalona opłata w kolumnie 4 załącznika, pobiera się opłatę o 20% wyższą od opłaty ustalonej za sprawdzenie danego rodzaju narzędzia pomiarowego w lokalu organu administracji miar.

2. Za sprawdzenie narzędzi pomiarowych w zakładzie wyrobu lub naprawy tych narzędzi, nie korzystającym z uprawnień punktu legalizacyjnego, pobiera się opłaty w wysokości ustalonej za sprawdzenie tego rodzaju narzędzi pomiarowych w miejscu ich stosowania, a jeżeli opłata taka nie została ustalona — opłatę o 20% wyższą od opłaty ustalonej za sprawdzenie tego rodzaju narzędzi pomiarowych w lokalu organu administracji miar.

3. Za sprawdzenie narzędzi pomiarowych w zakładzie wyrobu lub naprawy tych narzędzi, korzystającym z uprawnień punktu legalizacyjnego, za sprawdzenie których nie została ustalona opłata w kolumnie 5 załącznika, pobiera się opłatę o 20% niższą od opłat ustalonych za sprawdzenie danego rodzaju narzędzi pomiarowych w lokalu organu administracji miar.

§ 12. Za sprawdzenie narzędzi pomiarowych dokonywane na wniosek zgłaszającego poza lokalem organu administracji miar w czasie poza normalnymi godzinami pracy oraz w dniach wolnych od pracy, zgłaszający uiszcza dodatkową opłatę w wysokości poniesionych kosztów z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych.

§ 13. Za świadectwo legalizacji albo ekspertyzy narzędzia pomiarowego nie pobiera się opłat, jeżeli świa-

dectwo to jest jedynym dowodem dokonanej czynności. W innych wypadkach za świadectwo pobiera się opłatę w wysokości 2.500 zł.

§ 14. Za graficzne przedstawienie wyników sprawdzenia narzędzia pomiarowego pobiera się opłatę w wysokości 4.000 zł.

§ 15. Za sprawdzenie narzędzi pomiarowych poza granicami kraju pobiera się opłaty ustalone umową zawartą ze zleceniodawcą.

§ 16.1. Zgłaszający narzędzia pomiarowe do legalizacji poza lokalem organu administracji miar, jeżeli nie ma własnych kontrolnych lub pomocniczych narzędzi pomiarowych i pożycza je od organu administracji miar, ponosi koszty przewozu tych narzędzi do miejsca czynności legalizacyjnych i z powrotem.

2. W razie uszkodzenia, zniszczenia albo zwrócenia w stanie zanieczyszczonym użytych przedmiotów, o których mowa w ust. 1, pożyczający ponosi rzeczywiste koszty ich naprawy, nabycia albo oczyszczenia.

3. W razie niezwrócenia organowi administracji miar użytych przedmiotów w wyznaczonym terminie, wypożyczający opłaca za ich przetrzymanie po 14.000 zł za każdą dobę licząc od dnia następnego po wyznaczonym terminie zwrotu.

4. W razie gdy przetrzymanie użytych przedmiotów zostało spowodowane okolicznościami niezależnymi od wypożyczającego, dyrektor okręgowego urzędu miar i jakości może go zwolnić od opłaty wymienionej w ust. 3 nałożonej przez właściwy organ administracji miar.

§ 17. Za przechowanie w lokalu organu administracji miar narzędzi pomiarowych zgłoszonych do legalizacji albo sprawdzenia i nie odebranych w wyznaczonym terminie, zgłaszający opłaca za każdą dobę 1% opłaty należnej za wykonaną czynność.

§ 18. Za sprawdzenie i wykonanie innych czynności związanych z legalizacją narzędzi pomiarowych zgłoszonych przed dniem wejścia w życie zarządzenia, a dokonane po tym dniu, pobiera się opłaty ustalone w zarządzeniu.

§ 19. Traci moc zarządzenie nr 18 Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacji, Miar i Jakości z dnia 26 kwietnia 1988 r. w sprawie opłat za legalizację i inne czynności związane z legalizacją narzędzi pomiarowych (Dz. Norm. i Miar nr 4, poz. 7 i Nr 15, poz. 33).

§ 20. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 15 września 1989 r.

Prezes

Polskiego Komitetu Normalizacji, Miar i Jakości
Janusz Maciejewicz

W porozumieniu
MINISTER FINANSÓW
Andrzej Wróblewski

ZAŁĄCZNIK DO ZARZĄDZENIA NR 53
PREZESA POLSKIEGO KOMITETU
NORMALIZACJI, MIAR I JAKOŚCI
Z DNIA 8 września 1989 r.

**TABELA OPŁAT ZA SPRAWDZANIE NARZĘDZI POMIAROWYCH ORAZ WZORCÓW FIZYCZNYCH,
CHEMICZNYCH I INNYCH WŁAŚCIWOŚCI MATERIAŁÓW**

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5

A. NARZĘDZIA DO POMIARU WIELKOŚCI GEOMETRYCZNYCH

Wzorce

Za sprawdzenie:

plytki wzorcowej sprawdzanej przy pomocy czujnika optycznego z działką cl. 0,05;
0,1 lub 0,2 μm :

1	— o długości nominalnej do 100 mm	1.600		
2	— o długości nominalnej powyżej 100 mm	5.800		

plytki wzorcowej sprawdzanej bezwzględną metodą interferencyjną:

3	— o długości nominalnej do 100 mm	3.600		
4	— o długości nominalnej powyżej 100 mm	9.000		

plytki kątovej:

5	— typu Kuszniakowa (przywieralnej)	2.000		
6	— typu Johanssona	2.500		

kątownika 90° stalowego:

7	— krawędziowego lub powierzchniowego o długości dłuższego ramienia do 400 mm	4.900		
8	— walcowego o długości do 315 mm	18.000		

kompletu płasko-równoległych płytek interferencyjnych

9		7.900		
---	--	-------	--	--

płaskiej jednostronnej płytki interferencyjnej

10		2.000		
----	--	-------	--	--

użytkowego wzorca chropowatości powierzchni:

11	— według parametru Rz	3.600		
12	— według parametru Ra	2.000		

kontrolnego wzorca kreskowego szklanego lub metalowego do sprawdzania mikroskopów i projektorów pomiarowych:

13	— o długości do 100 mm	19.400		
14	— o długości powyżej 100 mm	29.200		

15	waleczka pomiarowego	1.300		
----	----------------------	-------	--	--

16	kompletu szczelinomierzy	3.200		
----	--------------------------	-------	--	--

17	kompletu wzorców łuków kołowych	8.100		
----	---------------------------------	-------	--	--

18	kompletu wzorców zarysów gwintów	9.700		
----	----------------------------------	-------	--	--

19	sprawdzianu stałego	2.000		
----	---------------------	-------	--	--

Uniwersalne przyrządy pomiarowe

Za sprawdzenie:

przyrządu suwmiarkowego o górnej granicy zakresu pomiarowego:

20	— do 250 mm	3.300		
21	— powyżej 250 mm	4.000		

22	suwmiarki do kół zębatych	4.000		
----	---------------------------	-------	--	--

przyrządu mikrometrycznego o górnej granicy zakresu pomiarowego:

23	— do 100 mm	4.500		
24	— powyżej 100 mm	5.800		

25	przedłużacza średnicówki lub końcówki wrzeciona głębokościomierza mikrometrycznego	1.000		
----	--	-------	--	--

26	czujnika zegarowego zębatego	5.200		
----	------------------------------	-------	--	--

czujnika dźwigniowego, dźwigniowo-zębatego lub sprężynowego:

27	— bez podstawy	13.000		
28	— z podstawą	16.200	19.500	

28				
----	--	--	--	--

czujnika optycznego:

29	— z działką elementarną 1 μm	16.200	19.500	
----	---	--------	--------	--

30	— z działką elementarną 0,2 μm	26.000	31.000	
----	---	--------	--------	--

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
31	czujnika elektrycznego indukcyjnego	16.200		
	mikroskopu:			
32	— warsztatowego 75 × 25 mm	39.600	48.600	
33	— warsztatowego 150 × 50 mm		65.000	
34	— uniwersalnego		97.000	
35	mikroskopu do pomiarów chropowatości	26.000	33.000	
	projektora pomiarowego z ekranem:			
36	— Ø do 400 mm		45.400	
37	— Ø do 600 mm		58.500	
	długościomierza:			
38	— poziomego		45.400	
39	— pionowego		38.900	
40	kątomierza uniwersalnego optycznego lub zegarowego	8.300		
	poziomicy:			
41	— stałej ramowej, optycznej kątowej lub koincydencyjnej	19.500		
42	— linałowej	8.300		

Narzędzia do pomiarów liniowych i powierzchniowych

Za sprawdzenie:

przymiaru wstęgowego metalowego lub parcianego o górnej granicy zakresu pomiarowego:

43	— do 20 m	2.000		1.300
44	— powyżej 20 do 50 m	2.900		2.400
45	— powyżej 50 m	4.500		2.900

przymiaru sztywnego liniowego:

46	— kontrolnego	4.000		2.500
47	— użytkowego	2.000		1.300

przymiaru:

48	— sztywnego do pomiaru wysokości napełnienia zbiorników	2.500		1.600
49	— warsztatowego końcowo-kreskowego	2.000		
50	— bławatnego	500		300
51	— liniowego zwijanego lub składanego	500		

52	średnicomierza do drewna	1.300		1.000
----	--------------------------	-------	--	-------

przyrządu do pomiaru długości:

53	— drutu		14.400	
54	— tkanin		18.000	
55	— materiałów papierowych, taśmowych, opatrunkowych itp.		13.000	

56	kompletu sit do klasyfikacji ziarna ieczmienia browarnego	4.500		
----	---	-------	--	--

57	pipety do badania opadu krwi	160		100
----	------------------------------	-----	--	-----

planimetru:

58	— do pomiaru powierzchni skór	6.500		
59	— biegunowego	10.500		

60	maszyny do pomiaru powierzchni skór		25.900	
----	-------------------------------------	--	--------	--

Uwaga:

Za podanie wartości liczbowej działek częściowych przymiarów pobiera się opłatę w wysokości 360 zł za każdą działkę.

B. NARZĘDZIA DO POMIARU MASY

Odważniki wysokiej dokładności

Za sprawdzenie wzorca masy:

I rzędu:

1	— do 200 g	1.300		
2	— powyżej 200 g	2.900		

3	II rzędu	1.600		
---	----------	-------	--	--

4	III rzędu	1.000		520
---	-----------	-------	--	-----

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejsu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
IV rzędu:				
5	— do 10 kg	520		400
6	— powyżej 10 kg do 25 kg	650		520
7	— powyżej 25 kg do 100 kg	1.000		650
8	— powyżej 100 kg do 2.500 kg	5.200		4.000
9	— wagonu tarowego		25.900	23.000
Za sprawdzenie odważnika:				
10	— analitycznego klasy „1”	1.000		650
11	— analitycznego klasy „2”	520		320
12	— technicznego	400		220
Odważniki handlowe				
Za sprawdzenie odważnika:				
13	dokładniejszego	300		160
zwyczajnego:				
14	— do 200 g	130		100
15	— powyżej 200 g do 5 kg	160		100
16	— powyżej 5 kg	200		130
Uwaga:				
1. Za wzorcowanie odważnika pobiera się opłatę o 100% wyższą.				
2. Za wyznaczenie błędu masy sprawdzanego odważnika z podaniem wartości liczbowej w świadectwie pobiera się opłatę o 50% wyższą.				
Wagi wysokiej dokładności				
Za sprawdzenie wagi analitycznej:				
17	— o nieautomatycznym równoważeniu masy (np. O, OK)		6.500	5.200
18	— o półautomatycznym równoważeniu masy (np. OW, OWU)		10.500	7.900
19	— o automatycznym równoważeniu masy (np. WU, WUST)		15.100	13.000
Uwaga:				
<i>Za sprawdzenie wagi wysokiej dokładności specjalnego przeznaczenia (np. rejestrującej, sedymentacyjnej, termowagi) pobiera się opłatę w/g ustalonej stawki godzinowej.</i>				
Za sprawdzenie wagi:				
20	— technicznej prostej	3.300	4.000	3.000
21	— torsyjnej i hydrostatycznej	4.500	5.800	3.300
Wagi handlowe i przemysłowe				
Za sprawdzenie wagi:				
22	o działaniu nieautomatycznym, w tym dokładniejszej prostej (klasy 2) zwyczajnej (klasy 3 lub 4), w tym wagi bez podziałek (równoramiennej i nierównoramiennej):	1.100	1.600	1.000
23	— do 20 kg	800	1.200	580
24	— powyżej 20 kg do 500 kg	1.600	2.100	1.000
25	— powyżej 500 kg	3.200	4.000	2.600
z podziałkami (przesuwnikowej, włącznikowej, uchylnej, sprężynowej, elektronicznej):				
26	— do 20 kg	1.600	1.950	1.050
27	— powyżej 20 kg do 200 kg	2.000	2.500	1.600
28	— powyżej 200 kg do 500 kg	4.000	4.500	3.200
29	— powyżej 500 kg do 3000 kg	7.800	9.700	5.800
30	— powyżej 3000 kg do 10000 kg		22.700	
31	— powyżej 10000 kg do 25000 kg		26.000	
32	— powyżej 25000 kg do 50000 kg		35.600	
33	— powyżej 50000 kg do 100000 kg		38.900	
34	— powyżej 100000 kg		42.100	
Uwaga:				
1. Za sprawdzenie urządzenia dodatkowego wagi zdalnie wskazującego masę pobiera się opłatę w wysokości 1.800 zł.				
2. Za sprawdzenie dodatkowego urządzenia drukującego wagi pobiera się opłatę w wysokości 1.800 zł.				

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5

3. Za sprawdzenie urządzenia dodatkowego wagi, wskazującego należność za ważony towar, pobiera się opłatę w wysokości 5.400 zł.

4. Za sprawdzenie wagi konstrukcji złożonej technicznej i dokładniejszej pobiera się opłatę o 50% wyższą od opłaty za sprawdzenie wagi prostej.

Za sprawdzenie wagi:

o działaniu automatycznym: odważającej, porcjującej (równoramiennej, przesuw-
nikowej, uchylnej i innej) albo dozownika objętościowego:

35	— do 5 kg		9.700	
36	— powyżej 5 kg do 100 kg		13.000	
37	— powyżej 100 kg		16.000	
	przenośnikowej o wydajności maksymalnej:			
38	— do 200 t/h		26.000	
39	— powyżej 200 t/h do 1000 t/h		27.200	
40	— powyżej 1000 t/h		45.400	

Uwaga:

1. Za sprawdzenie wagi specjalnego przeznaczenia (do określania zawartości wody w maśle, skrobi w ziemniakach, zanieczyszczeń w okopowiznach) pobiera się opłatę o 50% wyższą od opłaty za sprawdzenie wagi z podziałkami o tym samym obciążeniu maksymalnym.

2. Za sprawdzenie wagi wywzorcowanej w jednostkach miar systemu angielskiego pobiera się opłatę o 50% wyższą od opłaty za sprawdzenie wagi odpowiedniego rodzaju i wielkości.

3. Za sprawdzenie zespołu pomiarowego wagi (podzielnicy przesuwnikowej, głowicy uchylnej lub sprężynowej albo urządzenia włącznikowego) pobiera się 50% opłaty określonej za sprawdzenie danej wagi.

4. Za wstępne sprawdzenie wagi o działaniu automatycznym u producenta pobiera się 50% opłaty określonej za sprawdzenie danej wagi.

Za sprawdzenie gęstościomierza zbożowego do pomiaru gęstości zboża w stanie zsypanym w kg/hl:

41	— kontrolnego II rzędu	19.500		
42	— kontrolnego III rzędu	13.000		
43	— użytkowego o pojemności 1/4 l	6.500		5.100
44	— użytkowego o pojemności 1 l	9.700		8.000

Uwaga:

Do opłat określonych w poz. 41 ÷ 44 nie dolicza się opłaty za sprawdzenie wagi i odważników gęstościomierza.

§. NARZĘDZIA DO POMIARU PARAMETRÓW RUCHU

Za sprawdzenie:

bazy drogowej:

1	— do 500 m		19.500	
2	— powyżej 500 m		32.400	

przed zainstalowaniem w pojeździe:

3	— prędkościomierza z drogomierzem, prędkościomierza albo drogomierza	1.600		1.300
4	— tachografu	10.000		8.000
5	— taksometru	4.000		3.000

po zainstalowaniu w pojeździe:

6	— drogomierza lub tachografu	3.000		2.000
7	— taksometru	3.000		2.000

tachometru:

8	— jednozakresowego	4.000		3.200
9	— wielozakresowego	5.400		4.700

radarowego przyrządu do pomiaru prędkości pojazdów:

10	— wstępne	5.400		4.000
11	— ostateczne	8.000		5.800

Za sprawdzenie:

12	— przyrządu do pomiaru drgań mechanicznych z jednym kanałem pomiarowym	13.000		
----	--	--------	--	--

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejsce ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5

13	— każdego następnego kanału pomiarowego	4.200		
14	przetwornika drgań mechanicznych	4.200		

Uwaga:

Za sprawdzenie rolkowego drogomierza stacyjnego pobiera się opłatę w/g stawki godzinowej.

D. NARZĘDZIA DO POMIARU SIŁY I WYTRZYMAŁOŚCI MATERIAŁÓW

Za sprawdzenie:

siłomierza do sił statycznych:

1	— kontrolnego do 1 MN	22.700		
2	— kontrolnego powyżej 1 MN	30.000		
3	— użytkowego do 50 kN	6.500		4.900
4	— użytkowego powyżej 50 kN	10.000		6.500

maszyny wytrzymałościowej do prób statycznych jedno, dwu albo trzyczakresowej:

5	— o pionowej osi korpusu do 500 N		26.000	
6	— o pionowej osi korpusu powyżej 500 N		38.900	
7	— o poziomej osi korpusu do 500 kN		58.300	
8	— o poziomej osi korpusu powyżej 500 kN		97.000	

Uwaga:

1. Za sprawdzenie każdego dodatkowego zakresu pomiarowego ponad trzy pobiera się dodatkową opłatę w wysokości 30% opłaty określonej w pozycji 5 ÷ 8.
2. Za sprawdzenie maszyny wytrzymałościowej z siłomierzem elektronicznym wyposażonym w jedną głowicę pomiarową pobiera się odpowiednią opłatę określoną w poz. 5 ÷ 8 i po 26.000 zł każdą dodatkową głowicę.

twardościomierza:

9	— Brinella	10.500	13.000	8.000
10	— Rockwella	16.000	19.500	13.000
11	— Vickersa	19.500	22.700	
12	— uniwersalnego (metodami właściwymi dla Brinella, Rockwella, Vickersa)	75% sumy opłat zastosowanych metod		

przyrządu:

13	— do prób udarności (młoty wahadłowe typu Charpyego)		32.400	
14	— do pomiaru twardości blach metodą Erichsena		13.000	6.500

wzorca twardości:

15	— Brinella, Rockwella lub Vickersa	2.000		1.050
16	— Poldi	650		520
17	wgłębnika Rockwella lub Vickersa	5.200		4.000
18	stanu powierzchni wgłębnika	650		

Uwaga:

1. Za sprawdzenie siłomierzy, maszyn wytrzymałościowych, twardościomierzy lub młotów przy legalizacji kompletnej pobiera się opłaty o 30% wyższe.
2. Za sprawdzenie każdego dodatkowego punktu w zakresie pomiarowym narzędzi pomiarowych, wymienionych w pkt. 1, ponad wymagania instrukcji legalizacyjnej pobiera się opłatę w wysokości 10% opłaty określonej.
3. Za sprawdzenie siłomierza kontrolnego lub użytkowego albo maszyny wytrzymałościowej w zakresie sił ściskających i rozciągających pobiera się opłatę o 80% wyższą.

E. NARZĘDZIA DO POMIARU CZASU I CZĘSTOTLIWOŚCI

Za sprawdzenie:

1	zegara kwarcowego o dokładności etalonu III rzędu lub mniejszej	38.900		
2	chronometru okrętowego w temperaturze laboratoryjnej	35.600		
3	czasomierza cyfrowego	29.900		

sekundomierza (stopera):

4	— mechanicznego	3.200		
5	— elektrycznego	4.700		

chronokomparatora z działką elementarną:

6	— nie mniejszą niż 1 s/d bez multimetra	19.400		
7	— nie mniejszą niż 1 s/d z multimetrem	26.000		
8	— mniejszą niż 1 s/d bez multimetra	29.900		
9	— mniejszą niż 1 s/d z multimetrem	35.600		

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
10	częstotliwościomierza cyfrowego	29.900		
	częstotliwościomierza wskazówkowego lub wibracyjnego:			
11	— przy jednym napięciu i nie więcej niż w pięciu punktach podziałki	6.500		4.500
12	— za każdy dodatkowy punkt podziałki	650		650
13	częstotliwościomierza-czasomierza cyfrowego	35.600		
14	generatora częstotliwości o dokładności etalonu III rzędu lub mniejszej	29.900		

F. NARZĘDZIA DO POMIARU CIŚNIENIA ORAZ OBJĘTOŚCI I PRZEPLYWU PŁYNÓW

Narzędzia do pomiaru ciśnienia

Za sprawdzenie:

ciśnieniomierza użytkowego sprężynowego o górnej granicy zakresu wskazań do 60 MPa (lub 600 kG/cm²):

1	— klasy 4 lub mniejszej dokładności	650	
2	— klasy 2,5 lub większej dokładności	1.000	

ciśnieniomierza użytkowego sprężynowego o górnej granicy zakresu wskazań powyżej 60 MPa (lub 600 kG/cm²) do 600 MPa (lub 6000 kG/cm²):

3	— klasy 4 lub mniejszej dokładności	1.600	
4	— klasy 2,5 lub większej dokładności	2.300	

manometru do pomiaru tętniczego ciśnienia krwi:

5	— hydrostatycznego	600	400
6	— sprężynowego	850	500

ciśnieniomierza kontrolnego sprężynowego pojedynczego o górnej granicy zakresu wskazań:

7	— do 60 MPa (lub 600 kG/cm ²)	5.200	4.000
8	— powyżej 60 MPa (lub 600 kG/cm ²) do 600 MPa (lub 6000 kG/cm ²)	8.000	6.500

Uwaga:

1. Za sprawdzenie ciśnieniomierza sprężynowego z dodatkową podziałką (np. temperatury, siły) pobiera się opłatę o 30% wyższą.
2. Za wyznaczenie punktów służących do naniesienia podziałki ciśnieniomierza pobiera się opłatę o 50% wyższą od opłaty za sprawdzenie takiego samego ciśnieniomierza niezależnie od opłaty za późniejsze sprawdzenie.
3. Za sprawdzenie ciśnieniomierza z dodatkową podziałką w czasie legalizacji pierwotnej pobiera się opłatę o 10% wyższą.
4. Za sprawdzenie ciśnieniomierza z zastosowaniem komory rozdzielającej (np. do tlenu, amoniaku) pobiera się opłatę o 20% wyższą.
5. Za sprawdzenie ciśnieniomierza z nastawnymi włącznikami elektrycznymi pobiera się opłatę 3-krotnie wyższą.
6. Za sprawdzenie ciśnieniomierza sprężynowego podwójnego użytkowego albo kontrolnego pobiera się opłatę taką samą jak za sprawdzenie ciśnieniomierza pojedynczego.

Za sprawdzenie:

manometru obciążnikowo-tłokowego z jednym zespołem pomiarowym, o jednej wartości przekroju czynnego, z kompletem obciążników składającym się z nie więcej niż 18 obciążników klasy dokładności nie mniejszej od 0,05, o górnej granicy zakresu wskazań:

9	— do 60 MPa (lub 600 kG/cm ²)	45.500	36.500
10	— powyżej 60 MPa (lub 600 kG/cm ²) do 250 MPa (lub 2500 kG/cm ²)	58.500	48.600

Za wyznaczenie tylko przekroju czynnego zespołu pomiarowego manometru obciążnikowo-tłokowego wymienionego:

11	— w pozycji 9	38.900	31.000
12	— w pozycji 10	48.600	

Za sprawdzenie:

13	kompletu obciążników składającego się z nie więcej niż 18 obciążników	7.200	5.200
14	każdego dodatkowego obciążnika	720	520
15	mikromanometru hydrostatycznego kompensacyjnego ze śrubą mikrometryczną	11.900	10.000
	Za sprawdzenie lub wywzorcowanie manometru kontrolnego hydrostatycznego lub ciśnieniomierza różnicowego w nie więcej niż 16 punktach:		
16	— metodą pośrednią	52.000	
17	— metodą bezpośrednią	13.000	

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5

Uwaga:

1. Za sprawdzenie każdego następnego punktu ponad 16 pobiera się dodatkową opłatę w wysokości 5% opłaty dla danej metody.
2. Za wywzorcowanie obciążnika pobiera się opłatę 1.390 zł.

Narzędzia do pomiaru objętości

Za sprawdzenie:

pojemnika:

18	— dokładniejszego	3.200	2.600
19	— zwyczajnego (bez względu na kształt)	400	350
20	naczynia wyszynkowego (na którym jest ograniczenie pojemności)	320	
21	plywakowego miernika objętości mleka	1.000	800
22	miernika zużycia paliw	1.700	1.400
beczki transportowej o pojemności:			
23	— do 105 dm ³	700	400
24	— powyżej 105 do 210 dm ³	1.400	1.000
25	— powyżej 210 do 520 dm ³	2.000	1.500

Uwaga:

Za sprawdzenie beczki transportowej o pojemności ponad 520 dm³ należy pobierać opłatę jak za zbiorniki jednomiarowe.

kolby:

26	szklanej z jedną kreską klasy dokładności „B”	360	300
kontrolnej bez zaworu o pojemności:			
27	— do 2 dm ³	1.940	1.600
28	— powyżej 2 dm ³	4.000	3.200
kontrolnej metalowej II rzędu o pojemności:			
29	— do 20 dm ³	3.200	2.500
30	— powyżej 20 do 100 dm ³	4.300	3.200
31	— powyżej 100 dm ³	6.500	5.000

pipety:

32	— jednomiarowej klasy dokładności „B”	200	130
33	— wielomiarowej klasy dokładności „A”	400	300
34	— do butyrometrycznego i bakteriologicznego badania mleka	200	130
35	biurety lub mikrobiurety w/g Banga klasy dokładności „B”	720	600
cylindra pomiarowego (menzury szklanej) klasy dokładności „B” dokładniejsze:			
36	— do 250 cm ³	300	250
37	— powyżej 250 cm ³	400	320
38	menzury wirówkowej do ropy naftowej	360	300
39	tluszczomierza (butyrometru)	360	110

Uwaga:

Za sprawdzenie kolb, cylindrów pomiarowych, pipet jednomiarowych albo biuret lub mikrobiuret klasy dokładności „A” pobiera się opłatę o 30% wyższą.

Za wzorcowanie zbiornika pomiarowego stałego:

metodą objętościową na całej wysokości użytecznej:

40	— do 5 m ³	40.000	
41	— powyżej 5 m ³ — 40.000 zł i po 4.000 zł za każdy rozpoczęty m ³ powyżej 5 m ³		

metodą geometryczną na całej wysokości użytecznej:

42	— do 100 m ³	149.000	
43	— powyżej 100 m ³ do 500 m ³ — 149.000 zł i po 1.100 zł za każde rozpoczęte 10 m ³ powyżej 100 m ³		
44	— powyżej 500 m ³ do 2000 m ³ — 192.400 zł i po 560 zł za każde rozpoczęte 10 m ³ powyżej 500 m ³		
45	— powyżej 2000 m ³ do 20000 m ³ — 273.800 zł i po 1.100 zł za każde rozpoczęte 100 m ³ powyżej 2000 m ³		
46	— powyżej 20000 m ³ — 462.500 zł i po 2.400 zł za każde rozpoczęte 1000 m ³ powyżej 20000 m ³		

Uwaga:

1. Za wzorcowanie całkowitej pojemności lub jednego ograniczenia pojemności zbiornika pomiarowego pobiera się opłatę o 50% mniejszą.
2. Za sprawdzenie zbiornika pomiarowego w celu ponownej jego legalizacji pobiera się opłatę o 50% mniejszą.

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
47	3. Za wzorcowanie zbiornika kontrolnego pobiera się opłatę 3-krotnie wyższą. Za sprawdzenie każdej komory cysterny pobiera się taką samą opłatę jak za wzorcowanie całkowitej pojemności zbiornika lub jednego ograniczenia pojemności zbiornika wzorcowanego metodą objętościową			
	odmierzacza:			
48	— prostego jednomiarowego	1.300		
49	— prostego wielomiarowego	2.000		
50	— złożonego pojemnikowego		6.500	
	przyrządu sześciannującego:			
51	— do wody		32.000	
52	— do gazu		65.000	
Narzędzia do pomiaru przepływu płynów				
	Za sprawdzenie:			
	wodomierza:			
53	— skrzydełkowego lub komorowego	2.000		600
54	— śrubowego	6.500		2.000
55	— sprzężonego	13.000		6.000
	licznika objętości paliw ciekłych o nominalnym natężeniu przepływu do 500 dm ³ /min albo zwykłego odmierzacza paliw ciekłych z licznikiem objętości:			
56	— wstępne			3.100
57	— ostateczne		10.000	
58	licznika objętości paliw ciekłych o nominalnym natężeniu przepływu powyżej 500 dm ³ /min		16.200	
	mieszalnikowego odmierzacza paliw ciekłych z licznikiem objętości:			
59	— wstępne			4.700
60	— ostateczne		12.000	
	licznika objętości oleju lub cieczy spożywczych:			
61	— wstępne			4.000
62	— ostateczne		13.000	
	gazomierza:			
63	— mieszkaniowego	800		520
64	— przemysłowego miechowego	4.700		3.200
65	— przemysłowego bębnowego		65.000	
66	— przemysłowego rotorowego	57.600		19.400
67	— laboratoryjnego	15.800		10.500
	Za sprawdzenie:			
68	przepływomierza zwężkowego	39.600	52.000	28.800
69	zwężki metodą geometryczną	7.900		5.800
70	zwężki z przyrządem wskazującym natężenie przepływu stosowanej do sprawdzania wodomierzy		5.200	
	rotametry:			
71	— kontrolnego	16.900		
72	— użytkowego	13.000		

G. NARZĘDZIA DO POMIARU TEMPERATURY I INNYCH WIELKOŚCI CIEPLNYCH

	Za sprawdzenie:			
1	termometru lekarskiego maksymalnego — za punkt pomiarowy	40		30
	termometru szklanego użytkowego metodą porównawczą — za punkt pomiarowy w zakresie temperatur:			
2	— powyżej 0°C do 100°C	600		500
3	— poniżej 0°C i powyżej 100°C	760		580
4	— w 0°C	600		500

Uwaga:

Za sprawdzenie urządzenia dodatkowego (maksymalnego lub minimalnego) w termometrze szklanym pobiera się opłatę w wysokości 460 zł.

Za sprawdzenie:

termometru szklanego kontrolnego metodą porównawczą — za punkt pomiarowy w zakresie temperatur:

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
5	— powyżej 0°C do 100°C	1.050		
6	— poniżej 0°C i powyżej 100°C	1.200		
7	— w 0°C	1.000		
8	— w punkcie potrójnym wody	3.200		
9	termometru szklanego kontrolnego metodą porównawczą z termometrem oporowym — za punkt pomiarowy	32.000		
10	termometru manometrycznego w jednym punkcie pomiarowym	650		
Uwaga:				
1. Za sprawdzenie postarzenia termometru szklanego kontrolnego albo użytkowego pobiera się opłatę w wysokości 2.380 zł.				
2. Za sprawdzenie depresji punktu zerowego termometru pobiera się opłatę w wysokości 1.220				
Za sprawdzenie:				
11	pirometru optycznego monochromatycznego kontrolnego metodą bezpośrednią — za punkt pomiarowy	4.700		
12	pirometru optycznego monochromatycznego użytkowego — za punkt pomiarowy	4.000		
13	lampy z taśmą wolframową (wzorca temperatury czarnej) — za punkt pomiarowy	6.500		
Za wyznaczenie charakterystyki:				
termoelementu kontrolnego PtRh10-Pt:				
14	— metodą punktów stałych	119.000		
15	— metodą porównawczą	42.100		
termoelementu PtRh30-PtRh6 w zakresie temperatur od 600°C do 1600°C:				
16	— metodą punktów stałych	158.000		
17	— metodą porównawczą w punkcie palladu	86.400		
18	Za sprawdzenie termoelementu użytkowego — za punkt pomiarowy	4.900		
19	Za sprawdzenie każdego punktu podziałki w termometrze termoelektrycznym (czujnik, miernik, przewody kompensacyjne)	6.500		
20	Za sprawdzenie jednego zakresu pomiarowego miernika STE	20.500		
Za wyznaczenie charakterystyki termometrycznej czujnika termometru oporowego kontrolnego — za jeden cykl pomiarowy:				
21	— w zakresie temp. od 0°C do 630°C	119.000		
22	— w zakresie temp. od — 200°C do 0°C	130.000		
23	— w zakresie temp. od — 200°C do 630°C	158.000		
Uwaga:				
Za każdy następny cykl pomiarowy opłata jest o 50% niższa.				
24	Za sprawdzenie stałości oporu czujnika termometru oporowego kontrolnego w punkcie potrójnym wody	40.000		
25	Za sprawdzenie czujnika termometru oporowego użytkowego — za punkt pomiarowy	28.800		
Uwaga:				
W przypadku okresowej kontroli czujnika oporowego użytkowego pobiera się opłatę za punkt pomiarowy o 30% niższą.				
26	Za sprawdzenie każdego punktu podziałki w termometrze oporowym (czujnik, miernik)	6.500		
27	Za sprawdzenie jednego zakresu pomiarowego w logometrze	20.500		

H. NARZĘDZIA DO POMIARU WIELKOŚCI ELEKTRYCZNYCH I MAGNETYCZNYCH

Narzędzia pomiarowe sprawdzane prądem stałym albo przemiennym o częstotliwości do 100 kHz

Za sprawdzenie prądem stałym:				
1	opornika wzorcowego w jednej temperaturze	10.500		6.500
2	ogniwa kontrolnego w temperaturze 20°C lub termostatyzowanego w znamionowej temperaturze	12.000		8.000
3	każdego elementu lub stopnia opornika	1.300		650
4	każdego elementu dzielnika napięcia	4.000		2.500
kompensatora:				
5	— za każdą dekadę	14.800		8.000
6	— za każdy dodatkowy element pomiarowy	6.500		4.000
mostka lub opornika dekadowego:				

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
7	— za każdą dekadę	13.000		7.200
8	— za każdy dodatkowy element pomiarowy	6.500		4.000
9	amperomierza kl. 0,5 i większej dokładności o jednym zakresie pomiarowym do 100 A włącznie	19.500		13.000
10	woltomierza kl. 0,5 i większej dokładności o jednym zakresie pomiarowym do 1000 V włącznie	19.500		13.000
11	watomierza kl. 0,5 i większej dokładności o jednym zakresie pomiarowym	26.000		19.500
12	każdego dodatkowego zakresu pomiarowego amperomierza, woltomierza lub watomierza	2.000		1.300
13	każdej dodatkowej podziałki amperomierza, woltomierza lub watomierza	10.500		8.000
Uwaga:				
1. Za sprawdzenie prądem stałym wolt-amperomierza pobiera się opłatę jak za sprawdzenie amperomierza i woltomierza.				
2. Za sprawdzenie prądem przemiennym o jednej częstotliwości do 100 kHz:				
a) przyrządów pomiarowych wymienionych w pozycjach od 9 do 12 pobiera się opłaty o 50% wyższe.				
b) fazomierza pobiera się opłatę jak za sprawdzenie watomierza,				
c) watomierza lub fazomierza prądu trójfazowego pobiera się opłaty o 50% wyższe.				
Za sprawdzenie prądem stałym lub przemiennym o zakresie częstotliwości do 100 kHz miernika z odczytem cyfrowym o większej niż 3 liczbie cyfr wyświetlanych:				
14	— za charakterystykę częstotliwościową	19.500		13.000
15	— za pierwszy zakres pomiarowy napięcia lub prądu	19.500		13.000
16	— za każdy następny zakres pomiarowy napięcia lub prądu	6.500		5.400
17	— za pierwszy zakres pomiarowy oporu	10.000		6.500
18	— za każdy następny zakres pomiarowy oporu	2.000		1.300
Za sprawdzenie:				
19	sterowanego źródła odniesienia (kalibratora) prądu stałego — za każdy podzakres napięcia lub prądu	19.500		13.000
sterowanego źródła odniesienia (kalibratora) prądu przemiennego:				
20	— za każdy podzakres napięcia lub prądu	19.500		13.000
21	— za charakterystykę częstotliwościową	10.000		6.500
przetwornika napięcia i prądu przemiennego:				
22	— za pierwszy punkt pomiarowy	26.000		19.500
23	— za każdy następny punkt pomiarowy	2.000		1.600
komparatora prądu przemiennego ze stałym:				
24	— za każdy podzakres napięcia i prądu	15.800		10.800
25	— za charakterystykę częstotliwościową	15.800		10.800
Za sprawdzenie prądem przemiennym o jednej częstotliwości:				
26	licznika energii elektrycznej prądu jednofazowego o mocy nominalnej do 10 kW kl. 2 i mniejszej dokładności	2.500		540
27	licznika energii elektrycznej prądu trójfazowego kl. 1 i mniejszej dokładności	5.400		1.500
28	urządzenia dodatkowego taryfowego	1.300		540
29	urządzenia dodatkowego maksymalnego, rejestrującego, sumującego lub różnicowego	2.500		1.500
30	licznika o specjalnym przeznaczeniu (licznika strat, godzin pracy, itp.)	5.400		1.500
licznika energii elektrycznej kl. 0,5 i dokładniejszych:				
31	— za wyznaczenie charakterystyki błędów zakresu podstawowego dla współczynnika mocy $\cos \varphi = 1$ i 0,5	40.000		20.000
32	— za każdą dodatkową charakterystykę	10.500		6.500
przekładnika prądowego kl. 0,2 o jednym zakresie pomiarowym na napięcie nominalne do 30 kV i na prąd nominalny:				
33	— do 100 A	10.000		2.700
34	— do 1000 A	19.500		3.200
35	— powyżej 1000 A	32.000		6.500
36	przekładnika napięciowego kl. 0,2 o jednym zakresie pomiarowym na napięcie nominalne do 30 kV	15.800		6.500

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
37	przekładnika prądowego lub napięciowego kl. 0,2 o jednym zakresie pomiarowym na napięcie nominalne powyżej 30 kV do 110 kV	52.000		32.000
38	przekładnika prądowego lub napięciowego kl. 0,2 na napięcie nominalne powyżej 110 kV	120.000		65.000
	Uwaga:			
	1. Za sprawdzenie przekładnika kl. 0,1 i wyższej dokładności pobiera się opłaty o 50% wyższe.			
	2. Za sprawdzenie przekładnika kl. 0,5 pobiera się opłaty o 50% niższe.			
39	Za sprawdzenie każdego dodatkowego zakresu pomiarowego przekładnika	6.500		2.000
	Uwaga:			
	W razie zbrakowania przekładnika w wyniku próby wytrzymałości izolacji pobiera się 30% opłaty należnej za sprawdzenie jednego zakresu pomiarowego.			
	Za sprawdzenie:			
	mostka do pomiaru błędów przekładników:			
40	— za pierwszy zakres pomiarowy prądu lub napięcia	52.000		
41	— za każdy następny zakres	23.000		
	skrzynki obciążeń przekładników:			
42	— za pierwszy zakres pomiarowy	6.500		
43	— za każdy następny zakres	2.000		
	kilowoltomierza:			
44	— za pierwszy zakres pomiarowy do 5 kV	32.000		15.000
45	— za pierwszy zakres pomiarowy powyżej 5 kV	40.000		18.000
46	— za każdy następny zakres pomiarowy	8.000		4.000
	Uwaga:			
	W razie zbrakowania kilowoltomierza w wyniku próby wytrzymałości izolacji pobiera się 30% opłaty należnej za sprawdzenie pierwszego zakresu pomiarowego.			
	Za sprawdzenie:			
47	— miernika oporu izolacji	6.500		
48	— za każdy dodatkowy zakres pomiarowy	1.300		
	Za sprawdzenie:			
49	przyrządu do pomiaru indukcji magnetycznej wzorcowanego polem magnetycznym stałym — za każdy zakres pomiarowy indukcji lub natężenia pola magnetycznego	26.000		
50	przyrządu do pomiaru indukcji magnetycznej i natężenia pola magnetycznego stosowanego do pomiaru pola magnetycznego stałego działającego na zasadzie magnetycznego rezonansu jądrowego — za każdy punkt pomiarowy	10.000		
51	wzorca strumienia magnetycznego o wartości nominalnej od 1 μ Wb/A do 100 mWb/A za każdy punkt pomiarowy	13.000		
52	przyrządu do pomiaru strumienia magnetycznego w polu stałym (strumieniomierza lub weberomierza) za każdy zakres pomiarowy	26.000		
Narzędzia do pomiaru wielkości elektrycznych w elektronice				
Wzorce RLC				
	Za sprawdzenie:			
	wzorca stałego indukcyjności własnej w zakresie częstotliwości:			
53	— akustycznej	4.000		
54	— powyżej 20 kHz	6.500		
55	wzorca indukcyjności własnej regulowanego skokowo — za każdy punkt pomiarowy	3.200		
56	wzorca indukcyjności własnej regulowanego w sposób ciągły — za każdy punkt pomiarowy	3.200		
57	wzorca pojemności stałej	4.000		
58	wzorca pojemności zmiennej regulowanego skokowo — za każdy punkt pomiarowy	3.200		
59	wzorca pojemności zmiennej regulowanego w sposób ciągły — za każdy punkt pomiarowy	3.200		

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1.	2	3	4	5
	mostka indukcyjności albo mostka pojemności:			
60	— za pierwszy punkt pomiarowy	6.500		
61	— za każdy następny punkt pomiarowy	2.000		
	Przyrządy do pomiaru tłumienia, impedancji i napięcia w zakresie wielkich i bardzo wielkich częstotliwości			
	Za sprawdzenie:			
	współosiowej linii pomiarowej 50 Ω lub 75 Ω :			
62	— za pierwszy punkt pomiarowy	13.000		
63	— za każdy następny punkt pomiarowy	5.800		
64	przyrządów i elementów pomocniczych do pomiarów impedancji (mostki oraz współosiowe wzorce, przejścia i elementy dopasowujące) i tłumienia — za każdy punkt pomiarowy	3.200		
	narzędzia do pomiaru napięcia przemiennego lub mocy o częstotliwości ponad 100 kHz:			
65	— za pierwszy punkt pomiarowy	13.000		
66	— za każdy następny punkt pomiarowy	1.000		
	mikropotencjometru, przetwornika mocy, napięcia lub prądu wielkich częstotliwości:			
67	— za pierwszy punkt pomiarowy	26.000		
68	— za każdy następny punkt pomiarowy	2.000		
	Narzędzia do pomiaru wielkości elektromagnetycznych			
	Za sprawdzenie:			
69	kontrolnego wzorca pola elektromagnetycznego	78.000		
70	przyrządu do pomiaru natężeń pól elektrycznych od 1 V/m i powyżej w zakresie częstotliwości od 0,1 MHz do 300 MHz	49.000		
71	przyrządu do pomiaru natężeń pól elektrycznych poniżej 1 V/m w zakresie częstotliwości od 0,1 MHz do 300 MHz	29.200		
72	przyrządu do pomiaru gęstości strumienia mocy mikrofalowej — za każdy punkt pomiarowy	1.300		
J. NARZĘDZIA DO POMIARU WIELKOŚCI AKUSTYCZNYCH				
	Za sprawdzenie:			
1	wzorca ciśnienia akustycznego (pistonfonu, wzorcowego źródła dźwięku)	23.000		
2	mikrofonu pomiarowego elektroakustycznego	24.500		
3	mikrofonu pomiarowego magnetoelektrycznego lub piezoelektrycznego	26.000		
4	przedwzmacniacza do przetworników dźwięku	26.000		
	miernika poziomu dźwięku:			
5	— precyzyjnego	58.500		
6	— technicznego	42.000		
7	— wskaźnika hałasu	16.200		
	analizatora pasmowego:			
8	— oktawowego	39.000		
9	— tercjo-oktawowego	58.500		
	analizatora pasmowego stanowiącego wyposażenie miernika poziomu dźwięku:			
10	— oktawowego	10.000		
11	— tercjo-oktawowego	23.000		
12	sztucznego ucha wraz z przedwzmacniaczem	29.200		
13	sztucznego mastoidu	29.200		
	słuchawki pomiarowej:			
14	— powietrznej	19.500		
15	— kostnej	13.000		
	audiometru:			
16	— przeglądowego	39.000		
17	— klinicznego	64.800		

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5

K. NARZĘDZIA DO POMIARU PROMIENIOWANIA OPTYCZNEGO

Za sprawdzenie luksomierza użytkowego:				
1	— pierwszego zakresu	7.800		
2	— każdego następnego zakresu	3.900		
3	Za wyznaczenie przepuszczalności filtru osłabiającego — za każdy filtr	1.300		
4	Za wyznaczenie błędu nakładki cosinusowej	10.000		
5	Za wyznaczenie współczynnika korekcji — za każdy współczynnik	1.300		
Uwaga:				
1. Za sprawdzenie luksomierza kontrolnego pobiera się opłatę o 50% wyższą.				
2. Za wywzorcowanie luksomierza użytkowego pobiera się opłatę wyższą o 100% od podanej w pozycji 1 i 2.				
6	Za sprawdzenie wzorca bieli przy użyciu leukometru lub leukomemu	23.500		
Za sprawdzenie:				
7	wzorca bieli albo barwy przy użyciu kolorymetru trójchromatycznego dla jednego źródła światła	19.500		
8	wzorca współczynnika odbicia lub luminancji	15.500		
9	monochromatora pryzmatycznego (siatkowego) w obszarze długości fal od 300 nm do 1000 nm		104.000	
Za wyznaczenie dla jednej lampy wzorca II rzędu:				
10	— temperatury barwowej	14.200		
11	— światłości	14.200		
12	— strumienia świetlnego	11.000		
Uwaga:				
Za wyznaczenie temperatury barwowej światłości i strumienia świetlnego dla lamp wzorca I rzędu pobiera się opłatę wyższą o 80%.				
13	Za stabilizowanie żarówki przez wyświecenie	16.200		
Za sprawdzenie:				
kolorymetru fotoelektrycznego:				
14	— kontrolnego	64.800	78.000	
15	— użytkowego	42.100	45.500	
spektrokolorymetru:				
16	— kontrolnego	78.000	97.000	
17	— użytkowego	64.800	78.000	
18	Za wyznaczenie względnego rozkładu widmowego natężenia napromieniowania jednej lampy w obszarze widzialnym	47.000		
Za sprawdzenie:				
kolorymetru trójchromatycznego:				
19	— kontrolnego	78.000		
20	— użytkowego	51.900		
21	wzorca widmowego współczynnika przepuszczania w obszarze widzialnym	45.500		
22	wzorca widmowego współczynnika odbicia lub luminancji w obszarze widzialnym	45.500		
23	wzorca barwy metodą spektrofotometryczną dla jednego źródła światła miernika luminancji:	58.500		
24	— kontrolnego	90.800		
25	— użytkowego	64.800		
Za wyznaczenie:				
26	— względnej czułości widmowej fotoelektrycznego odbiornika promieniowania dla jednej długości fali	54.500		
27	— bezwzględnej czułości widmowej fotoelektrycznego odbiornika promieniowania dla jednej długości fali	15.600		

N. NARZĘDZIA DO POMIARU WIELKOŚCI FIZYCZNYCH I FIZYKOCHEMICZNYCH

Za sprawdzenie każdego punktu pomiarowego podziałki:				
1	— areometrycznej w areometrze użytkowym szklanym do pomiaru gęstości cieczy	130		110

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejsce ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
2	— areometrycznej w areometrze użytkowym szklanym do pomiaru wielkości fizycznej będącej funkcją gęstości (np. stężenia, temperatury krzepnięcia itp.)	190		150
3	— termometrycznej w termoareometrze użytkowym szklanym do pomiaru gęstości cieczy lub innej wielkości fizycznej będącej funkcją gęstości	70		60
4	— areometrycznej w areometrze szklanym kontrolnym klasy 3 do pomiaru gęstości cieczy	520		
5	— areometrycznej w areometrze szklanym kontrolnym klasy 3 do pomiaru wielkości fizycznej będącej funkcją gęstości (np. stężenia, temperatury krzepnięcia itp.)	720		
6	— termometrycznej w termoareometrze szklanym kontrolnym klasy 3 do pomiaru gęstości cieczy lub innej wielkości fizycznej będącej funkcją gęstości	360		
Za sprawdzenie lub wywzorcowanie:				
jednego piknomietru o napełnieniu całkowitym w jednej temperaturze, jeśli liczba zgłoszonych piknometrów przekracza 10 sztuk:				
7	— z błędem od $\pm 0,1$ do $\pm 0,01\%$	11.700		
8	— z błędem mniejszym niż $\pm 0,01\%$	17.500		
Uwaga:				
<i>Przy zgłoszeniu 10 lub mniej piknometrów koszt sprawdzenia rozlicza się wg stawki godzinowej.</i>				
jednego piknomietru o napełnieniu częściowym, jeśli liczba zgłoszonych piknometrów przekracza 10 sztuk:				
9	— z błędem od $\pm 0,1$ do $\pm 0,01\%$	15.000		
10	— z błędem mniejszym niż $\pm 0,01\%$	22.700		
Uwaga:				
<i>Przy zgłoszeniu 10 lub mniej piknometrów koszt sprawdzenia rozlicza się wg stawki godzinowej.</i>				
Za sprawdzenie:				
11	wiskozymetru użytkowego Ubbelohdego	19.500		
12	wiskozymetru użytkowego Pinkiewicza	19.500		
wiskozymetru użytkowego Vögelossaga:				
13	— za kapilarę	19.500		
14	— za zbiornik	2.600		
15	wiskozymetru Englera	19.500		
16	wiskozymetru Forda	45.500		
17	wiskozymetru użytkowego Hoesplera z kompletem 6 kulek	194.000		
Uwaga:				
1. <i>Jeżeli sprawdzenie wiskozymetru Hoesplera obejmuje mniej niż 6 kulek, wówczas za sprawdzenie każdej kulki pobiera się opłatę:</i>				
— 26.000 zł w zakresie lepkości od 1 do 2000 mPa · s				
— 49.000 zł w zakresie lepkości powyżej 2000 mPa · s				
2. <i>Za sprawdzenie wiskozymetrów kontrolnych Ubbelohdego, Pinkiewicza i Hoesplera pobiera się opłatę o 50% wyższą od opłat przewidzianych za sprawdzenie wiskozymetrów użytkowych</i>				
18	psychrometru Assmanna	22.000		
Uwaga:				
<i>W razie stwierdzenia, że termometry nie odpowiadają warunkom legalizacji, pobiera się opłatę o 3.200 zł niższą i wydaje się świadectwo sprawdzenia psychrometru z odpowiednio niższą dokładnością.</i>				
19	higrometru włosowego, higrografu lub termohigrografu	12.300		
wilgotnościomierza elektrycznego rezystancyjnego:				
20	— do zboża	8.500		
21	— do drewna	11.700		
22	— do zboża o nieznannej charakterystyce	19.500		
23	— do drewna o nieznannej charakterystyce	39.000		
pehametru lub konduktometru:				
24	— użytkowego	26.000		
25	— kontrolnego	52.000		
elektrody pehametrycznej:				
26	— szklanej	10.000		
27	— odniesienia	6.500		

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
28	refraktometru ręcznego	15.500		
29	refraktometru użytkowego typu Abbego	39.000		
30	refraktometru użytkowego typu Pulfricha	129.600	155.500	
31	refraktometru użytkowego zanurzeniowego z jednym pryzmatem	19.500		
	Uwaga:			
	1. Za sprawdzenie każdego następnego pryzmatu refraktometru zanurzeniowego pobiera się opłatę w wysokości 6.500 zł.			
	2. Za sprawdzenie kontrolnych refraktometrów Abbego, Pulfricha i zanurzeniowego z 1 pryzmatem pobiera się opłatę o 25% wyższą od opłat dla refraktometrów użytkowych.			
32	Za wyznaczenie stałej naczynka konduktometrycznego	16.200		
	Za sprawdzenie użytkowego polarymetru albo sacharymetru:			
33	— wizualnego	32.000		
34	— fotoelektrycznego	129.600	155.500	
	Uwaga:			
	Za sprawdzenie kontrolnych polarymetrów albo sacharymetrów wizualnych i fotoelektrycznych pobiera się opłatę o 25% wyższą.			
	Za sprawdzenie:			
35	rurki polarymetrycznej	19.500		
36	kwarcowej płytki kontrolnej do polarymetru lub sacharymetru	58.500		
	Za wykonanie i atestację:			
	jednej sztuki (30 cm ³) ciekłego wzorca densymetrycznego odtwarzającego poświadczoną gęstość w 7 temperaturach od 20°C do 50°C:			
37	— wzorzec klasy 1 (pierwotny) atestowany metodą piknometryczną i flotacyjną	65.000		
38	— wzorzec klasy 2 (wtórny) atestowany metodą Paara	31.000		
	jednej sztuki (250 cm ³) wzorca wiskozymetrycznego o lepkości kinematycznej od 1 do 2000 mm ² /s:			
39	— w temperaturze 20°C	9.000		
40	— w temperaturze 20 i 50°C	18.100		
41	— w temperaturze 20, 50 i 80°C	27.100		
	Uwaga:			
	W temperaturze żądanej przez nabywcę za każdy punkt temperatury pobiera się opłatę wg stawki godzinowej.			
	jednej sztuki (100 cm ³) wzorca wiskozymetrycznego o lepkości kinematycznej od 2000 do 60000 mm ² /s;			
42	— w temperaturze 20°C	19.500		
43	— w temperaturze 20 i 50°C	39.000		
44	— w temperaturze 20, 50 i 80°C	58.500		
	Uwaga:			
	W temperaturze żądanej przez nabywcę od 0 do 200°C, za każdy punkt temperatury pobiera się opłatę wg stawki godzinowej.			
45	jednej sztuki (100 cm ³) wzorca wiskozymetrycznego o lepkości dynamicznej powyżej 60000 mPa · s w jednej żądanej przez nabywcę temperaturze od 0 do 300°C	65.000		
	Uwaga:			
	Za każdy dodatkowy żądany przez nabywcę punkt temperatury pobiera się opłatę wg stawki godzinowej.			
	jednej sztuki wzorca higrometrycznego odtwarzającego wilgotność względną powietrza w temp. 20, 25 i 30°C:			
46	— w zakresie wilgotności względnej 60% i powyżej	31.000		
47	— w zakresie wilgotności względnej poniżej 60%	52.000		
	jednej sztuki (100 cm ³) wzorca pehametrycznego:			
48	— klasy 3	5.200		
49	— klasy 2	6.500		
50	— klasy 1	7.800		
	jednej sztuki (100 cm ³):			
51	— wzorca konduktometrycznego	8.500		
52	— wzorca jonometrycznego	8.500		
53	jednej sztuki (10 cm ³) ciekłego wzorca refraktometrycznego klasy 1 atestowanego metodą goniometryczną przy 3 długościach fal i w 3 temperaturach	45.500		
54	jednej sztuki (10 cm ³) ciekłego wzorca refraktometrycznego do sprawdzania refraktometrów ręcznych przy 1 długości fali i w 3 temperaturach	5.200		

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
55	jednej sztuki (10 cm ³) ciekłego wzorca refraktometrycznego klasy 2 do sprawdzania refraktometrów użytkowych przy 1 długości fali i w 3 temperaturach	20.800		
	jednej sztuki (10 cm ³) uniwersalnego ciekłego wzorca refraktometrycznego klasy 2 do sprawdzania refraktometrów kontrolnych w 36 punktach (przy 6 długościach fal i w 6 temperaturach) wykonanego z:			
56	— substancji organicznej	39.000		
57	— wody	1.300		
	Uwaga:			
	1. Wzorzec uniwersalny wykonany z substancji organicznej dostarcza się także w razie niesprecyzowania przeznaczenia wzorca.			
	2. Za wzorzec wody przeznaczony do refraktometrów ręcznych z atestem przy 1 długości fali i w 3 temperaturach pobiera się opłatę ze zniżką 50%.			
	Za wykonanie i atestację:			
	jednej sztuki stałego wzorca refraktometrycznego — płytki płaskorównoległej 20 × 8 × 4,5 mm:			
58	— klasy 1	65.000		
59	— klasy 2	52.000		
60	jednej sztuki ciekłego (50 cm ³) lub stałego (100 g) wzorca polarymetrycznego lub sacharymetrycznego	52.000		
	Za wykonanie i atestację ciekłego wzorca spektrofotometrycznego:			
61	— liczb falowych na zakres IR w ampulce jednorazowego użycia	7.800		
62	— długości fal na zakres VIS w ampulce wielokrotnego użycia	41.400		
63	— długości fal na zakres UV-VIS w ampulce wielokrotnego użycia	64.500		
64	— długości fal na zakres VIS-NIR w ampulce wielokrotnego użycia	62.200		
65	— długości fal na zakres UV-VIS-NIR w ampulce wielokrotnego użycia	83.000		
66	— absorbancji przy jednej długości fali w zakresie UV ₁ lub VIS w ampulce jednorazowego użycia	7.200		
	Uwaga:			
	Za każdą następną długość fali pobiera się opłatę wg stawki godzinowej.			
	kompletu stałych wzorców spektrofotometrycznych w oprawkach do bezpośredniego użycia:			
67	— liczb falowych na zakres IR, za komplet 2 wzorców o różnej grubości folii	62.200		
68	— transmitancji na zakres VIS, za komplet 6 wzorców szklanych o stopniowanej transmitancji	350.000		
	Za sprawdzenie stałego wzorca spektrofotometrycznego:			
69	— długości fal na zakres UV-VIS lub VIS	65.000		
70	— liczb falowych na zakres IR	52.000		
71	— transmitancji na zakres UV-VIS lub VIS przy 7 długościach fal	39.000		
	Uwaga:			
	Za każdą następną długość fali pobiera się opłatę wg stawki godzinowej.			
	Za sprawdzenie wzorców spektralnych:			
72	— za pierwszy atestowany składnik w jednym wzorcu z kompletu	47.300		
73	— za pierwszy atestowany składnik w pojedynczym wzorcu	65.000		
74	— za każdy następny atestowany składnik do pozycji 72 i 73	8.500		
75	Za wykonanie i atestację jednej sztuki (15 cm ³) jednoskładnikowego wzorca o stężeniu 1 mg/cm ³ do absorpcyjnej spektrometrii atomowej (ASA) w roztworach wodnych	6.500		
76	Za wykonanie i atestację jednej sztuki (10 cm ³) jednoskładnikowego wzorca o stężeniu 1 mg/cm ³ w roztworze wodnym do analizy instrumentalnej	5.200		
	Uwaga:			
	Przy zamawianiu powyżej 5 szt. identycznego wzorca, za każdą następną sztukę pobiera się opłatę w wysokości 75% poz. 75 i 76.			
	Za wykonanie i atestację 1 szt. zestawu wzorcowego do wyznaczania zawartości w wodzie:			
77	— z jednego z następujących kationów: arsenu, żelaza, manganu, srebra, glinu, magnezu i wapnia	120.000		
78	— jednego z następujących anionów: fluorkowych, chlorkowych, bromkowych, jodkowych	120.000		
79	— chloru wolnego	60.000		
80	Za wykonanie i atestację 1 szt. zestawu wzorcowego do wyznaczania twardości ogólnej wody	40.000		

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
81	Za wykonanie i atestację 1 szt. wzorca do chromatografii gazowej (5 cm ³)	20.000		
82	Za wykonanie i atestację 1 szt. wzorca termochemicznego	20.000		
83	Za wykonanie i atestację 1 szt. klinicznego wzorca pehametrycznego (500 cm ³)	12.000		

Uwaga:

1. W wykonaniu eksportowym cena za wszystkie wzorce fizykochemiczne wzrasta o 50%.
2. Wzorce z metali szlachetnych i ziem rzadkich wykonywane są z powierzonego materiału.

17

OBWIESZCZENIE

POLSKIEGO KOMITETU NORMALIZACJI, MIAR I JAKOŚCI

z dnia 6 września 1989 r.

w sprawie ogłoszenia o ustanowieniu, zmianach i unieważnieniu Polskich Norm oraz unieważnieniu norm branżowych.

Na podstawie artykułu 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 marca 1972 r. o utworzeniu Polskiego Komitetu Normalizacji, Miar i Jakości (Dz. U. z 1972 r. Nr 11 poz. 82 i 1979 r. Nr 2 poz. 7) podaje się do wiadomości co następuje:

§ 1

Ustanowione zostały następujące Polskie Normy (PN), obowiązujące w zakresie określonym w art. 7 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 27 listopada 1961 r. o normalizacji (Dz. U. z 1961 r. Nr 53 poz. 298 i 1972 r. Nr 11 poz. 83).

I.p.	Numer normy	Grupa katalogowa	Tytuł normy	Data		Zastępuje normę
				ustanowienia normy	od której norma obowiązuje	
1	2	3	4	5	6	7
1	89/A-55670	0487	Urządzenie chłodnicze dla handlu i zakładów żywienia zbiorowego. Ogólne wymagania bezpieczeństwa	28 czerwca 1989 r.	1 stycznia 1990 r.	BN-73/2551-01
2	89/A-86850	1228	Surowce i przetwory z ryb i innych zwierząt wodnych. Chitozan	30 czerwca 1989 r.	1 stycznia 1990 r.	
3	89/B-01410	0724	Wentylacja i klimatyzacja. Rysunek techniczny. Zasady wykonywania i oznaczenia	30 czerwca 1989 r.	1 stycznia 1990 r.	PN-60/B-01410 PN-84/B-01412
4	89/B-02856	0729	Ochrona przeciwpożarowa budynków. Metoda badań właściwości dymotwórczych materiałów	30 czerwca 1989 r.	1 stycznia 1990 r.	
5	89/B-06714/01	0719	Kruszywa mineralne. Badania. Podział, terminologia	23 czerwca 1989 r.	1 stycznia 1990 r.	PN-77/B-06714/01
6	89/B-12039	0813	Płytki ceramiczne. Płytki wykładzinowe uniwersalne kamionkowe	19 czerwca 1989 r.	1 stycznia 1990 r.	
7	89/B-13045/01	0812	Szklany sprzęt laboratoryjny. Filtry szklane. Wspólne wymagania i badania	16 czerwca 1989 r.	1 stycznia 1990 r.	
8	89/B-27617	0714	Papa asfaltowa na tekturze budowlanej	30 czerwca 1989 r.	1 stycznia 1990 r.	PN-79/B-27617
9	89/C-04186	0219	Przetwory naftowe. Oznaczanie odporności na utlenianie w wysokich temperaturach paliw do turbinowych silników lotniczych	30 czerwca 1989 r.	1 stycznia 1990 r.	

19

ZARZĄDZENIE Nr 59

PREZESA POLSKIEGO KOMITETU NORMALIZACJI, MIAR I JAKOŚCI

z dnia 20 października 1989 r.

w sprawie opłat za legalizację i inne czynności związane z legalizacją narzędzi pomiarowych

Na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o miarach i narzędziach pomiarowych (Dz. U. z 1966 r. Nr 23, poz. 148, z 1972 r. Nr 11, poz. 83 i z 1989 r. Nr 35, poz. 192) zarządza się, co następuje:

§ 1

1. Za sprawdzenie narzędzi pomiarowych, wzorców fizycznych, chemicznych i innych właściwości substancji i materiałów ustala się opłaty według stawek określonych w tabeli opłat stanowiącej załącznik do zarządzenia.

2. Za czynności nie ujęte w tabeli opłat, o której mowa w ust. 1 ustala się opłaty według stawki godzinowej, licząc po 8.000 zł za godzinę pracy.

3. Do czynności, o których mowa w ust. 2 zalicza się:

- 1) sprawdzanie narzędzi pomiarowych dopuszczonych do legalizacji w drodze wyjątku albo narzędzi pomiarowych nie podlegających legalizacji,
- 2) badanie narzędzi pomiarowych w ramach zatwierdzenia typu do produkcji seryjnej,
- 3) badanie narzędzi pomiarowych w celu wydania zezwolenia na sprowadzenie ich z zagranicy,
- 4) opiniowanie wniosków w sprawie zakupu licencji na produkcję narzędzi pomiarowych,
- 5) dokonywanie pomiarów oraz wykonywanie wzorców materiałów,
- 6) wzorcowanie narzędzi pomiarowych,
- 7) dokonywanie oględzin technicznych narzędzi pomiarowych zgłoszonych do legalizacji w miejscu stałego ich stosowania,
- 8) opiniowanie dokumentacji technicznej nowych typów narzędzi pomiarowych,
- 9) opiniowanie projektów technicznych stanowisk i urządzeń pomiarowych,
- 10) sporządzanie na żądanie użytkownika wydruku komputerowego tablic redukcyjnych zbiorników oraz duplikatów świadectw legalizacji lub tablic redukcyjnych zalegalizowanych zbiorników.

§ 2

Opłaty za czynności, o których mowa w § 1 pobierają:

- 1) Polski Komitet Normalizacji, Miar i Jakości oraz terenowe urzędy miar i jakości, zwane dalej organami administracji miar,
- 2) jednostki organizacyjne upoważnione do legalizacji narzędzi pomiarowych lub innych czynności na podstawie art. 14 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o miarach i narzędziach pomiarowych (Dz. U. z 1966 r. Nr 23, poz. 148 i z 1972 r. Nr 11, poz. 83).

§ 3

1. W razie wykonywania czynności określonych w § 1 poza miejscowością stanowiącą siedzibę organu administracji miar, niezależnie od opłat przewidzianych w zarządzeniu, zgłaszający ponosi koszty delegowania pracowników administracji miar według przepisów w sprawie diet i innych należności za czas podróży służbowych na obszarze kraju.

2. W razie, gdy pracownik delegowany do dokonania określonych czynności poza siedzibę organu administracji miar wykonuje te czynności na rzecz kilku zgłaszających, koszty podróży pobiera się od wszystkich zgłaszających w częściach proporcjonalnych do opłat pobieranych za wykonane czynności.

§ 4

Za dokonanie ponowienia legalizacji narzędzi pomiarowych nowych i nie używanych przed upływem okresu ważności legalizacji pierwotnej tych narzędzi pobiera się opłatę w wysokości 20% opłaty ustalonej w załączniku za sprawdzenie danego rodzaju narzędzi pomiarowych.

§ 5

1. Za poprawki narzędzia pomiarowego dokonane przez pracownika administracji miar w celu doprowadzenia danego narzędzia pomiarowego do stanu odpowiadającego przepisom pobiera się opłatę w wysokości 30% opłaty ustalonej w załączniku za sprawdzenie danego rodzaju narzędzia pomiarowego.

2. Opłaty, o której mowa w ust. 1 nie pobiera się, jeżeli mimo dokonanej poprawki narzędzie pomiarowe zostało zbrakowane.

3. Za każde ponowne sprawdzenie narzędzia pomiarowego poprawionego przez zgłaszającego w czasie legalizacji tego narzędzia w celu doprowadzenia go do stanu odpowiadającego przepisom, bez względu na to czy cel został osiągnięty, pobiera się opłatę w wysokości 25% opłaty ustalonej w załączniku za sprawdzenie danego rodzaju narzędzia pomiarowego.

§ 6

Za ekspertyzę narzędzia pomiarowego, dokonaną na wniosek zgłaszającego, pobiera się opłatę o 100% wyższą od opłaty ustalonej w załączniku za sprawdzenie danego rodzaju narzędzia pomiarowego.

§ 7

• Za asystę pracownika administracji miar przy czynnościach związanych:

- 1) z konserwacją, drobną naprawą narzędzia pomiarowego zalegalizowanego itp.,
- 2) z ekspertyzą licznika energii elektrycznej, dokonywaną przez dostawcę energii elektrycznej, jeżeli dokonanie tych czynności wymaga tylko usunięcia cechy legalizacyjnej głównej lub zabezpieczającej i ponownego jej nałożenia;

pobiera się opłatę w wysokości 30% opłaty należnej za sprawdzenie tego narzędzia pomiarowego.

§ 8

Za sprawdzenie narzędzia pomiarowego dokonane na skutek odwołania od decyzji zbrakowania albo odmowy zatwierdzenia typu narzędzia pomiarowego opłaty nie pobiera się, jeżeli decyzja okazała się niesłuszna.

§ 9

1. Opłaty za sprawdzenie narzędzi pomiarowych pobiera się bez względu na wynik sprawdzenia tych narzędzi.

2. W razie zbrakowania na podstawie oględzin zewnętrznych narzędzia pomiarowego zgłoszonego do legalizacji pierwotnej albo do legalizacji następczej głównej (po naprawie) pobiera się opłatę w wysokości 50% opłaty ustalonej w załączniku za sprawdzenie danego rodzaju narzędzia pomiarowego, jeżeli narzędzie pomiarowe zostało zgłoszone do legalizacji w lokalu organu administracji miar, albo 100% — jeżeli narzędzie pomiarowe zostało zgłoszone do legalizacji poza lokalem organu administracji miar.

3. W razie zbrakowania na podstawie oględzin zewnętrznych narzędzia pomiarowego zgłoszonego do legalizacji następczej wtórnej (okresowej) opłaty nie pobiera się.

§ 10

1. W razie gdy pracownik organu administracji miar delegowany na żądanie strony w ustalonym terminie do dokonania określonych czynności poza lokalem organu administracji miar nie mógł przystąpić do pracy, ponieważ w wyniku oględzin zewnętrznych wszystkie zgłoszone do legalizacji narzędzia pomiarowe okazały się nielegalne, nieodpowiednio przygotowane lub oczyszczone, zgłaszający nie dostarczył potrzebnych środków i pomocy albo w inny sposób uniemożliwił wykonanie zleconych czynności — pobiera się opłatę w wysokości 96.000 zł za każdego delegowanego pracownika.

2. Niezależnie od opłat wymienionych w ust. 1 zgłaszający ponosi koszty delegowania pracowników administracji miar do dokonania określonych czynności według zasad określonych w § 3.

§ 11

1. Za sprawdzenie w miejscu ustawienia narzędzia pomiarowego, za sprawdzenie którego nie została usta-

lona opłata w kolumnie 4 załącznika, pobiera się opłatę o 20% wyższą od opłaty ustalonej za sprawdzenie danego rodzaju narzędzia pomiarowego w lokalu organu administracji miar.

2. Za sprawdzenie narzędzi pomiarowych w zakładzie wyrobu lub naprawy tych narzędzi, nie korzystającym z uprawnień punktu legalizacyjnego, pobiera się opłaty w wysokości ustalonej za sprawdzenie tego rodzaju narzędzi pomiarowych w miejscu ich stosowania, a jeżeli opłata taka nie została ustalona — opłatę o 20% wyższą od opłaty ustalonej za sprawdzenie tego rodzaju narzędzi pomiarowych w lokalu organu administracji miar.

3. Za sprawdzenie narzędzi pomiarowych w zakładzie wyrobu lub naprawy tych narzędzi, korzystającym z uprawnień punktu legalizacyjnego, za sprawdzenie których nie została ustalona opłata w kolumnie 5 załącznika, pobiera się opłatę o 20% niższą od opłat ustalonych za sprawdzenie danego rodzaju narzędzi pomiarowych w lokalu organu administracji miar.

§ 12

Za sprawdzenie narzędzi pomiarowych dokonywane na wniosek zgłaszającego poza lokalem organu administracji miar w czasie poza normalnymi godzinami pracy oraz w dniach wolnych od pracy, zgłaszający uiszcza dodatkową opłatę w wysokości poniesionych kosztów z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych.

§ 13

Za świadectwo legalizacji albo ekspertyzy narzędzia pomiarowego nie pobiera się opłat, jeżeli świadectwo to jest jedynym dowodem dokonanej czynności. W innych wypadkach za świadectwo pobiera się opłatę w wysokości 7.500 zł.

§ 14

Za graficzne przedstawienie wyników sprawdzenia narzędzia pomiarowego pobiera się opłatę w wysokości 12.000 zł.

§ 15

Za sprawdzenie narzędzi pomiarowych poza granicami kraju pobiera się opłaty ustalone umową zawartą za zleceniodawcą.

§ 16

1. Zgłaszający narzędzia pomiarowe do legalizacji poza lokalem organu administracji miar, jeżeli nie ma własnych kontrolnych lub pomocniczych narzędzi pomiarowych i pożycza je od organu administracji miar, ponosi koszty przewozu tych narzędzi do miejsca czynności legalizacyjnych i z powrotem.

2. W razie uszkodzenia, zniszczenia albo zwrócenia w stanie zanieczyszczonym użytych przedmiotów,

o których mowa w ust. 1 pożyczający ponosi rzeczywiste koszty ich naprawy, nabycia albo oczyszczenia.

3. W razie niezwrócenia organowi administracji miar pożyczonych przedmiotów w wyznaczonym terminie, wypożyczający opłaca za ich przetrzymanie po 42.000 zł za każdą dobę licząc od dnia następnego po wyznaczonym terminie zwrotu.

4. W razie gdy przetrzymanie pożyczonych przedmiotów zostało spowodowane okolicznościami niezależnymi od wypożyczającego dyrektor okręgowego urzędu miar i jakości może go zwolnić od opłaty wymienionej w ust. 3 nałożonej przez właściwy organ administracji miar.

§ 17

Za przechowanie w lokalu organu administracji miar narzędzi pomiarowych zgłoszonych do legalizacji albo sprawdzenia i nie odebranych w wyznaczonym terminie, zgłaszający opłaca za każdą dobę 1% opłaty należnej za wykonaną czynność.

§ 18

Za sprawdzenie i wykonanie innych czynności związanych z legalizacją narzędzi pomiarowych zgłoszonych

przed dniem wejścia w życie zarządzenia, a dokonane po tym dniu, pobiera się opłaty ustalone w zarządzeniu.

§ 19

Traci moc zarządzenie nr 53 Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacji, Miar i Jakości z dnia 8 września 1989 r. w sprawie opłat za legalizację i inne czynności związane z legalizacją narzędzi pomiarowych (Dz. Norm i Miar Nr 7, poz. 16).

§ 20

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 listopada 1989 r.

Prezes

Polskiego Komitetu Normalizacji, Miar i Jakości

Janusz Maciejewicz

ZAŁĄCZNIK DO ZARZĄDZENIA NR 59 PREZESA POLSKIEGO KOMITETU NORMALIZACJI, MIAR I JAKOŚCI Z DNIA 20 października 1989 r.

TABELA OPŁAT

ZA SPRAWDZANIE NARZĘDZI POMIAROWYCH ORAZ WZORCÓW FIZYCZNYCH, CHEMICZNYCH I INNYCH WŁAŚCIWOŚCI MATERIAŁÓW

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejsu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
A. NARZĘDZIA DO POMIARU WIELKOŚCI GEOMETRYCZNYCH				
Wzorce				
Za sprawdzenie:				
płytki wzorcowej sprawdzanej przy pomocy czujnika optycznego z działką ci. 0,05; 0,1 lub 0,2 μm :				
1	— o długości nominalnej do 100 mm	4.800		
2	— o długości nominalnej powyżej 100 mm	17.400		
płytki wzorcowej sprawdzanej bezwzględną metodą interferencyjną:				
3	— o długości nominalnej do 100 mm	10.800		
4	— o długości nominalnej powyżej 100 mm	27.000		
płytki kątowej:				
5	— typu Kuznikowa (przywieralnej)	6.000		
6	— typu Johanssona	7.500		
kątownika 90° stalowego:				
7	— krawędziowego lub powierzchniowego o długości dłuższego ramienia do 400 mm	14.700		
8	— walcowego o długości do 315 mm	54.000		
9	kompletu płasko-równoległych płytek interferencyjnych	23.700		
10	płaskiej jednostronnej płytki interferencyjnej	6.000		

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
11	użytkowego wzorca chropowatości powierzchni: — według parametru Rz	10.800		
12	— według parametru Ra	6.000		
13	kontrolnego wzorca kreskowego szklanego lub metalowego do sprawdzania mikroskopów i projektorów pomiarowych: — o długości do 100 mm	58.200		
14	— o długości powyżej 100 mm	87.600		
15	waleczka pomiarowego	3.900		
16	kompletu szczelinomierzy	9.600		
17	kompletu wzorców łuków kołowych	24.300		
18	kompletu wzorców zarysów gwintów	29.100		
19	sprawdzianu stałego	6.000		
Uniwersalne przyrządy pomiarowe				
Za sprawdzenie:				
przyrządu suwmiarkowego o górnej granicy zakresu pomiarowego:				
20	— do 250 mm	9.900		
21	— powyżej 250 mm	12.000		
22	suwmiarki do kół zębatych	12.000		
przyrządu mikrometrycznego o górnej granicy zakresu pomiarowego:				
23	— do 100 mm	13.500		
24	— powyżej 100 mm	17.400		
25	przedłużacza średnicówki lub końcówki wrzeciona głębokościomierza mikrometrycznego	3.000		
26	czujnika zegarowego zębatego	15.600		
czujnika dźwigniowego, dźwigniowo-zębatego lub sprężynowego:				
27	— bez podstawy	39.000		
28	— z podstawą	46.600	58.500	
czujnika optycznego:				
29	— z działką elementarną 1 μm	48.600	58.500	
30	— z działką elementarną 0,2 μm	78.000	93.000	
31	czujnika elektrycznego indukcyjnego	48.600		
mikroskopu:				
32	— warsztatowego 75 × 25 mm	118.800	145.800	
33	— warsztatowego 150 × 50 mm		195.000	
34	— uniwersalnego		291.000	
35	mikroskopu do pomiarów chropowatości	78.000	99.000	
projektoru pomiarowego z ekranem:				
36	— $\varnothing$ do 400 mm		136.200	
37	— $\varnothing$ do 600 mm		175.500	
długościomierza:				
38	— poziomego		136.200	
39	— pionowego		116.700	
40	kątomierza uniwersalnego optycznego lub zegarowego	24.900		
poziomnicy:				
41	— stałej ramowej, optycznej kątowej lub koincydencyjnej	58.500		
42	— liniałowcj	24.900		
Narzędzia do pomiarów liniowych i powierzchniowych				
Za sprawdzenie:				
przymiaru wstęgowego metalowego lub parcianego o górnej granicy zakresu pomiarowego:				
43	— do 20 m	6.000		3.900
44	— powyżej 20 do 50 m	8.700		7.200
45	— powyżej 50 m	13.500		8.700
przymiaru sztywnego liniowego:				
46	— kontrolnego	12.000		7.500
47	— użytkowego	6.000		3.900

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w.		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
48	przymiaru: — sztywnego do pomiaru wysokości napełnienia zbiorników	7.500		4.800
49	— warsztatowego końcowo-kreskowego	6.000		
50	— bławatnego	1.500		900
51	— liniowego zwijanego lub składanego	1.500		
52	średnicomierza do drewna	3.900		3.000
	przyrządu do pomiaru długości:			
53	— drutu		43.200	
54	— tkanin		54.000	
55	— materiałów papierowych, taśmowych, opatrunkowych itp.		39.000	
56	kompletu sit do klasyfikacji ziarna jęczmienia browarnego	13.500		
57	pipety do badania opadu krwi	500		300
	planimetru:			
58	— do pomiaru powierzchni skór	19.500		
59	— biegunowego	31.500		
60	maszyny do pomiaru powierzchni skór		77.700	
	Uwaga: <i>Za podanie wartości liczbowej działek częściowych przymiarów pobiera się opłatę w wysokości 1.100 zł za każdą działkę.</i>			
B. NARZĘDZIA DO POMIARU MASY				
Odważniki wysokiej dokładności				
	Za sprawdzenie wzorca masy:			
	I rzędu:			
1	— do 200 g	3.900		
2	— powyżej 200 g	8.700		
3	II rzędu	4.800		
4	III rzędu	3.000		1.600
	IV rzędu:			
5	— do 10 kg	1.600		1.200
6	— powyżej 10 kg do 25 kg	2.000		1.600
7	— powyżej 25 kg do 100 kg	3.000		2.000
8	— powyżej 100 kg do 2.500 kg	15.600		12.000
9	— wagonu tarowego		77.700	69.000
	Za sprawdzenie odważnika:			
10	— analitycznego klasy „1”	3.000		2.000
11	— analitycznego klasy „2”	1.600		1.000
12	— technicznego	1.200		700
Odważniki handlowe				
	Za sprawdzenie odważnika:			
13	dokładniejszego	900		500
	zwyczajnego:			
14	— do 200 g	400		300
15	— powyżej 200 g do 5 kg	500		300
16	— powyżej 5 kg	600		400
	Uwaga: 1. Za wzorcowanie odważnika pobiera się opłatę o 100% wyższą. 2. Za wyznaczenie błędu masy sprawdzanego odważnika z podaniem wartości liczbowej w świadectwie pobiera się opłatę o 50% wyższą.			
Wagi wysokiej dokładności				
	Za sprawdzenie wagi analitycznej:			
17	— o nieautomatycznym równoważeniu masy (np. O, OK)		19.500	15.600
18	— o półautomatycznym równoważeniu masy (np. OW, OWU)		31.500	23.700
19	— o automatycznym równoważeniu masy (np. WU, WUST)		45.300	39.000

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejsu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
	Uwaga: <i>Za sprawdzenie wagi wysokiej dokładności specjalnego przeznaczenia (np. rejestrującej, sedymentacyjnej, termowagi) pobiera się opłatę w/g ustalonej stawki godzinowej.</i>			
	Za sprawdzenie wagi:			
20	— technicznej prostej	9.900	12.000	9.000
21	— torsyjnej i hydrostatycznej	13.500	17.400	9.900
	Wagi handlowe i przemysłowe			
	Za sprawdzenie wagi:			
22	o działaniu nieautomatycznym, w tym dokładniejszej prostej (klasy 2) zwyczajnej (klasy 3 lub 4), w tym wagi bez podziałek (równoramiennej i nierównoramiennej):	3.300	4.800	3.000
23	— do 20 kg	2.400	3.600	1.700
24	— powyżej 20 kg do 500 kg	4.800	6.300	3.000
25	— powyżej 500 kg	9.600	12.000	7.800
	z podziałkami (przesuwnikowej, włącznikowej, uchylnej, sprężynowej, elektrycznej):			
26	— do 20 kg	4.800	5.900	3.200
27	— powyżej 20 kg do 200 kg	6.000	7.500	4.800
28	— powyżej 200 kg do 500 kg	12.000	13.500	9.600
29	— powyżej 500 kg do 3000 kg	23.400	29.100	17.400
30	— powyżej 3000 kg do 10000 kg		68.100	
31	— powyżej 10000 kg do 25000 kg		78.000	
32	— powyżej 25000 kg do 50000 kg		106.800	
33	— powyżej 50000 kg do 100000 kg		116.700	
34	— powyżej 100000 kg		126.300	
	Uwaga:			
	1. <i>Za sprawdzenie urządzenia dodatkowego wagi zdalnie wskazującego masę pobiera się opłatę w wysokości 5.400 zł.</i>			
	2. <i>Za sprawdzenie dodatkowego urządzenia drukującego wagi pobiera się opłatę w wysokości 5.400 zł.</i>			
	3. <i>Za sprawdzenie urządzenia dodatkowego wagi, wskazującego należność za wazony towar, pobiera się opłatę w wysokości 16.200 zł.</i>			
	4. <i>Za sprawdzenie wagi konstrukcji złożonej technicznej i dokładniejszej pobiera się opłatę o 50% wyższą od opłaty za sprawdzenie wagi prostej.</i>			
	Za sprawdzenie wagi:			
	o działaniu automatycznym: odważającej, porcjującej (równoramiennej, przesuwnikowej, uchylnej i innej) albo dozownika objętościowego:			
35	— do 5 kg		29.100	
36	— powyżej 5 kg do 100 kg		39.000	
37	— powyżej 100 kg		48.000	
	przenośnikowej o wydajności maksymalnej:			
38	— do 200 t/h		78.000	
39	— powyżej 200 t/h do 1000 t/h		81.000	
40	— powyżej 1000 t/h		135.000	
	Uwaga:			
	1. <i>Za sprawdzenie wagi specjalnego przeznaczenia (do określania zawartości wody w maśle, skrobi w ziemniakach, zanieczyszczeń w okopowiznach) pobiera się opłatę o 50% wyższą od opłaty za sprawdzenie wagi z podziałkami o tym samym obciążeniu maksymalnym.</i>			
	2. <i>Za sprawdzenie wagi wywzorcowanej w jednostkach miar systemu angielskiego pobiera się opłatę o 50% wyższą od opłaty za sprawdzenie wagi odpowiedniego rodzaju i wielkości.</i>			
	3. <i>Za sprawdzenie zespołu pomiarowego wagi (podzielnicy przesuwnikowej, głowicy uchylnej lub sprężynowej albo urządzenia włącznikowego) pobiera się 50% opłaty określonej za sprawdzenie danej wagi.</i>			
	4. <i>Za wstępne sprawdzenie wagi o działaniu automatycznym u producenta pobiera się 50% opłaty określonej za sprawdzenie danej wagi.</i>			
	Za sprawdzenie gęstościomierza zbożowego do pomiaru gęstości zboża w stanie zsypanym w kg/hl:			
41	— kontrolnego II rzędu	58.500		
42	— kontrolnego III rzędu	39.000		

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
43	— użytkowego o pojemności 1/4 l	19.500		15.300
44	— użytkowego o pojemności 1 l	29.100		24.000
<p>Uwaga: Do opłat określonych w poz. 41 ÷ 44 nie oblicza się opłaty za sprawdzenie wagi i odważników gęstościomierza.</p>				
C. NARZĘDZIA DO POMIARU PARAMETRÓW RUCHU				
Za sprawdzenie:				
bazy drogowej:				
1	— do 500 m		58.500	
2	— powyżej 500 m		97.200	
przed zainstalowaniem w pojeździe:				
3	— prędkościomierza z drogomierzem, prędkościomierza albo drogomierza	4.800		3.900
4	— tachografu	30.000		24.000
5	— taksometru	12.000		9.000
po zainstalowaniu w pojeździe:				
6	— drogomierza lub tachografu	9.000		6.000
7	— taksometru	9.000		6.000
tachometru:				
8	— jednozakresowego	12.000		9.600
9	— wielozakresowego	16.200		14.100
radarowego przyrządu do pomiaru prędkości pojazdów:				
10	— wstępne	16.200		12.000
11	— ostateczne	24.000		17.400
Za sprawdzenie:				
12	— przyrządu do pomiaru drgań mechanicznych z jednym kanałem pomiarowym	39.000		
13	— każdego następnego kanału pomiarowego	12.600		
14	przetwornika drgań mechanicznych	12.600		
<p>Uwaga: Za sprawdzenie rolkowego drogomierza stacyjnego pobiera się opłatę w/g stawki godzinowej.</p>				
D. NARZĘDZIA DO POMIARU SIŁY I WYTRZYMAŁOŚCI MATERIAŁÓW				
Za sprawdzenie:				
siłomierza do sił statycznych:				
1	— kontrolnego do 1 MN	68.100		
2	— kontrolnego powyżej 1 MN	90.000		
3	— użytkowego do 50 kN	19.500		14.700
4	— użytkowego powyżej 50 kN	30.000		19.500
maszyny wytrzymałościowej do prób statycznych jedno, dwu albo trzyzakresowej:				
5	— o pionowej osi korpusu do 500 N		78.000	
6	— o pionowej osi korpusu powyżej 500 N		116.700	
7	— o poziomej osi korpusu do 500 kN		174.900	
8	— o poziomej osi korpusu powyżej 500 kN		291.000	
<p>Uwaga: 1. Za sprawdzenie każdego dodatkowego zakresu pomiarowego ponad trzy pobiera się dodatkową opłatę w wysokości 30% opłaty określonej w pozycji 5 ÷ 8. 2. Za sprawdzenie maszyny wytrzymałościowej z siłomierzem elektronicznym wyposażonym w jedną głowicę pomiarową pobiera się odpowiednią opłatę określoną w poz. 5 ÷ 8 i po 78.000 zł za każdą dodatkową głowicę.</p>				
twardościomierza:				
9	— Brinella	31.500	39.000	24.000
10	— Rockwella	48.000	58.500	39.000
11	— Vickersa	58.500	68.100	
12	— uniwersalnego (metodami właściwymi dla Brinella, Rockwella, Vickersa)	75% sumy opłat zastosowanych metod		

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
	przyrządu:			
13	— do prób udarności (młoty wahadłowe typu Charpyego)		97.200	
14	— do pomiaru tłochności blach metodą Erichsena		39.000	19.500
	wzorca twardości:			
15	— Brinella, Rockwella lub Vickersa	6.000		3.200
16	— Poldi	2.000		1.600
17	wgłębnika Rockwella lub Vickersa	15.600		12.000
18	stanu powierzchni wgłębnika	2.000		
	Uwaga:			
	1. Za sprawdzenie siłomierzy, maszyn wytrzymałościowych, twardościomierzy lub młotów przy legalizacji zupełnej pobiera się opłaty o 30% wyższe.			
	2. Za sprawdzenie każdego dodatkowego punktu w zakresie pomiarowym narzędzi pomiarowych, wymienionych w pkt. 1, ponad wymagania instrukcji legalizacyjnej pobiera się opłatę w wysokości 10% opłaty określonej.			
	3. Za sprawdzenie siłomierza kontrolnego lub użytkowego albo maszyny wytrzymałościowej w zakresie sił ściskających i rozciągających pobiera się opłatę o 80% wyższą.			
E. NARZĘDZIA DO POMIARU CZASU I CZĘSTOTLIWOŚCI				
	Za sprawdzenie:			
1	zegara kwarcowego o dokładności etalonu III rzędu lub mniejszej	116.700		
2	chronometru okrętowego w temperaturze laboratoryjnej	106.800		
3	czasomierza cyfrowego	89.700		
	sekundomierza (stopera):			
4	— mechanicznego	9.600		
5	— elektrycznego	14.100		
	chronokomparatora z działką elementarną:			
6	— nie mniejszą niż 1 s/d bez multimetra	58.200		
7	— nie mniejszą niż 1 s/d z multimetrem	78.000		
8	— mniejszą niż 1 s/d bez multimetra	89.700		
9	— mniejszą niż 1 s/d z multimetrem	106.800		
10	częstotliwościomierza cyfrowego	89.700		
	częstotliwościomierza wskazówkowego lub wibracyjnego:			
11	— przy jednym napięciu i nie więcej niż w pięciu punktach podziałki	19.500		13.500
12	— za każdy dodatkowy punkt podziałki	2.000		2.000
13	częstotliwościomierza-czasomierza cyfrowego	106.800		
14	generatora częstotliwości o dokładności etalonu III rzędu lub mniejszej	89.700		
F. NARZĘDZIA DO POMIARU CIŚNIENIA ORAZ OBJĘTOŚCI I PRZEPLYWU PŁYNÓW				
Narzędzia do pomiaru ciśnienia				
	Za sprawdzenie:			
	ciśnieniomierza użytkowego sprężynowego o górnej granicy zakresu wskazań do 60 MPa (lub 600 kG/cm ²):			
1	— klasy 4 lub mniejszej dokładności	2.000		
2	— klasy 2,5 lub większej dokładności	3.000		
	ciśnieniomierza użytkowego sprężynowego o górnej granicy zakresu wskazań powyżej 60 MPa (lub 600 kG/cm ²) do 600 MPa (lub 6000 kG/cm ²):			
3	— klasy 4 lub mniejszej dokładności	4.800		
4	— klasy 2,5 lub większej dokładności	6.900		
	manometru do pomiaru tętniczego ciśnienia krwi:			
5	— hydrostatycznego	1.800		1.200
6	— sprężynowego	2.600		1.500
	ciśnieniomierza kontrolnego sprężynowego pojedynczego o górnej granicy zakresu wskazań:			
7	— do 60 MPa (lub 600 kG/cm ²)	15.600		12.000
8	— powyżej 60 MPa (lub 600 kG/cm ²) do 600 MPa (lub 6000 kG/cm ²)	24.000		19.500

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
	<p>Uwaga:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Za sprawdzenie ciśnieniomierza sprężynowego z dodatkową podziałką (np. temperatury, siły) pobiera się opłatę o 30% wyższą. 2. Za wyznaczenie punktów służących do naniesienia podziałki ciśnieniomierza pobiera się opłatę o 50% wyższą od opłaty za sprawdzenie takiego samego ciśnieniomierza niezależnie od opłaty za późniejsze sprawdzenie. 3. Za sprawdzenie ciśnieniomierza z dodatkową podziałką w czasie legalizacji pierwotnej pobiera się opłatę o 10% wyższą. 4. Za sprawdzenie ciśnieniomierza z zastosowaniem komory rozdzielającej (np. do tlenu, amoniaku) pobiera się opłatę o 20% wyższą. 5. Za sprawdzenie ciśnieniomierza z nastawnymi włącznikami elektrycznymi pobiera się opłatę 3-krotnie wyższą. 6. Za sprawdzenie ciśnieniomierza sprężynowego podwójnego użytkowego albo kontrolnego pobiera się opłatę taką samą jak za sprawdzenie ciśnieniomierza pojedynczego. <p>Za sprawdzenie: manometru obciążnikowo-tłokowego z jednym zespołem pomiarowym, o jednej wartości przekroju czynnego, z kompletem obciążników składającym się z nie więcej niż 18 obciążników klasy dokładności nie mniejszej od 0,05, o górnej granicy zakresu wskazań:</p>			
9	— do 60 MPa (lub 600 kG/cm ²)	136.500		109.500
10	— powyżej 60 MPa (lub 600 kG/cm ²) do 250 MPa (lub 2500 kg/cm ²)	175.500		145.800
	Za wyznaczenie tylko przekroju czynnego zespołu pomiarowego manometru obciążnikowo-tłokowego wymienionego:			
11	— w pozycji 9	116.700		93.000
12	— w pozycji 10	145.800		
	Za sprawdzenie: kompletu obciążników składającego się z nie więcej niż 18 obciążników	21.600		15.600
13	każdego dodatkowego obciążnika	2.200		1.600
14	mikromanometru hydrostatycznego kompensacyjnego ze śrubą mikrometryczną	35.700		30.000
15	Za sprawdzenie lub wywzorcowanie manometru kontrolnego hydrostatycznego lub ciśnieniomierza różnicowego w nie więcej niż 16 punktach:			
16	— metodą pośrednią	156.000		
17	— metodą bezpośrednią	39.000		
	Uwaga:			
	1. Za sprawdzenie każdego następnego punktu ponad 16 pobiera się dodatkową opłatę w wysokości 5% opłaty dla danej metody.			
	2. Za wywzorcowanie obciążnika pobiera się opłatę 4.200 zł.			
	Narzędzia do pomiaru objętości			
	Za sprawdzenie: pojemnika:			
18	— dokładniejszego	9.600		7.800
19	— zwyczajnego (bez względu na kształt)	1.200		1.100
20	naczynia wyszynkowego (na którym jest ograniczenie pojemności)	1.000		
21	plywakowego miernika objętości mleka	3.000		2.400
22	miernika zużycia paliw	5.100		4.200
	beczki transportowej o pojemności:			
23	— do 105 dm ³	2.100		1.200
24	— powyżej 105 do 210 dm ³	4.200		3.000
25	— powyżej 210 do 520 dm ³	6.000		4.500
	Uwaga:			
	Za sprawdzenie beczki transportowej o pojemności ponad 520 dm ³ należy pobierać opłatę jak za zbiorniki jednomiarowe.			
	kolby:			
26	szklanej z jedną kreską klasy dokładności „B”	1.100		900
	kontrolnej bez zaworu o pojemności:			
27	— do 2 dm ³	5.800		4.800
28	— powyżej 2 dm ³	12.000		9.600

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
29	kontrolnej metalowej II rzędu o pojemności: — do 20 dm ³	9.600		7.500
30	— powyżej 20 do 100 dm ³	12.900		9.600
31	— powyżej 100 dm ³	19.500		15.000
	pipety:			
32	— jednomiarowej klasy dokładności „B”	600		400
33	— wielomiarowej klasy dokładności „A”	1.200		900
34	— do butyrometrycznego i bakteriologicznego badania mleka	600		400
35	biurety lub mikrobiurety w/g Banga klasy dokładności „B”	2.200		1.800
	cylindra pomiarowego (menzury szklanej) klasy dokładności „B” dokładniejsze:			
36	— do 250 cm ³	900		800
37	— powyżej 250 cm ³	1.200		1.000
38	menzury wirówkowej do ropy naftowej	1.100		900
39	tłuszczomierza (butyrometru)	1.100		300
	Uwaga: <i>Za sprawdzenie kolb, cylindrów pomiarowych, pipet jednomiarowych albo biuret lub mikrobiuret klasy dokładności „A” pobiera się opłatę o 30% wyższą.</i>			
	Za wzorcowanie zbiornika pomiarowego stałego:			
	metodą objętościową na całej wysokości użytecznej:			
40	— do 5 m ³		120.000	
41	— powyżej 5 m ³ — 120.000 zł i po 12.000 zł za każdy rozpoczęty m ³ powyżej 5 m ³			
	metodą geometryczną na całej wysokości użytecznej:			
42	— do 100 m ³		447.000	
43	— powyżej 100 m ³ do 500 m ³ — 447.000 zł i po 3.300 zł za każde rozpoczęte 10 m ³ powyżej 100 m ³			
44	— powyżej 500 m ³ do 2000 m ³ — 577.200 zł i po 1.700 zł za każde rozpoczęte 10 m ³ powyżej 500 m ³			
45	— powyżej 2000 m ³ do 20000 m ³ — 721.400 zł i po 3.300 zł za każde rozpoczęte 100 m ³ powyżej 2000 m ³			
46	— powyżej 20000 m ³ — 1387.500 zł i po 7.200 zł za każde rozpoczęte 1000 m ³ powyżej 20000 m ³			
	Uwaga: 1. <i>Za wzorcowanie całkowitej pojemności lub jednego ograniczenia pojemności zbiornika pomiarowego pobiera się opłatę o 50% mniejszą.</i> 2. <i>Za sprawdzenie zbiornika pomiarowego w celu ponownej jego legalizacji pobiera się opłatę o 50% mniejszą.</i> 3. <i>Za wzorcowanie zbiornika kontrolnego pobiera się opłatę 3-krotnie wyższą.</i>			
47	Za sprawdzenie każdej komory cysterny pobiera się taką samą opłatę jak za wzorcowanie całkowitej pojemności zbiornika lub jednego ograniczenia pojemności zbiornika wzorcowanego metodą objętościową			
	odmierzacza:			
48	— prostego jednomiarowego	3.900		
49	— prostego wielomiarowego	6.000		
50	— złożonego pojemnikowego		19.500	
	przyrządu sześciannującego:			
51	— do wody		96.000	
52	— do gazu		195.000	
	Narzędzia do pomiaru przepływu płynów			
	Za sprawdzenie:			
	wodomierza:			
53	— skrzydełkowego lub komorowego	6.000		1.800
54	— śrubowego	19.500		6.000
55	— sprzężonego	39.000		18.000
	licznika objętości paliw ciekłych o nominalnym natężeniu przepływu do 500 dm ³ /min albo zwykłego odmierzacza paliw ciekłych z licznikiem objętości:			
56	— wstępne			9.300
57	— ostateczne		30.000	
58	licznika objętości paliw ciekłych o nominalnym natężeniu przepływu powyżej 500 dm ³ /min		48.600	

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
59	mieszalnikowego odmierzacza paliw ciekłych z licznikiem objętości: — wstępne			14.100
60	— ostateczne		36.000	
61	licznika objętości oleju lub cieczy spożywczych: — wstępne			12.000
62	— ostateczne		39.000	
63	gazomierza: — mieszkaniowego	2.400		1.600
64	— przemysłowego miechowego	14.100		9.600
65	— przemysłowego bębnowego		195.000	
66	— przemysłowego rotorowego	172.800		58.200
67	— laboratoryjnego	47.400		31.500
68	Za sprawdzenie: przepływomierza zwężkowego	118.800	156.000	86.400
69	zwężki metodą geometryczną	23.700		17.400
70	zwężki z przyrządem wskazującym natężenie przepływu stosowanej do sprawdzania wodomierzy		15.600	
71	rotamtru: — kontrolnego	50.700		
72	— użytkowego	39.000		
G. NARZĘDZIA DO POMIARU TEMPERATURY I INNYCH WIELKOŚCI CIEPLNYCH				
1	Za sprawdzenie: termometru lekarskiego maksymalnego — za punkt pomiarowy	100		100
2	termometru szklanego użytkowego metodą porównawczą — za punkt pomiarowy w zakresie temperatur: — powyżej 0°C do 100°C	1.800		1.500
3	— poniżej 0°C i powyżej 100°C	2.300		1.700
4	— w 0°C	1.800		1.500
<i>Uwaga: Za sprawdzenie urządzenia dodatkowego (maksymalnego lub minimalnego) w termometrze szklanym pobiera się opłatę w wysokości 1.400 zł</i>				
5	Za sprawdzenie: termometru szklanego kontrolnego metodą porównawczą — za punkt pomiarowy w zakresie temperatur: — powyżej 0°C do 100°C	3.200		
6	— poniżej 0°C i powyżej 100°C	3.600		
7	— w 0°C	3.000		
8	— w punkcie potrójnym wody	9.600		
9	termometru szklanego kontrolnego metodą porównawczą z termometrem oporowym — za punkt pomiarowy	96.000		
10	termometru manometrycznego w jednym punkcie pomiarowym	2.000		
<i>Uwaga: 1. Za sprawdzenie postarzenia termometru szklanego kontrolnego albo użytkowego pobiera się opłatę w wysokości 7.000 zł 2. Za sprawdzenie depresji punktu zerowego termometru pobiera się opłatę w wysokości 3.700 zł</i>				
11	Za sprawdzenie: pirometru optycznego monochromatycznego kontrolnego metodą bezpośrednią — za punkt pomiarowy	14.100		
12	pirometru optycznego monochromatycznego użytkowego — za punkt pomiarowy	12.000		
13	lampy z taśmą wolframową (wzorca temperatury czarnej) — za punkt pomiarowy	19.500		
14	Za wyznaczenie charakterystyki: termoelementu kontrolnego PtRh10-Pt: — metodą punktów stałych	375.000		
15	— metodą porównawczą	126.300		

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
16	termoelementu PtRh30-PtRh6 w zakresie temperatur od 600°C do 1600°C: — metodą punktów stałych	474,000		
17	— metodą porównawczą w punkcie palladu	259,200		
18	Za sprawdzenie termoelementu użytkowego — za punkt pomiarowy	14,700		
19	Za sprawdzenie każdego punktu podziałki w termometrze termoelektrycznym (czujnik, miernik, przewody kompensacyjne)	19,500		
20	Za sprawdzenie jednego zakresu pomiarowego miernika STE	61,500		
	Za wyznaczenie charakterystyki termometrycznej czujnika termometru oporowego kontrolnego — za jeden cykl pomiarowy:			
21	— w zakresie temp. od 0°C do 630°C	357,000		
22	— w zakresie temp. od — 200°C do 0°C	390,000		
23	— w zakresie temp. od — 200°C do 630°C	474,000		
	Uwaga: <i>Za każdy następny cykl pomiarowy opłata jest o 50% niższa.</i>			
24	Za sprawdzenie stałości oporu czujnika termometru oporowego kontrolnego w punkcie potrójnym wody	120,000		
25	Za sprawdzenie czujnika termometru oporowego użytkowego — za punkt pomiarowy	86,400		
	Uwaga: <i>W przypadku okresowej kontroli czujnika oporowego użytkowego pobiera się opłatę za punkt pomiarowy o 30% niższą.</i>			
26	Za sprawdzenie każdego punktu podziałki w termometrze oporowym (czujnik, miernik)	19,500		
27	Za sprawdzenie jednego zakresu pomiarowego w logometrze	61,500		
H. NARZĘDZIA DO POMIARU WIELKOŚCI ELEKTRYCZNYCH I MAGNETYCZNYCH				
Narzędzia pomiarowe sprawdzane prądem stałym albo przemiennym o częstotliwości do 100 kHz				
	Za sprawdzenie prądem stałym:			
1	opornika wzorcowego w jednej temperaturze	31,500		19,500
2	ogniwa kontrolnego w temperaturze 20°C lub termostatyзованego w znamionowej temperaturze	36,000		24,000
3	każdego elementu lub stopnia opornika	3,900		2,000
4	każdego elementu dzielnika napięcia	12,000		7,500
	kompensatora:			
5	— za każdą dekadę	44,400		24,000
6	— za każdy dodatkowy element pomiarowy	19,500		12,000
	mostka lub opornika dekadowego:			
7	— za każdą dekadę	39,000		21,600
8	— za każdy dodatkowy element pomiarowy	19,500		12,000
9	amperomierza kl. 0,5 i większej dokładności o jednym zakresie pomiarowym do 100 A włącznie	58,500		39,000
10	woltomierza kl. 0,5 i większej dokładności o jednym zakresie pomiarowym do 1000 V włącznie	58,500		39,000
11	watomierza kl. 0,5 i większej dokładności o jednym zakresie pomiarowym	78,000		58,500
12	każdego dodatkowego zakresu pomiarowego amperomierza, woltomierza lub watomierza	6,000		3,900
13	każdej dodatkowej podziałki amperomierza, woltomierza lub watomierza	31,500		24,000
	Uwaga: <i>1. Za sprawdzenie prądem stałym wolt-amperomierza pobiera się opłatę jak za sprawdzenie amperomierza i woltomierza.</i>			

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejsce ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
	2. Za sprawdzenie prądem przemiennym o jednej częstotliwości do 100 kHz: a) przyrządów pomiarowych wymienionych w pozycjach od 9 do 12 pobiera się opłaty o 50% wyższe, b) fazomierza pobiera się opłatę jak za sprawdzenie watomierza, c) watomierza lub fazomierza prądu trójfazowego pobiera się opłaty o 50% wyższe.			
	Za sprawdzenie prądem stałym lub przemiennym o zakresie częstotliwości do 100 kHz miernika z odczytem cyfrowym o większej niż 3 liczbie cyfr wyświetlanych:			
14	— za charakterystykę częstotliwościową	58.500		39.000
15	— za pierwszy zakres pomiarowy napięcia lub prądu	58.500		39.000
16	— za każdy następny zakres pomiarowy napięcia lub prądu	19.500		16.200
17	— za pierwszy zakres pomiarowy oporu	30.000		19.500
18	— za każdy następny zakres pomiarowy oporu	6.000		3.900
	Za sprawdzenie:			
19	sterowanego źródła odniesienia (kalibratora) prądu stałego — za każdy podzakres napięcia lub prądu	58.500		39.000
	sterowanego źródła odniesienia (kalibratora) prądu przemiennego:			
20	— za każdy podzakres napięcia lub prądu	58.500		39.000
21	— za charakterystykę częstotliwościową	30.000		19.500
	przetwornika napięcia i prądu przemiennego:			
22	— za pierwszy punkt pomiarowy	78.000		58.500
23	— za każdy następny punkt pomiarowy	6.000		4.800
	komparatora prądu przemiennego ze stałym:			
24	— za każdy podzakres napięcia i prądu	47.400		32.400
25	— za charakterystykę częstotliwościową	47.400		32.400
	Za sprawdzenie prądem przemiennym o jednej częstotliwości:			
26	licznika energii elektrycznej prądu jednofazowego o mocy nominalnej do 10 kW kl. 2 i mniejszej dokładności	7.500		1.600
27	licznika energii elektrycznej prądu trójfazowego kl. 1 i mniejszej dokładności	16.200		4.500
28	urządzenia dodatkowego taryfowego	3.900		1.600
29	urządzenia dodatkowego maksymalnego, rejestrującego, sumującego lub różnicowego	7.500		4.500
30	licznika o specjalnym przeznaczeniu (licznika strat, godzin pracy, itp.)	16.200		4.500
	licznika energii elektrycznej kl. 0,5 i dokładniejszych:			
31	— za wyznaczenie charakterystyki błędów zakresu podstawowego dla współczynnika mocy $\cos \varphi = 1$ i 0,5	120.000		60.000
32	— za każdą dodatkową charakterystykę	31.500		19.500
	przekładnika prądowego kl. 0,2 o jednym zakresie pomiarowym na napięcie nominalne do 30 kV i na prąd nominalny:			
33	— do 100 A	30.000		8.100
34	— do 1000 A	58.500		9.600
35	— powyżej 1000 A	96.000		19.500
36	przekładnika napięciowego kl. 0,2 o jednym zakresie pomiarowym na napięcie nominalne do 30 kV	47.400		19.500
37	przekładnika prądowego lub napięciowego kl. 0,2 o jednym zakresie pomiarowym na napięcie nominalne powyżej 30 kV do 110 kV	156.000		96.000
38	przekładnika prądowego lub napięciowego kl. 0,2 na napięcie nominalne powyżej 110 kV	360.000		195.000
	Uwaga:			
	1. Za sprawdzenie przekładnika kl. 0,1 i wyższej dokładności pobiera się opłaty o 50% wyższe.			
	2. Za sprawdzenie przekładnika kl. 0,5 pobiera się opłaty o 50% niższe.			
39	Za sprawdzenie każdego dodatkowego zakresu pomiarowego przekładnika	19.500		6.000
	Uwaga:			
	W razie zbrakowania przekładnika w wyniku próby wytrzymałości izolacji pobiera się 30% opłaty należnej za sprawdzenie jednego zakresu pomiarowego.			

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
	Za sprawdzenie:			
	mostka do pomiaru błędów przekładników:			
40	— za pierwszy zakres pomiarowy prądu lub napięcia	156.000		
41	— za każdy następny zakres	69.000		
	skrzynki obciążeń przekładników:			
42	— za pierwszy zakres pomiarowy	19.500		
43	— za każdy następny zakres	6.000		
	kilowoltomierza:			
44	— za pierwszy zakres pomiarowy do 5 kV	96.000		45.000
45	— za pierwszy zakres pomiarowy powyżej 5 kV	120.000		54.000
46	— za każdy następny zakres pomiarowy	24.000		12.000
	Uwaga:			
	<i>W razie zbrakowania kilowoltomierza w wyniku próby wytrzymałości izolacji pobiera się 30% opłaty należnej za sprawdzenie pierwszego zakresu pomiarowego.</i>			
	Za sprawdzenie:			
47	— miernika oporu izolacji	19.500		
48	— za każdy dodatkowy zakres pomiarowy	3.900		
	Za sprawdzenie:			
49	przyrządu do pomiaru indukcji magnetycznej wzorcowanego polem magnetycznym stałym — za każdy zakres pomiarowy indukcji lub natężenia pola magnetycznego	78.000		
50	przyrządu do pomiaru indukcji magnetycznej i natężenia pola magnetycznego stosowanego do pomiaru pola magnetycznego stałego działającego na zasadzie magnetycznego rezonansu jądrowego — za każdy punkt pomiarowy	30.000		
51	wzorca strumienia magnetycznego o wartości nominalnej od 1 μ Wb/A do 100 mWb/A za każdy punkt pomiarowy	39.000		
52	przyrządu do pomiaru strumienia magnetycznego w polu stałym (strumieniomiernicza lub weberomierza) za każdy zakres pomiarowy	78.000		
	Narzędzia do pomiaru wielkości elektrycznych w elektronice			
	Wzorce RLC			
	Za sprawdzenie:			
	wzorca stałego indukcyjności własnej w zakresie częstotliwości:			
53	— akustycznej	12.000		
54	— powyżej 20 kHz	19.500		
55	wzorca indukcyjności własnej regulowanego skokowo — za każdy punkt pomiarowy	9.600		
56	wzorca indukcyjności własnej regulowanego w sposób ciągły — za każdy punkt pomiarowy	9.600		
57	wzorca pojemności stałej	12.000		
58	wzorca pojemności zmiennej regulowanego skokowo — za każdy punkt pomiarowy	9.600		
59	wzorca pojemności zmiennej regulowanego w sposób ciągły — za każdy punkt pomiarowy	9.600		
	mostka indukcyjności albo mostka pojemności:			
60	— za pierwszy punkt pomiarowy	19.500		
61	— za każdy następny punkt pomiarowy	6.000		
	Przyrządy do pomiaru tłumienia, impedancji i napięcia w zakresie wielkich i bardzo wielkich częstotliwości			
	Za sprawdzenie:			
	współosiowej linii pomiarowej 50 Ω lub 75 Ω :			
62	— za pierwszy punkt pomiarowy	39.000		
63	— za każdy następny punkt pomiarowy	17.400		
64	przyrządów i elementów pomocniczych do pomiarów impedancji (mostki oraz współosiowe wzorce, przejścia i elementy dopasowujące) i tłumienia — za każdy punkt pomiarowy	9.600		

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
	narzędzia do pomiaru napięcia przemiennego lub mocy o częstotliwości ponad 100 kHz:			
65	— za pierwszy punkt pomiarowy	39.000		
66	— za każdy następny punkt pomiarowy	3.000		
	mikropotencjometru, przetwornika mocy, napięcia lub prądu wielkich częstotliwości:			
67	— za pierwszy punkt pomiarowy	78.000		
68	— za każdy następny punkt pomiarowy	6.000		
	Narzędzia do pomiaru wielkości elektromagnetycznych			
	Za sprawdzenie:			
69	kontrolnego wzorca pola elektromagnetycznego	234.000		
70	przyrządu do pomiaru natężeń pól elektrycznych od 1 V/m i powyżej w zakresie częstotliwości od 0,1 MHz do 300 MHz	147.000		
71	przyrządu do pomiaru natężeń pól elektrycznych poniżej 1 V/m w zakresie częstotliwości od 0,1 MHz do 300 MHz	87.600		
72	przyrządu do pomiaru gęstości strumienia mocy mikrofalowej — za każdy punkt pomiarowy	3.900		
	J. NARZĘDZIA DO POMIARU WIELKOŚCI AKUSTYCZNYCH			
	Za sprawdzenie:			
1	wzorca ciśnienia akustycznego (pistonfonu, wzorcowego źródła dźwięku)	69.000		
2	mikrofonu pomiarowego elektroakustycznego	73.500		
3	mikrofonu pomiarowego magnetoelektrycznego lub piezoelektrycznego	78.000		
4	przedwzmacniacza do przetworników dźwięku	78.000		
	miernika poziomu dźwięku:			
5	— precyzyjnego	175.500		
6	— technicznego	126.000		
7	— wskaźnika hałasu	48.600		
	analizatora pasmowego:			
8	— oktawowego	117.000		
9	— tercjowo-oktawowego	175.500		
	analizatora pasmowego stanowiącego wyposażenie miernika poziomu dźwięku:			
10	— oktawowego	30.000		
11	— tercjowo-oktawowego	69.000		
12	sztucznego ucha wraz z przedwzmacniaczem	87.600		
13	sztucznego mastoidu	87.600		
	sluchawki pomiarowej:			
14	— powietrznej	58.500		
15	— kostnej	39.000		
	audiometru:			
16	— przeglądowego	117.000		
17	— klinicznego	194.400		
	K. NARZĘDZIA DO POMIARU PROMIENIOWANIA OPTYCZNEGO			
	Za sprawdzenie luksomierza użytkowego:			
1	— pierwszego zakresu	23.400		
2	— każdego następnego zakresu	11.700		
3	Za wyznaczenie przepuszczalności filtra osłabiającego — za każdy filtr	3.900		
4	Za wyznaczenie błędu nakładki cosinusowej	30.000		
5	Za wyznaczenie współczynnika korekcji — za każdy współczynnik	3.900		

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
	<p>Uwaga: 1. Za sprawdzenie luksomierza kontrolnego pobiera się opłatę o 50% wyższą. 2. Za wywzorcowanie luksomierza użytkowego pobiera się opłatę wyższą o 100% od podanej w pozycji 1 i 2.</p>			
6	Za sprawdzenie wzorca bieli przy użyciu leukometru lub leukomemu	70.500		
	Za sprawdzenie:			
7	wzorca bieli albo barwy przy użyciu kolorymetru trójkromatycznego dla jednego źródła światła	58.500		
8	wzorca współczynnika odbicia lub luminancji	46.500		
9	monochromatora pryzmatycznego (siatkowego) w obszarze długości fal od 300 nm do 1000 nm		312.000	
	Za wyznaczenie dla jednej lampy wzorca II rzędu:			
10	— temperatury barwowej	42.600		
11	— światłości	42.600		
12	— strumienia świetlnego	33.000		
	Uwaga: Za wyznaczenie temperatury barwowej światłości i strumienia świetlnego dla lamp wzorca I rzędu pobiera się opłatę wyższą o 80%.			
13	Za stabilizowanie żarówki przez wyświecenie	48.600		
	Za sprawdzenie:			
	kolorymetru fotoelektrycznego:			
14	— kontrolnego	194.400	234.000	
15	— użytkowego	126.300	136.500	
	spektrokolorymetru:			
16	— kontrolnego	234.000	291.000	
17	— użytkowego	194.400	234.000	
18	Za wyznaczenie względnego rozkładu widmowego natężenia napromieniowania jednej lampy w obszarze widzialnym	141.000		
	Za sprawdzenie:			
	kolorymetru trójkromatycznego:			
19	— kontrolnego	234.000		
20	— użytkowego	155.700		
21	wzorca widmowego współczynnika przepuszczania w obszarze widzialnym	136.500		
22	wzorca widmowego współczynnika odbicia lub luminancji w obszarze widzialnym	136.500		
23	wzorca barwy metodą spektrofotometryczną dla jednego źródła światła	175.500		
	miernika luminancji:			
24	— kontrolnego	272.400		
25	— użytkowego	194.400		
	Za wyznaczenie:			
26	— względnej czułości widmowej fotoelektrycznego odbiornika promieniowania dla jednej długości fali	163.500		
27	— bezwzględnej czułości widmowej fotoelektrycznego odbiornika promieniowania dla jednej długości fali	46.800		
N. NARZĘDZIA DO POMIARU WIELKOŚCI FIZYCZNYCH I FIZYKOCHEMICZNYCH				
	Za sprawdzenie każdego punktu pomiarowego podziałki:			
1	— areometrycznej w areometrze użytkowym szklanym do pomiaru gęstości cieczy	400		300
2	— areometrycznej w areometrze użytkowym szklanym do pomiaru wielkości fizycznej będącej funkcją gęstości (np. stężenia, temperatury krzepnięcia itp.)	600		500
3	— termometrycznej w termoareometrze użytkowym szklanym do pomiaru gęstości cieczy lub innej wielkości fizycznej będącej funkcją gęstości	200		200
4	— areometrycznej w areometrze szklanym kontrolnym klasy 3 do pomiaru gęstości cieczy	1.600		

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejsce ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
5	— areometrycznej w areometrze szklanym kontrolnym klasy 3 do pomiaru wielkości fizycznej będącej funkcją gęstości (np. stężenia, temperatury krzepnięcia itp.)	2.200		
6	— termometrycznej w termoareometrze szklanym kontrolnym klasy 3 do pomiaru gęstości cieczy lub innej wielkości fizycznej będącej funkcją gęstości	1.100		
	Za sprawdzenie lub wywzorcowanie: jednego piknomietru o napełnieniu całkowitym w jednej temperaturze, jeśli liczba zgłoszonych piknometrów przekracza 10 sztuk:			
7	— z błędem od $\pm 0,1$ do $\pm 0,01\%$	35.100		
8	— z błędem mniejszym niż $\pm 0,01\%$	52.500		
	Uwaga: <i>Przy zgłoszeniu 10 lub mniej piknometrów koszt sprawdzenia rozlicza się wg stawki godzinowej.</i>			
	jednego piknomietru o napełnieniu częściowym, jeśli liczba zgłoszonych piknometrów przekracza 10 sztuk:			
9	— z błędem od $\pm 0,1$ do $\pm 0,01\%$	45.000		
10	— z błędem mniejszym niż $\pm 0,01\%$	68.100		
	Uwaga: <i>Przy zgłoszeniu 10 lub mniej piknometrów koszt sprawdzenia rozlicza się wg stawki godzinowej.</i>			
	Za sprawdzenie:			
11	wiskozymetru użytkowego Ubbelohdego	58.500		
12	wiskozymetru użytkowego Pinkiewicza	58.500		
	wiskozymetru użytkowego Vogelossaga:			
13	— za kapilarę	58.500		
14	— za zbiornik	7.800		
15	wiskozymetru Englera	58.500		
16	wiskozymetru Forda	136.500		
17	wiskozymetru użytkowego Hoepplera z kompletem 6 kulek	582.000		
	Uwaga: 1. Jeżeli sprawdzenie wiskozymetru Hoepplera obejmuje mniej niż 6 kulek, wówczas za sprawdzenie każdej kulki pobiera się opłatę: — 78.000 zł w zakresie lepkości od 1 do 200 mPa · s — 147.000 zł w zakresie lepkości powyżej 2000 mPa · s 2. Za sprawdzenie wiskozymetrów kontrolnych Ubbelohdego, Pinkiewicza i Hoepplera pobiera się opłatę o 50% wyższą od opłat przewidzianych za sprawdzenie wiskozymetrów użytkowych			
18	psychrometru Assmanna	66.000		
	Uwaga: <i>W razie stwierdzenia, że termometry nie odpowiadają warunkom legalizacji, pobiera się opłatę 9.600 zł niższą i wydaje się świadectwo sprawdzenia psychrometru z odpowiednio niższą dokładnością.</i>			
19	higrometru włosowego, higrografu lub termohigrografu	36.900		
	wilgotnościomierza elektrycznego rezystancyjnego:			
20	— do zboża	25.500		
21	— do drewna	35.100		
22	— do zboża o nieznanym charakterystyce	58.500		
23	— do drewna o nieznanym charakterystyce	117.000		
	pehametru lub konduktometru:			
24	— użytkowego	78.000		
25	— kontrolnego	156.000		
	elektrody pehametrycznej:			
26	— szklanej	30.000		
27	— odniesienia	19.500		
28	refraktometru ręcznego	46.500		
29	refraktometru użytkowego typu Abbego	117.000		

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
30	refraktometru użytkowego typu Pulfricha	388.800	466.500	
31	refraktometru użytkowego zanurzeniowego z jednym pryzmatem	58.500		
	Uwaga:			
	1. Za sprawdzenie każdego następnego pryzmatu refraktometru zanurzeniowego pobiera się opłatę w wysokości 19.500 zł			
	2. Za sprawdzenie kontrolnych refraktometrów Abbego, Pulfricha i zanurzeniowego z 1 pryzmatem pobiera się opłatę o 25% wyższą od opłat dla refraktometrów użytkowych.			
32	Za wyznaczenie stałej naczynka konduktometrycznego	48.600		
	Za sprawdzenie użytkowego polarymetru albo sacharymetru:			
33	— wizualnego	96.000		
34	— fotoelektrycznego	387.000	466.500	
	Uwaga:			
	Za sprawdzenie kontrolnych polarymetrów albo sacharymetrów wizualnych i fotoelektrycznych pobiera się opłatę o 25% wyższą.			
	Za sprawdzenie:			
35	rurki polarymetrycznej	58.500		
36	kwarcowej płytki kontrolnej do polarymetru lub sacharymetru	175.500		
	Za wykonanie i atestację:			
	jednej sztuki (30 cm ³) ciekłego wzorca densymetrycznego odtwarzającego poświadczoną gęstość w 7 temperaturach od 20°C do 50°C:			
37	— wzorzec klasy 1 (pierwotny) atestowany metodą piknometryczną i floatacyjną	195.000		
38	— wzorzec klasy 2 (wtórny) atestowany metodą Paara	93.000		
	jednej sztuki (250 cm ³) wzorca wiskozymetrycznego o lepkości kinematycznej od 1 do 2000 mm ² /s:			
39	— w temperaturze 20°C	27.000		
40	— w temperaturze 20 i 50°C	54.300		
41	— w temperaturze 20, 50 i 80°C	81.300		
	Uwaga:			
	W temperaturze żądanej przez nabywcę za każdy punkt temperatury pobiera się opłatę wg stawki godzinowej.			
	jednej sztuki (100 cm ³) wzorca wiskozymetrycznego o lepkości kinematycznej od 2000 do 60000 mm ² /s:			
42	— w temperaturze 20°C	58.500		
43	— w temperaturze 20 i 50°C	117.000		
44	— w temperaturze 20, 50 i 80°C	175.500		
	Uwaga:			
	W temperaturze żądanej przez nabywcę od 0 do 200°C, za każdy punkt temperatury pobiera się opłatę wg stawki godzinowej.			
45	jednej sztuki (100 cm ³) wzorca wiskozymetrycznego o lepkości dynamicznej powyżej 60000 mPa · s w jednej żądanej przez nabywcę temperaturze od 0 do 300°C	195.000		
	Uwaga:			
	Za każdy dodatkowy żądany przez nabywcę punkt temperatury pobiera się opłatę wg stawki godzinowej.			
	jednej sztuki wzorca higrometrycznego odtwarzającego wilgotność względną powietrza w temp. 20, 25 i 30°C:			
46	— w zakresie wilgotności względnej 60% i powyżej	93.000		
47	— w zakresie wilgotności względnej poniżej 60%	156.000		
	jednej sztuki (100 cm ³) wzorca pehametrycznego:			
48	— klasy 3	15.600		
49	— klasy 2	19.500		
50	— klasy 1	23.400		
	jednej sztuki (100 cm ³):			
51	— wzorca konduktometrycznego	25.500		
52	— wzorca jednometrycznego	25.500		
53	jednej sztuki (10 cm ³) ciekłego wzorca refraktometrycznego klasy I atestowanego metodą goniometryczną przy 3 długościach fali i w 3 temperaturach	136.500		

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
54	jednej sztuki (10 cm ³) ciekłego wzorca refraktometrycznego do sprawdzania refraktometrów ręcznych przy 1 długości fali i w 3 temperaturach	15.600		
55	jednej sztuki (10 cm ³) ciekłego wzorca refraktometrycznego klasy 2 do sprawdzania refraktometrów użytkowych przy 1 długości fali i w 3 temperaturach	62.400		
56	jednej sztuki (10 cm ³) uniwersalnego ciekłego wzorca refraktometrycznego klasy 2 do sprawdzania refraktometrów kontrolnych w 36 punktach (przy 6 długościach fal i w 6 temperaturach) wykonanego z: — substancji organicznej	117.000		
57	— wody	3.900		
	Uwaga: 1. Wzorzec uniwersalny wykonany z substancji organicznej dostarcza się także w razie niesprecyzowania przeznaczenia wzorca. 2. Za wzorzec wody przeznaczony do refraktometrów ręcznych z atestem przy 1 długości fali i w 3 temperaturach pobiera się opłatę ze zniżką 50%. Za wykonanie i atestację:			
	jednej sztuki stałego wzorca refraktometrycznego — płytki płaskorównoległej 20×8×4,5 mm:			
58	— klasy 1	195.000		
59	— klasy 2	156.000		
60	jednej sztuki ciekłego (50 cm ³) lub stałego (100 g) wzorca polarymetrycznego lub sacharymetrycznego	156.000		
	Za wykonanie i atestację ciekłego wzorca spektrofotometrycznego:			
61	— liczb falowych na zakres IR w ampulce jednorazowego użycia	23.400		
62	— długości fali na zakres VIS w ampulce wielokrotnego użycia	124.200		
63	— długości fal na zakres UV-VIS w ampulce wielokrotnego użycia	193.500		
64	— długości fal na zakres VIS-NIR w ampulce wielokrotnego użycia	186.600		
65	— długości fal na zakres UV-VIS-NIR w ampulce wielokrotnego użycia	249.000		
66	— absorbancji przy jednej długości fali w zakresie UV lub VIS w ampulce jednorazowego użycia	21.600		
	Uwaga: Za każdą następną długość fali pobiera się opłatę wg stawki godzinowej. kompletu stałych wzorców spektrofotometrycznych w oprawkach do bezpośredniego użycia:			
67	— liczb falowych na zakres IR, za komplet 2 wzorców o różnej grubości folii	186.600		
68	— transmitancji na zakres VIS, za komplet 6 wzorców szklanych o stopniowanej transmitancji	1050.000		
	Za sprawdzenie stałego wzorca spektrofotometrycznego:			
69	— długości fal na zakres UV-VIS lub VIS	195.000		
70	— liczb falowych na zakres IR	156.000		
71	— transmitancji na zakres UV-VIS lub VIS przy 7 długościach fal	117.000		
	Uwaga: Za każdą następną długość fali pobiera się opłatę wg stawki godzinowej. Za sprawdzenie wzorców spektralnych:			
72	— za pierwszy atestowany składnik w jednym wzorcu z kompletu	141.900		
73	— za pierwszy atestowany składnik w pojedynczym wzorcu	195.000		
74	— za każdy następny atestowany składnik do pozycji 72 i 73	25.500		
75	Za wykonanie i atestację jednej sztuki (15 cm ³) jednoskładnikowego wzorca o stężeniu 1 mg/cm ³ do absorpcyjnej spektrometrii atomowej (ASA) w roztworach wodnych	18.500		
76	Za wykonanie i atestację jednej sztuki (10 cm ³) jednoskładnikowego wzorca o stężeniu 1 mg/cm ³ w roztworze wodnym do analizy instrumentalnej	15.600		
	Uwaga: Przy zamawianiu powyżej 5 szt. identycznego wzorca, za każdą następną sztukę pobiera się opłatę w wysokości 75% poz. 75 i 76. Za wykonanie i atestację 1 szt. zestawu wzorcowego do wyznaczania zawartości w wodzie:			
77	— z jednego z następujących kationów: arsenu, żelaza, manganu, srebra, glinu, magnezu i wapnia	360.000		

Pozycja	Rodzaj czynności	Wysokość opłaty w złotych w:		
		urzędzie	miejscu ustawienia	punkcie legalizacyjnym
1	2	3	4	5
78	— jednego z następujących anionów: fluorkowych, chlorkowych, bromkowych, jodkowych	360.000		
79	— chloru wolnego	180.000		
80	Za wykonanie i atestację 1 szt. zestawu wzorcowego do wyznaczania twardości ogólnej wody	120.000		
81	Za wykonanie i atestację 1 szt. wzorca do chromatografii gazowej (5 cm ³)	60.000		
82	Za wykonanie i atestację 1 szt. wzorca termochemicznego	60.000		
83	Za wykonanie i atestację 1 szt. klinicznego wzorca pchametrycznego (500 cm ³)	36.000		
<p>Uwaga:</p> <p>1. <i>W wykonaniu eksportowym cena za wszystkie wzorce fizykochemiczne wzrasta o 50%</i></p> <p>2. <i>Wzorce z metali szlachetnych i ziem rzadkich wykonywane są z powierzonego materiału.</i></p>				